ANA-CRISTINA POPESCU

GUSTUL PÂINII - THE TASTE OF BREAD

ANTOLOGIE LITERAR-ARTISTICĂ

Această antologie se face în cadrul proiectului:
Tastes of Danube: Bread, Wine, Herbs.

Editura Sfântul Ierarh Nicolae
2015

ANTOLOGIE LITERAR-ARTISTICĂ

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
Popescu, Ana-Cristina
Gustul pâinii - The taste of bread / Ana-Cristina Popescu. -
Brăila: Editura Sfântul Ierarh Nicolae, 2015

Tehnoredactare computerizată: Ana-Cristina Popescu

Copertă: Adrian Popescu

Copyright © 2015

Toate drepturile asupra acestei ediţii sunt rezervate autorului.

Editura Sfântul Ierarh Nicolae

Colaboratori:

Asociaţia Liga Scriitorilor Filiala Timişoara Banat.

prof. Doina Drăgan, preşedintă - Liga Scriitorilor Filiala Timişoara Banat.
Ana Zlibuţ, prim vice-preşedinte LSFTB, secretar general DANET.
Pr. Ion Turnea, Liga Scriitorilor Filiala Timişoara Banat.
Adrian Crânganu, jurnalist şi scriitor, L S Filiala Timişoara Banat.
Ionel Cionchin, istoric şi scriitor, Liga Scriitorilor Filiala Timişoara Banat.
Andruşa R. Vătuiu, Liga Scriitorilor Filiala Timişoara Banat.
Ioan Vasile Indricău, Liga Scriitorilor Filiala Timişoara Banat.
Lucia Elena Popa, Liga Scriitorilor Filiala Timişoara Banat.
Ana Ghiaur, Liga Scriitorilor Filiala Timişoara Banat.
Maria Ieva, Liga Scriitorilor Filiala Timişoara Banat.
Florica Bruţiu, Liga Scriitorilor Filiala Timişoara Banat.

ECREATOR, Baia Mare, Maramureş.

Romeo Ioan Roşiianu, scriitor și jurnalist, director ECREATOR.
Alexa Gavril Bâle, Uniunea Scriitorilor Români, membru ECREATOR.

Scriitori români:

Valentin Busuioc, jurnalist și scriitor, USR - București.
Pr. Romolus Frîncu, colaborator la *Ziarul Caraş-Severinul în şapte zile*.
Gabriela Dagmar Preda, scriitoare, Oţelu Roşu, Caraş-Severin.
Adrian Popescu, Caransebeş, Caraş-Severin.

Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu, judeţul Caraş Severin

prof. Manuela Procoian Dănescu
ELEVII coordonaţi de autorul antologiei (prof. Ana-Cristina Popescu).

Şcoala Gimnazilă Nr. 2 Steierdorf, Anina, judeţul Caraş Severin

prof. Simona Petronela Mîţu
ELEVII coordonaţi de prof. Simona Petronela Mîţu.
Valentina Cramer

Ana Zlibuţ

Liga Scriitorilor Filiala Timişoara Banat.
Secretar general DANET.

PREFAŢĂ

Apariţia antologiei „Gustul pâinii“, autor Ana-Cristina Popescu s-a concretizat în urma întâlnirii literare a Ligii Scriitorilor Filiala Timişoara Banat din octombrie 2015, unde s-a discutat despre noul proiect „Tastes of Danube. Bread, Wine and Herbs“/ „Gusturile Dunării. Pâine, Vin şi Plante”, iniţiat de Carmen Stadelhofer, preşedinte Danube-Networkers for Europe (DANET) e.V.

Decizia autoarei de a realiza această carte, a fost luată cu promptitudine la încheierea întâlnirii literare, urmând ca elevii dânsei să contribuie la realizarea proiectului cu creaţiile lor literare. Ulterior, Ana-Cristina Popescu a inclus şi realizările literare, referitoare la subiectul gustul pâinii, ale scriitorilor şi profesorilor din diferite zone ale ţării.

Proiectul „Gusturile Dunării. Pâine, Vin şi Plante” urmează proiectului „The Wanted Danube“/„ Dunarea dorită“, care a fost recompensat cu doua premii europene: „European Citizens Prize 2015“ acordat de Parlamentul European şi Premiul „Europa-Lilie (Lily of Europe) 2015“ la categoria „Best Citizen's Commitment“ acordat de Europa-Union Germany şi care a avut 6000 de participanţi din 8 ţari dunărene.

Proiectul „Gusturile Dunarii. Pâine, Vin şi Plante“ este un proiect pentru toate generaţiile, etniile, mediile sociale şi educaţionale, ce include şcoli, instituţii de educaţie, cultură, sociale, de mediu, etc.

Îi mulţumesc autoarei Ana-Cristina Popescu pentru munca depusă şi implicarea ei în acest proiect, care reprezintă şi prietenie şi responsabilitate pentru un viitor paşnic în regiunea Dunării.

Ana Zlibuţ,
secretar general DANET,
prim vice-preşedinte LSFTB

Preface

The appearance of the anthology "The taste of bread", by Ana-Cristina Popescu, was materialized after the literary meeting of The Writers` League Timisoara Banat Branch in October 2015, where it was talked about the new project “Tastes of Danube. Bread, Wine and Herbs ", initiated by Carmen Stadelhofer, president of Danube-Networkers for Europe (DANET) e.V.

The author`s decision to make this book, was taken promptly at the end of the literary meeting, following that her pupils will contribute to the project with their literary creations. Later, Ana-Cristina Popescu included literary achievements, on the subject of the taste of bread, of writers and teachers from around the country.

The project "Taste of the Danube. Bread, Wine and Herbs " follows the project" The Wanted Danube " , which got two European prizes: " European Citizens Prize 2015 " awarded by the European Parliament and the Prize" Europe-Lilie (Lily of Europe) 2015 " in the category " Best Citizen's Commitment " granted by Europa-Union Germany, and which had 6,000 participants from 8 countries along the Danube.

The project "Tastes of Danube. Bread, Wine and Herbs " is a project for all generations, ethnic groups, social and educational backgrounds, which include schools, institutions of education, culture, social and environmental issues, etc.

I thank the author Ana-Cristina Popescu for work done and her involvement in this project, which represents friendship and responsibility for a peaceful future in the Danube region.

Ana Zlibuţ,
secretar general DANET,
prim vice-preşedinte LSFTB

ARGUMENT

SUFLETUL, CASA PÂINII

Adevărat, adevărat zic vouă că, dacă grăuntele de grâu, când cade în pământ, nu va muri, rămâne singur; iar dacă va muri, aduce multă roadă. (Ioan 12, 24)

Drumul grăuntelui de grâu spre desăvârşire are ca punct de plecare ţărâna „Cu aripa-n ţărână şi în vis“ (Lumină lină, Tudor Arghezi). Îndată ce bobul de grâu a odrăslit ancorându-şi rădăcina în pământul mamă, învaţă să zboare spre soare, se înalţă, face spic aidoma luminii ce i-a fost călăuză.

Fiecare antologie în care am adunat creaţiile tinerilor, creaţiile elevilor mei, a fost asemeni unui grăunte de grâu ce aşteptă să cunoască drumul luminii, să se transforme şi să aducă rod prin arta cuvântului.

„Gustul pâinii“, volumul ce duce mai departe glasul creator a predecesoarelor antologii, „Îndrăgotiţi de poezie“, „Colaj“, „Micuţii scriitori din Banatul Montan“, îşi cunoaşte „sarcina chemării“ (Lumină lină, Tudor Arghezi). A adunat pe aripile sale zâmbete şi vise. Fiecare aripioară e o filă de aur a eternităţii unui suflet, e calea spre înălţimi a fiecărui spic de grâu ce surâde liber în văzduh, mângâiat de ochiul astrului zilei, modelându-şi bobul spre roade bogate.

Dacă omul ar obosi şi nu ar mai semăna grâul, s-ar lovi de absenţa pâinii, a hranei ce-i asigură existenţa. Dacă dascălul nu ar semăna cuvântul roditor în sufletul elevului, pentru ca acesta să iubească învăţătura, pâinea înţelepciunii s-ar usca, ar fi asemenea spicului sec a cărui bob a fost ars de focul deşertului unei vieţi zadarnice.

Poezie, proză, eseu, dramaturgie sub chipul pâinii şi-au deschis petalele în această culegere de creaţie literară, aşteptând răbdătoare cititorul să guste miezul cald, să-i simtă energia divină, să observe că lucrurile mari ce vor birui timpul, lururile care încep din fragedă copilărie, cu fiecare pas făcut prin lumea scheletică a literelor ce se înlănţuiesc în silabe şi cuvinte făcând scară spre cer. Lucrurile adevărate cresc treptat asemenea aluatului ce aşteaptă să fie lămurit în focul cuptorului pentru a lua forma finală, forma împlinirii, forma pâinii.

Sufletul omului este casa roadelor, casa pâinii. Cu cât este mai frumos şi mai înţelept, pâinea este mai bună. Truda sufletului îşi are oglinda în chipul pâinii ce lasă în urma sa.

În această antologie şi-au mai unit creaţiile scriitori consacraţi şi profesori ca o pildă pentru mlădiţele ce-şi vor înălţa ochii spre albastrul înălţimilor.

AUTORUL
(Ana-Cristina Popescu)

ARGUMENT

Soul, the house of bread

I tell you the truth, unless a kernel of wheat is planted in the soil and dies, it remains alone. But its death will produce many new kernels - a plentiful harvest of new lives. **John 12:24**

The road of a grain of wheat to perfection has as a starting point the soil. "With a wing in dust and in a dream" (Joyful Light , Tudor Arghezi).

As soon as the grain of wheat grows, anchoring his roots in Mother Earth, it learns to fly towards the sun, it rises , making ear like the light which guided it.

Each anthology where I have gathered young people's creations and my students' creations was like a grain of wheat that is waiting to know the way of light, to transform itself and bring harvest through the word art.

"The taste of bread", the volume which is leading the creative voice of the previous anthologies, "In love with poetry", "Collage", "The young writers in Banat Mountain ", knows its "calling" (Joyful Light, Tudor Arghezi). It gathered on his wings smiles and dreams. Each fin is a golden tab of the eternity of the soul, it is the way to heights of each ear of wheat that smiles freely in the air, shaping its grain for rich harvest.

If the man would get tired and no longer resembles the wheat, he would be aware of the absence of bread, the food which ensures his existence. If the teacher does not spread the fruitful word in the student's soul so that he can love knowledge, the bread of wisdom would wither away, such as a dry ear of wheat which was burned by the fire of an useless life.

Poetry, prose, essays, drama, under the form of bread, opened their petals in this collection of literary creation, waiting patiently for the reader to taste the warm core, to feel the divine energy, to notice that the big things that will prevail during the time, start in early childhood, with every step in the world of skeletal letters, which are chained in syllables and words, making stairs to heaven. The true things gradually increase like the dough waiting to be tried in the oven fire for taking the final form, the fulfillment form, the bread form.

The human soul is the fruit house, the house of bread. The more beautiful and wiser it is, the better is the bread. The toil of the soul has its mirror image in the bread left behind.

In this anthology have also joined more creations from consecrated writers and teachers as an example for the offshoots who will raise their vision towards the blue heights.

Author,
Ana-Cristina Popescu

English translation
Manuela Procoian Dănescu

DESPRE AUTORUL ANTOLOGIEI

Ana-Cristina Popescu

Profesor titular pe catedra de Limba şi Literatura Română, gradul I, la Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu, judeţul Caraş-Severin; absolventă a Facultăţii de Litere, Filosofie şi Istorie din cadrul Universităţii de Vest, Timişoara şi Licenţiată în sesiunea iunie 1999, Master - Managementul educaţional, 2007.

Contact:

E-mail: Elzumina@yahoo.com
Tel: 0766293724 / 0736942924
Site: www.elzumina.ro,
Http://blogul.elzumina.ro/
Domiciliul: Caransebeş, jud. Caraş Severin.
Localitate natală: Oţelu Roşu.

ACTIVITATE CULTURAL-LITERARĂ ŞI ARTISTICĂ:

● MEMBRU ÎN LIGA SCRIITORILOR FILIALA TIMIŞOARA BANAT.
● **Am publicat următoarele volume**:
1. Culegerea de creaţie literară *Îndrăgostiţi de poezie*, Editura Dalami, Caransebeş, 2009.
2. *Rătăciri*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2014.
3. *Paradigme*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2014.
4. *Destin fără aripi*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2014.
5. Culegerea de creaţie literară *Colaj*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2014.
6. Antologia *Micuţii scriitori din Banatul Montan*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2015.
7. *Oameni şi frunze*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2015.
8. *Umbre*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2015.
Volum în curs de apariţie editorială:
9. *Gustul pâinii*, *ANTOLOGIE LITERAR-ARTISTICĂ,* Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2015.
Volume în lucru:
10. *Conflicte*, proză.
11. *În colivie*, teatru.

● **Publicaţii în culegeri comune:**
- ANTOLOGIA *LIMBA NOASTRA CEA ROMÂNĂ*, STARPRESS, 2014.
- Antologia literar-artistică „Să ningă peste inimi bucurii!“, îngrijită de Voichiţa Pălăcean-Vereş, Editura Napoca Nova, 2014.
- Antologia literar-artistică „Sinfonie-n verde crud“, îngrijită de Voichiţa Pălăcean-Vereş, Editura Napoca Nova, 2015.
- Antologia *Roşu-aprins în câmpul de mătase*, îngrijită de Voichiţa Pălăcean-Vereş, Editura Napoca Nova, 2015.
- Antologia *Pe şevalete ruginiul toamnei*, îngrijită de Voichiţa Pălăcean-Vereş, Editura Napoca Nova, 2015.
- ANTOLOGIA *IARNA SCRIITORILOR ROMÂNI*, STARPRESS şi ANTOLOGIA ROMÂNĂ-SPANIOLĂ, STARPRESS, 2015.
- Antologia *Moştenirea Văcăreştilor*, 2014.
- Antologia *Moştenirea Văcăreştilor*, 2015
- .Antologie, *proză*, Editura Inspierscu, 2015.
- Antologia, *Labirinturi autumnale*, *Însemne Culturale*, 2015.
- *Anuarul Ligii Scriitorilor, Filiala Banat-Timişoara*, 2014.
- *Anuarul Ligii Scriitorilor, Filiala Banat-Timişoara*, 2015.

● Postfaţă la volumul scriitorului Ion Turnea, *Albinăritul între pasiune şi afacere*, Editura Dalami, Caransebeş, 2011.

● Cuvânt înainte la volumul scriitorului Ion Turnea: *Cuvinte pentru suflet*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2012.

● Prefaţă la volumele scriitorului Ion Turnea: *Dor de rădăcini*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2012 şi *Monografia localităţii Peştere*, judeţul Caraş Severin, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2012.

● Publicaţii în revistele: *Agora Literară*, *Vatra Veche* Brăila, *Constelaţii Diamantine*, *Confluenţe Literare*, *Foaia Diecezană* a Episcopiei Caransebeşului, *Ecou de timp*, Oţelu Roşu, *Slova creştină*, *Glas comun*, *Slova copiilor* - Maramureş, în ziarul ***Caraş Severinul în şapte zile*** **unde sunt şi în colectivul redacţional - colaborator**, în culegerile: *Preocupări actuale în ştiinţele educaţiei*, *Tradiţie, actualitate şi perspective în cercetarea pedagogică*, *Demersuri creative de predare-învăţare*, *Educaţia şi preocupările pedagogiei contemporane*, site-ul şi antologia *ECREATOR***, membru în colectivul redacţional *ECREATOR*,** pe site-ul şi blogul personal, *Însemne Culturale*, www.citatepedia.ro, www.poezie.ro, www.versuri-si-creatii.ro.

● **Cronici**: Despre Culegerea de creaţie literară *Îndrăgostiţi de poezie*, Marciana Corici în revista Reflex 4-6/2009; Despre Culegerea de creaţie literară *Colaj*, Adrian Popescu în ziarul *Caraş Severinul în şapte zile*; Despre *Rătăciri, Paradigme, Destin fără aripi*, în ziarul *Caraş Severinul în şapte zile*, pr. Ion Turnea, în *Confluenţe literare* şi site-ul eceator, Antuza Dârlea, în cadrul Întâlnirii Literare a Asociaţiei Constantin Brâncuşi, Mariana Strungă. Cronică în revista *Agora Literară*, Cronică la volumul *Oameni şi frunze*, prof. Doina Drăgan.

● **Premii**:
- Premiul I la Secţiunea *Teatru scurt*, Festivalul Concurs Naţional de Literatură, *Moştenirea Văcăreştilor*, Târgovişte, 2014, Ediţia XLVI, cu piesa de teatru *Mesagerul*.
- Premiul „Mircea Horia Simionescu" al Societăţii Scriitorilor Târgovişteni la Secţiunea *Proză scurtă*, Festivalul Concurs Naţional de Literatură, *Moştenirea Văcăreştilor*, Târgovişte, 2014, Ediţia XLVI.
- Menţiune, atât la Secţiunea poezie, cât şi la Secţinea proză, la *Concursul Internaţional STARPRESS*, 2014.
- Premiul I - *Dosoftei*, 2015 vol. *Oameni şi frunze*, Premiul II - *Dosoftei* vol *Umbre*.
- Premiul I *Labirunturi autumnale*, Însemne culturale, 2015, Secţiunea *DRAMATURGIE*.
- Menţiune - Secţiunea *Eseu*, Festivalul Concurs Naţional de Literatură, *Moştenirea Văcăreştilor*, Târgovişte, 2015, Ediţia XLVII.
● Lansare de carte, Culegerea de creaţie literară *Colaj*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2014, 04.08.2014, la întâlnirea literară a Ligii Scriitorilor, Filiala Banat-Timişoara şi prezentarea volumelor *Rătăciri*, *Paradigme* şi *Destin fără aripi* în cadrul aceleaşi întâlniri.
● Lansare de carte: *Rătăciri*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2014, *Paradigme*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2014, *Destin fără aripi*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2014, Antologia *Micuţii scriitori din Banatul Montan*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2015 la *ASOCIAŢIA CONSTANTIN BRÂNCUŞI*, Timişoara.
● Lansare de carte, *Oameni şi frunze*, *Umbre* în cadrul Întâlnirii Literare a LS, Timişoara, octombrie 2015.
● **Diplomă de excelenţă** din partea *ASOCIAŢIEI CONSTANTIN BRÂNCUŞI*, Timişoara, 2015.

PÂINEA DE ACASĂ

Bunica face pită-n ţest,
E-atâta de gustoasă,
E obicei, sfânt, strămoşesc,
E pâinea de acasă.

De gustul ei îmi amintesc,
Oriunde-n lume-aş fi,
De satul meu cel românesc
Ce-aşteaptă ca să vii.

Cărbunii-acuma luminează,
Sub ţest aluatul creşte
Şi inima în piept vibrează,
Spre casă se grăbeşte.

Spre vatră-acuma eu privesc,
La pâinea caldă, coaptă
Şi-n suflet mi se oglindesc
Frânturi de altă dată.

Încă mai sunt frunzele verzi,
Mai e până toamna le muşcă,
Mai e încă pâine sub ţest,
Tradiţii ce-n veci nu se uscă.

E pâinea din urmă

E pâinea din urmă,
Bătrâna o strângea în braţe
Ca pe ultima scânteie de speranţă,
Îi simţea gustul de odinioară
Şi-i asculta viaţa
Care palpita prin toate
Şi-i readucea amintiri vii.

E pâinea din urmă,
Prin ea simţea primăvara de odinioară,
Vara ce picura foc
Şi toamna viu colorată,
Iarna ce i-a muşcat obrajii,
Căldura din urmă,
Ultima legătură cu tot ceea ce e pământesc.

E pâinea din urmă,
Ultima mângâiere
Înainte de a porni la drum,
Un drum lung, fără întoarcere,
O strânge în braţe
Ca pe-o rugăciune salvatoare,
E pâinea din urmă.

Pâine şi corn

(calambur)

Din făină fac un corn,
Seara, când zăresc al vacii corn,
De pe deal suflu din corn.

GUSTÂND DIN PÂINE

Era o zi mohorâtă. Cenuşiul picta oraşul în timp ce un roşu-vineţiu scălda faţa văzduhului. O ploaie măruntă frământa vegetaţia pregătită să-şi plece capul în faţa toamnei. O floare ce s-a încăpăţânat să salute viaţa la începutul toamnei şi-a deschis ochii şi-n locul luminii i-au răspuns lacrimile. Eu treceam pe lângă Cuptorul Cald. Cuptorul Cald era locul ideal unde puteai schimba decorul sumbru cu aroma pâinii calde, astfel că am intrat în brutărie cu scopul de-a cumpăra o pâine şi a respira o clipă căldura unei veri rămase departe, prin bobul de grâu ce-a furat o clipă auriul soarelui, iar acum s-a metamorfozat într-un aliment de bază al omului. „Pâinea scoasă din cuptor / arde palmele ei / ca soarele obrajii / când aduna spicele. / Şi-n pâine / poate mai stăruie / jeraticul verii.“ (Petre Stoica)

Acolo, în brutărie, toată căldura pâinii, a fost cuprinsă de aceeaşi pânză tristă ce guverna o zi a lui răpciune, pentru că un om al străzii a încercat să-şi găsească o scânteie pentru a supravieţui. Cel aflat în suferinţă a cerut vânzătoarei o pâine, dar refuzul amar nu a întârziat să risipească orice urmă de lumină. Trist, cu capul plecat, străinul a părăsit locul ce a părut atât de cald şi primitor o secundă.

Am privit spre vânzătoare, pe urmă spre cel pribeag care

părăsea încăperea caldă şi o lacrimă a căzut peste sufletul meu ca o bobiţă de rouă. Un moment am rămas prinsă între două imagini, imaginea celui flămând şi imaginea pâinilor ce parfumau locul, dar m-a trezit glasul vânzătoarei care m-a întrebat ce doresc. Am spus că doresc două pâini. Le-am cumpărat şi am alergat spre ochiul trist al zilei în care s-a pierdut acel năpăstuit.

În scurt timp l-am ajuns şi i-am oferit o pâine. Mi-a mulţumit şi m-a binecuvântat, pe urmă a strâns pâinea la piept şi câteva lacrimi i-au umezit obrajii. După o clipă de socoteală i-am oferit şi a doua pâine. Stângaci, aflat în cumpăna de a primi sau refuza şi acest dar, rătăcitorul a întins mâna şi a primit ofranda.

Nu am mai aşteptat alte mulţumiri, le-am înţeles doar privindu-i ochii, aşa că am plecat spre un colţ din care să observ trăirile unui om. Omul avea ascunsă o pâine în sân, iar în mâna dreaptă ţinea o altă pâine din care muşca cu poftă.

Mi-am îndreptat paşii spre casă. A doua pâine ce am cumpărat-o pentru mine am dăruit-o, dar nu m-am întors spre brutărie. Mergeam spre locuinţa mea în timp ce zeci de imagini se roteau în jurul cugetului meu. Un om „pribeag prin lume, fără pâine, fără rost“[1] mi-a trezit fiinţa arătându-mi importanţa unui aliment preţuit de nobilime odinioară şi, poate, tratat cu indiferenţă de mulţi oameni avuţi ai zilelor noastre „în trecut, pâinea albă era preferata clasei nobiliare şi aristocrate europene (chiar şi la noi i se spunea acum 2-3 sute de ani, pâine albă boierească)“[2]

Rugăciunea „Tatăl nostru“ prin versetul „Pâinea noastră cea de toate zilele , dă-ne-o nouă astăzi“ vorbeşte despre nevoile zilnice ale oamenilor. Pentru ca omul să supravieţuiască are nevoie de hrană, atât materială, cât şi spirituală. Pâinea, chipul manei ce a fost dăruită de Dumnezeu poporului ales, condus de Moise în pustiu, şi-a găsit plinătatea în Pâinea Vieţii, Mielul lui Dumnezeu, Iisus Hristos la Cina cea de taină „Iar pe când mâncau ei, Iisus, luând pâine şi binecuvântând, a frânt şi, dând ucenicilor, a zis: Luaţi, mâncaţi, acesta este trupul Meu.“ (Matei c. 26, v. 26)

Materialul fără spiritual, fără acea energie albastră a vieţii, ar limita totul. Văduva din Sarepta pregăteşte proorocului Ilie Tesviteanu o turtă din mâna de făină ce o mai avea în casă, într-un vas „Căci făina din vas n-a scăzut şi untdelemnul din urcior nu s-a împuţinat, după cuvântul Domnului, grăit prin Ilie.“ (I Regi, 17, 16) Prin credinţă pâinea zilnică nu a lipsit din casa văduvei. Iisus satură în pustiu „cinci mii de bărbaţi, afară de femei şi de copii“ (Matei c. 14, v. 21) după ce binecuvintează cinci pâini avute la ei. „Eu sunt pâinea vieţii; cel ce vine la Mine nu va flămânzi şi cel ce va crede în Mine nu va înseta niciodată. “ (Ioan c. 6, v. 35) mărturiseşte Mântuitorul Iisus Hristos, îndemnând oamenii să caute prima dată spre cele spirituale, fiindcă cele materiale se vor adăuga celor înalte.

Expresia populară „A pune în pâine“ arată că omul se poate bucura de gustul alimentului de bază al existenţei după ce-şi găseşte un rost în viaţă, după ce i se deschide poarta spre a-şi câştiga hrana.

Dinu Păturică, personajul principal al romanului „Ciocoii vechi şi noi“ a scriitorului Nicolae Filimon relatează tatălui său într-o scrisoare că a „pus mâna pe pâine şi cuţit“, a reuşit să dobândească esenţialul.

De-a lungul timpului pâinea a fost principalul factor în calea evoluţiei omului. Ea a primit valoare de simbol şi e întâlnită în religii, fie monoteiste, fie politeiste. Ceres, zeiţa romană a grâului, a recoltei, „Demetra“[3], zeitate din mitologia greacă, zeiţa holdelor, guvernează pâinea cea albă, hrana oamenilor. Nu doar religia vorbeşte despre simbolistica pâinii, ci şi istoria, descoperirile arheologice, literatura, folclorul, credinţele populare, obiceiurile şi tradiţiile, poveştile şi legendele.

Cercetătorii au descoperit că „primele forme de pâine nedospită, datează chiar din perioada Paleoliticului“[4], iar primele „mărturii despre pâinea dospită şi crescută înainte să fie coaptă ne parvin din perioada Egiptului Antic “[5]

Potrivit mitologiei româneşti grâul este sinonim cu „ciclul vieţii (naştere, nuntă şi moarte)“[6] „grâul e şi el o fiinţă care îşi are sufletul ei şi chiar conştiinţa că vine cu jertfa ei în lumea de legi a universului. Aşa se face că în Ardeal, dacă la seceriş nu se lasă câteva spice de grâu netăiate în mijlocul lanului, grâul la anul nu va mai da roade, ci va zice: - Eu îţi dau atâta silă de rod şi tu nu-mi laşi niciun fir, două.“[7] „Folclorul mitic medieval acordă o importanţă deosebită grâului şi produselor lui de brutărie“[8] La naşterea omului „se punea puţin grâu în prima scaldă“[9]. La nuntă, în funcţie de zonă, mirii sunt primiţi în casă fie cu pâine şi sare, pâinea simbolizând viaţa, prosperitatea, fie cu boabe de grâu azvârlite, însoţite de urări. La ritualurile de înmormântare se face grâu[10].

În multe proverbe şi expresii populare termenul pâine primeşte valoare de simbol. Dacă vânzătoarea era bună „ca pâinea cea caldă“ era „pâinea lui Dumnezeu“, cel nevoiaş şi-ar fi putut potoli foamea trupească, dar ea a ales călăuză o altă expresie populară „a lua pâinea de la gură“.

Cei care-şi unesc destinele „mănâncă pâine şi sare împreună“, sunt alături atât la bine, cât şi la rău. Tânărul care se angajează „pune mâna pe pâine“, în timp ce oamenii care au o situaţie materială bună, o duc bine, sunt prezentaţi prin expresia populară „A mânca o pâine albă.“ Lucrurile bune şi folositoare „se vând ca pâinea cea caldă.“

Pâinea trebuie privită nu doar ca un aliment ce hrăneşte trupul adesea neputincios, pentru că „nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu orice cuvânt al lui Dumnezeu“ (Luca 4, 4), ci ca un simbol al vieţii. Aşa cum grâul semănat putrezeşte, se transformă în pământ şi aduce rod şi omul în acest trup material trebuie să rodească, să se transforme în iubire, bunătate şi milostenie. Îmbrăcat în haina iubirii, bunătăţii şi miosteniei nu poate să fie indiferent la suferinţele celor din jur, le întinde o pâine oricând se află în nevoie.

Drumul bobului de grâu este arătat şi de poetul Ilie Grigore (Gore Maior) „cuvântul pâine / care-a fost la-nceput / doar un bob, / viu, aşezat sub o brazdă de lut, / ascunzând în lăuntrul său / toate celelalte cuvinte / trăite, până ce va deveni / într-o zi spic / şi toată sudoarea omenească / care avea să-l însoţească /

până ce va ajunge pâine pe masă / ".

Pâinea se dobândeşte „cu multă trudă şi sudoare", dar când o descoperi, când o dobândeşti, îţi aduce acea împlinire mult aşteptată, acea linişte şi lumină sufletească care îţi şopteşte că nu ai trăit degeaba.

Eu l-am văzut pe acel nevoiaş gustând din pâine şi un sentiment de linişte, de mulţumire, de bucurie, mi-a cuprins fiinţa, pentru că am văzut o lumină pe faţa unui om. Omul şi mana, bobul de grâu şi viaţa, nevoiaşul şi lacrima fericirii, toate şi-au unit chipul împărtăşindu-se din acelaşi râu cu apă vie, pâinea.

NOTE:

1. https://dexonline.ro/definitie/p%C3%A2ine
2. http://www.descopera.ro/cultura/11692363-painea-si-tainele-sale
3. Alexandru Mitru, Legendele Olimpului, Zeii, Editura Vox, Bucureşti, 2004, pag. 193.
4. http://www.descopera.ro/cultura/11692363-painea-si-tainele-sale
5. http://www.descopera.ro/cultura/11692363-painea-si-tainele-sale
6. Romulus Vulcănescu, Mitologie Română, Editura Academiei Republicii Socialiste România, Bucureşti, 1987, pag. 556.
7. Idem, *Ibidem*, pag. 558.
8. Idem, *Ibidem*, pag. 556.
9. Idem, *Ibidem*, pag. 556.
10. colivă

VIAŢA CA O PÂINE CALDĂ

Personajele: Elevul 1, Elevul 2, Elevul 3, Elevul 4, Elevul 5, Elevul 6, Elevul 7, Profesorul, Bătrâna, Eleva 1, Eleva 2.

Actul I

Personajele: Profesorul şi elevii.

Decorul: O sală de clasă spaţioasă în care sunt aranjate în semicerc câteva bănci cu scaune. Într-un colţ al clasei se află o catedră, un scaun.

(Elevii aşteaptă profesorul, ca să înceapă ora.)

Elevul 7: Întârzie.

Elevul 1: E prima zi de cursuri după o lungă vacanţă. E îngăduit.

Elevul 3: De ce ar fi îngăduit? Noi am ajuns la timp.

Elevul 1: Nu ai înţeles nimic. Farmecul aşteptării face mai dulce miezul învăţăturii. Totul se dobândeşte cu răbdare.

Elevul 3: Te-ai găsit tu filosof!

Elevul 4: Liniște! Se aude zgomot pe coridor.

Elevul 2: Profesorul!

Elevul 5: La locurile voastre!

(Profesorul intră în clasă.)

Profesorul: Bună ziua!

Elevii: Bună ziua!

Profesorul: Am întârziat. Îmi cer scuze. Am fost reţinut de-o bătrână. Mi-a dăruit sacoşa aceasta. E o pâine caldă în sacoşă. M-a rugat s-o dau elevilor mei în memoria soţului ei. Am primit pâinea şi în curând o să fie a voastră, dar pentru început o să ne jucăm. E prima oră de curs, e ora de dirigenţie, o să începem acestă oră cu un joc. De acord?

Elevul 1: E perfect!

Elevul 3: Mă scuzaţi, domnul diriginte, dar pentru el totul este perfect!

Profesorul: Pentru tine perfecţiunea nu există sau totul tinde să devină perfecţiune?

Elevul 3: Eu nu înţeleg ce este perfecţiunea.

Profesorul: (Scoate pâinea din sacoşă şi o aşează pe catedră.) Pâinea acesta e perfecţiunea.

Elevul 3: Cum poate o pâine să fie perfecţiunea?

Profesorul: Orice lucru făcut cu dăruire şi trudă atinge perfecţiunea. Bătrâna a pus mult suflet în pâinea aceasta.

Elevul 3: Nu m-aţi convins. Eu nu înţeleg perfecţiunea care se ascunde într-o pâine caldă.

Profesorul: Atunci să ne jucăm, poate o să descoperi prin joc perfecţiunea.

Elevul 3: Să ne jucăm?

Profesorul: Eu o să arunc pâinea în braţele unuia dintre voi. Încercaţi să fiţi personajele unei piese de teatru a cărui punct central este această pâine. Nu trebuie să mai staţi în bănci. Voi sunteţi actori. Vă puteţi mişca pe scenă. Totul e să gustaţi rolul.

Elevul 3: Eu nu ştiu să mă joc astfel.

Profesorul: Ai putea încerca.

Elevul 3: Aş putea.

Profesorul: Să începem.

(Pofesorul aruncă pâinea în braţele Elevului 3 şi se retrage ca spectator pe scaunul de la catedră.)

Elevul 3 (surprins): Mi-a dat o pâine! De ce mi-a dat o pâine?

Elevul 1 (se apropie de Elevul 3): A crezut că ţi-e foame şi aştepţi să fii miluit de trecători.

Elevul 3: Eu, cerşetor?

Elevul 4: Tu te-ai uitat în oglindă de dimineaţă?

Elevul 3: Da, nu.

Elevul 2: Da sau nu?

Elevul 3: Ei bine, nu. M-am grăbit. Eram în întârziere. Nu am avut timp să mă uit în oglindă.

Elevul 5: Dar ai avut timp să mănânci. Eşti pătat pe faţă cu dulceaţă şi nu

doar pe faţă, ai şi hainele pătate. Nici nu ai ştiut să te îmbraci. Culoarea pantalonilor nu se asociază cu sacoul, iar sacoul l-ai luat pe dos.

Elevul 3: Nu pot să cred! Eu nu fac greşeli de acest fel.

Elevul 2: Acum ai greşit.

Elevul 3: Şi pentru atâta lucru să fiu umilit cu o pâine?

Elevul 1: De ce consideri pâinea o umilinţă?

Elevul 3: Eu nu consider pâinea o umilinţă, ci gestul prin care pâinea a ajuns la mine.

Elevul 1: Ţi-a fost dăruită de un trecător cu toată dragostea. Încă e aburindă. Abia a fost scoasă din cuptor.

Elevul 3: Nu am ce face cu ea. Ia-o, tu!

(Elevul 1 ia pâinea şi o strânge în braţe.)

Elevul 1: O pâine caldă! Ce poate să fie mai plăcut decât o pâine caldă într-o zi răcoroasă de toamnă! Căldura şi aroma ei te rup de vântul ce răreşte frunzele copacilor şi aşa bolnave de prea multă lumină adunată peste vară, atât de multă, încât au uitat verdeaţa şi au îngălbenit după chipul soarelui. (Priveşte pâinea cu atenţie.) Să gust o bucăţică de pâine până nu se răceşte. (Rupe o bucăţică din pâine şi mănâncă.) E foarte gustoasă!

Elevul 2: Mănânci fără mine?

Elevul 4: Şi fără mine?

(Se apropie de Elevul 1 şi rup şi ei o bucată din pâine cu acordul lui.)

Elevul 4: Ai avut dreptate. E foarte gustoasă!

Elevul 3: Aş putea încerca şi eu?

Elevul 1: Tu ai fugit de pâine.

Elevul 3: Pentru că nu am crezut că e deosebită.

Elevul 2: Tu nu înţelegi lucrurile deosebite. (Rupe o bucată din pâine şi-i oferă Elevului 3)

Elevul 3 (gustând pâinea) E delicioasă!

Elevul 5: De mine aţi uitat?

Elevul 3: Dacă taci.

Elevul 5 (Arătând spre Elevul 7 care nu s-a ridicat încă din bancă, ca să participe la joc.): M-am pierdut în gânduri. Priveam spre un om sărman. Uitaţi-l pe banca aceea! Noi mâncăm pâine caldă şi el, nu cred că a mâncat nimic de câteva zile. (Gustă şi el din pâine.) E bună. Ce-ar mai mânca şi sărmanul om o bucată de pâine caldă!

(Elevul 3 rupe o bucată de pâine şi se apropie de Elevul 7.)

Elevul 5: Nu pot să cred. Chiar el?

Elevul 1: Orice lucru are un început.

Elevul 3 (Îl atinge pe umăr pe Elevul 7 după ce-l studiază atent câteva momente, iar Elevul 7 tresare.): Poftim!

Elevul 7 (Întinde mâna după bucata de pâine.): Mulţumesc.

Elevul 3: E bună?

Elevul 7: E bună.

Elevul 3: Ţi-am oferit o bucată de pâine. Tu ce-mi oferi în schimb?

Elevul 2: Nu se putea! Mereu strică totul!

Elevul 1: Am putea avea puţină încredre şi în el.
Elevul 4: Poate ai dreptate.
Elevul 7: O carte. (Scoate o carte micuţă dintr-un buzunar.)
Elevul 3: O carte?
Elevul 7: Poftim.
Elevul 3: Nu-mi plac cărţile.
Elevul 5 (Se apropie de ei): Pentru că nu ai încercat să le înţelegi mesajul.
Elevul 3 (către Elevul 7): E prietenul meu.
Elevul 7 (către Elevul 5): Tu înţelegi mesajul fiecărei cărţi?
Elevul 5: Cărţile sunt ca o pâine caldă, dacă guşti din ele, le înţelegi.
Elevul 7: Ai spus un mare adevăr.
Elevul 3: Cum aş putea gusta dintr-o carte?
(Ceilalţi elevi se apropie şi ei.)
Elevul 5 (către Elevul 7): Prietenii noştrii.
Elevul 1: Deschide cartea ce ai primit-o şi o să înţelegi cum poţi gusta din ea.
(Elevul 3 deschide cartea.)
Elevul 3: Piatra de moară.
Elevul 7: Cu ajutorul ei se măcinau crealele pentru a se obţine făina.
Elevul 3: Da. Istorie şi arheologie.
Elevul 1: Ai gustat din carte.
Elevul 3 (râzând) Da, are gustul pâinii.
(Uşa clasei se deschide. În clasă îşi fac apariţia Eleva 1 şi Eleva 2.)
Eleva 1: Bună ziua. (Se adresează profesorului care nota ceva într-un caiet.) Ne iertaţi, că am întârziat. Ne-am întâlnit pe drum cu o bătrână şi am ajutat-o să ducă un coş cu pâine la *Căminul de bătrâni*.
Eleva 2: (scoţând o pâine din geantă) Ne-a oferit şi nouă o pâine, pentru că am ajutat-o.
Elevul 3: Încă o pâine!
Profesorul: Vă poftesc la joc.
Eleva 1: Să ne jucăm?
Elevul 3: De parcă nu ţi-ar plăcea să te joci. (Se apropie de Eleva 2 şi ia pâinea.) Mai avem o pâine. (Toţi se apropie de el, inclusiv Elevul 7, Eleva 1, Eleva 2 şi rup pâinea în bucăţi mici. Încep să mănânce.)
Eleva 2: Chiar e bună.
Eleva 1: (Privind spre geam.) Un porumbel! Lui nu-i oferă nimeni o bucată de pâine?
Elevul 7: El îşi adună singur pâinea în libertate.
Elevul 3: Tu de ce nu ţi-ai adunat singur pâinea. Te-am ajutat noi. Acum ar trebui să ajuţi şi tu porumbelul.
Eleva 2: O să-i ofer eu o bucată de pâine. (Se duce la geam, îl deschide şi dă pâine porumbelului.)
Elevul 2: Îi era foame şi lui.
Elevul 7: Porumbelul şi apa, Noe, potopul.
Elevul 1: Apă, geografie, Noe, religie.

Elevul 5: Apă şi pâine.
Elevul 4: Fără apă spicul de grâu nu rodeşte.
Elevul 1: Grâul, biologie.
Elevul 7: Focul.
Eleva 1: Fizică.
Eleva 2: Ne-a invitat bătrâna la ea acasă în seara aceasta să ne arate vatra focului, locul unde coace ea pâinea.
Elevul 5: Timpul de ardere, fizică.
Eleva 2: Pâinea se coace.
Elevul 4: Drojdia. Educaţie tehnologică.
Elevul 5: Sarea, chimie.
Elevul 1: „Trec furnici ducând în gurăde făină marii saci, / Ca să coacă pentru nuntă şi plăcinte şi colaci;"
Eleva 1: Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste),* literatură.
Eleva 2: Tradiţii.
Elevul 5: Aşa este. Furnicile sunt gospodinele ce respectă obiceiurile şi tradiţiile.
Elevul 1: Nu mai este pâine.
Elevul 3: Dacă aţi mâncat-o cu atâta poftă.
Eleva 2: Când ne vom întâlni cu bătrâna o să mâncăm din nou pâine.
Elevul 4: Pâine făcută de noi.
Elevul 1: E un lucru bun să munceşti pentru a mânca o bucată de pâine caldă.
Elevul 3: Încep să înţeleg şi eu.
Profesorul: Jocul s-a terminat.
(Elevii merg în bancă, la locul lor.)
Profesorul: Mâine aştept un eseu de la voi.
Elevul 3: Un eseu?
Profesorul: Un eseu despre importanţa pâinii în viaţa omului.
Elevul 3: Nu o să reuşesc să-l fac. Nu ştiu.
Profesorul: Ora s-a terminat. Sunteţi liberi. Mâine aştept opinia voastră despre pâine într-un eseu. Bună ziua!
Elevii: Bună ziua.
(Profesorul părăseşte sala de clasă.)
Elevul 3: Aşteaptă. Mereu aşteaptă.
Eleva 1: Propun să mergem la bătrână acum. Poate reuşim să adunăm idei pentru eseu.
Elevul 1: Jocul nostru nu a fost suficient?
Elevul 7: Eu spun că a fost, dar câteva informaţii în plus sunt utile mereu.

Actul II

Personajele: Bătrâna şi elevii.

Decorul: Bucătăria bătrânei în care se zărea un cuptor de cărămidă, o masă de lucru, câteva scaune, saci cu făină, un dulap de bucătărie.

Gustul pâinii

Scena I

(Elevul 7 a cernut făină printr-o sită, pe urmă a pus-o în lighean. Eleva 2 a dizolvat drojdia în apă caldă cu trei linguri de făină. Elevul 4 a luat sare din dulap, ulei, o tavă şi le-a pregătit pe masă. Bătrâna a făcut o gaură în mijlocul făinii şi a turnat drojdia, pe urmă a început să pregătească aluatul în timp ce unii elevi stăteau pe scaune şi o priveau, iar alţii se aflau lângă ea.)

Bătrâna: Când eram copil, în nopţile de iarnă participam la şezători. Fetele îşi căutau de lucrul lor şi ascultau poveştile bătrânilor. Băieţii se ţineau de petreceri. În Ajunul Crăciunului scăpam de gălăgia băieţilor. Ei aprindeau cu o seară înainte un foc mare şi stăteau pe lângă el până dimineaţa aşa cum au stat şi păstorii ce au primit vestea Naşterii Domnului de la îngeri. Noi, fetele, făceam piţărăi, pâini micuţe, ca să le oferim în zori copiilor din sat, piţărăilor. Erau frumoase obiceiurile. (Bătrâna se opreşte o clipă.) E gata. (Se spală pe mâini şi acoperă ligheanul cu un ştergar.)

Eleva 1: Acum ce facem?

Bătrâna: Aşteptăm să crească aluatul, să se dospească. Pentru ca pâinea să fie gustoasă trebuie să avem răbdare, să fie frământată bine şi pe urmă trebuie lăsată la dospit. Pâinea este asemenea unui copil. Dacă nu îţi educi cu răbdare, pricepere, dăruire şi dragoste copilul, acesta o va lua pe căi greşite.

Eleva 2: Dacă nu ai răbdare să modelezi aluatul şi să-l laşi la dospit, pâinea nu o să fie de calitate.

Bătrâna: Văd că ai înţeles.

Elevul 1: Până la făină şi pâine mai e şi drumul bobului de grâu.

Bătrâna: Care vesteşte atât viaţa, cât şi moartea.

Elevul 5: Momentele de trecere din viaţa omului.

Elevul 7: Grâul coliva.

Elevul 3: Îmi place.

Bătrâna: Acum e pregătită pentru a fi introdusă în cuptor.

(Se apropie de lighean şi ia aluatul, îl pune pe un tocător de lemn pentru a-l modela. Elevii o însoţesc. Modelează colăcei şi-i aşează în tavă. Când au terminat bătrâna introduce tava în cuptor.)

Elevul 3: Şi din nou trebuie să avem răbdare.

Scena II

(Bătrâna scoate colăceii din cuptor. Fiecare elev ia un colăcel şi începe să mănânce.)

Elevul 3: E bună pâinea caldă.

Bătrâna: Pâinea caldă e asemenea vieţii liniştite.

Elevul 7: Liniştite?

Bătrâna: Omul care ştie să-şi rânduiască totul la timpul potrivit se bucură de căldura vieţii.

Elevul 3: Am înţeles. Chiar am înţeles lecţia. O să merg acasă şi o să scriu un eseu *Viaţa ca o pâine caldă*.

DIN CREAŢIILE COLABORATORILOR

Adrian CRÂNGANU

Redactor-şef la Ziarul Caraş-Severinul în şapte zile,
Asociaţia Culturală 7 zile Caraş-Severin.
Liga Scriitorilor Filiala Timişoara Banat.
Uniunea Ziariştilor Profesionişti

CUVÂNT ÎNAINTE

Ora de Pâine

Ana fiindcă eu aşa îi spun Anei-Cristina Popescu, ea a zis că e mai simplu să o chem în felul acesta , Ana, deci, e o neastâmpărată. Ea se joacă cu elevii dincolo de programa şcolară, cu literele, cu silabele, cu cuvintele, cu propoziţiile şi frazele, şi, în final, cu câte un micuţ act de creaţie poezie, proză, eseu, ba chiar şi dramaturgie.

De data aceasta, numele jocului mă gândesc că ales deopotrivă de ea şi de micuţii ei tovarăşi de năzbâtii literare este Gustul Pâinii. El vine după alte jocuri prin curtea şcolii şi prin clasă, aşa îmi place mie să le spun antologiilor, trei la număr până acum, cu care Ana se apropie de copii. Fiindcă, în volumul de faţă, ea nu le dă doar Pâinea căreia să-i simtă gustul, ea nu se mărgineşte doar să facă Pâine pentru ei. Ea seamănă în felul ăsta grâul, îl priveşte cu grijă cum se coace gingaş în soarele verii, îl seceră cu dragoste, îl treieră, duce sacii la moară, face făină, frământă aluatul, îl bagă în cuptor şi pe urmă scoate de-acolo forma aceea aurie, rotundă şi sfântă, şi umple şcoala cu mirosul ei. Pe toate acestea le face, iar copiii vin şi rup din Pâine, dar de fapt rup din pasiunea şi dragostea Anei pentru literatură, pentru frumos, şi chiar pentru ei, pentru micuţii înşişi.

Dar destul cu vorbăria! În volumul de faţă, tonul îl dă chiar ea, aşa cum bine îi şade unui dirijor de suflete. Ana bănuiesc că le-a citit micuţilor membri ai orchestrei ei eseul şi poezia care deschid antologia, ca pe nişte note după care elevii ei de la orele de Limba română să-şi acordeze instrumentele. Şi eu le-am citit, recunosc, mai demult un pic, şi, dovadă că mi-au plăcut partiturile, le-am publicat în ziarul la care lucrez. Zice ea în poezie: *„Bunica face pită-n ţest,/ E-atâta de gustoasă,/ E obicei sfânt, strămoşesc,/ E pâinea de acasă”*. Şi elevii se grăbesc să-i urmeze exemplul. Iată ce spune altcineva, un elev de clasa a VI-a, ca un ecou la sunetul diapazonului ei: *„O pâinică mititică/ Stă în curtea lui Mitică./ Când el s-a apropiat,/ Pâinica s-a speriat”*. Mie-mi place! Şi, ca să nu creadă, cumva, cineva, că vorbesc fără acoperire, am să mai scot din cuptorul Anei o pită. Zice-aşa: *„Se spune că a trăit cândva un brutar. Acel brutar avea o casă mare, iar cea mai mare încăpere era brutăria. Când brutarul făcea pâine, punea, pe lângă făină, apă, sare şi drojdie, şi două ingrediente speciale: dragostea şi dăruirea. Brutarul dădea viaţă pâinii şi, odată cu aceasta, dădea viaţă câte unui personaj sub chipul alimentului scos din cuptor un om, un animal, o plantă... Într-o zi, brutarul a obosit şi s-a aşezat pe pat să-şi odihnească trupul trudit. Atunci pâinile lui au prins viaţă. Cea care avea chipul unei femei bătrâne a început să facă curat prin casă. Fiecare avea un rol”*.

V-am convins? Eu socotesc că da. Şi mai cred că, la şcoală, Ana nu face altceva decât să le dea copiilor Pâinea. Ce vor pune ei pe masă, lângă ea, e alegerea pe care fiecare o va face în timp. Nu mă îndoiesc însă nicio clipă că bucatele care vor sta în faţa lor vor fi dintre cele mai gustoase.

Şi, am să închei, fiindcă cred că a venit vremea, exact cu vorbele cu care autorul Ana-Cristina Popescu, de data asta, şi nu simplu, Ana deschide ceea ce se cheamă *Argumentul* volumului: *„Adevărat, adevărat zic vouă că, dacă grăuntele de grâu, când cade în pământ, nu va muri, rămâne singur; iar dacă va muri, aduce multă roadă”*. (Ioan, 12, 24)

Pr. Ion Turnea

Liga Scriitorilor Filiala Timişoara Banat.
Face parte din colectivul redacţional a ziarului
Caraş-Severinul în şapte zile - colaborator.
Autor a nouă volume.

CÂTEVA CUVINTE DE ÎNCEPUT

Prin muncă şi dăruire omul poate gusta dulceaţa pâinii

La finalul lunii octombrie la Şcoala Gimnazială Nr. 3 din localitatea Oţelu Roşu, judeţul Caraş Severin a fost organizat un *Concurs de creaţie literară*. Responsabili cu organizarea şi desfăşurarea concursului au fost prof. Ana-Cristina Popescu, prof. Ana Codilă şi prof. Manuela Dănescu.

Tema concursului pentru elevii din clasele VI-VIII, coordonaţi de prof. Ana-Cristina Popescu, a fost pâinea. Elevii din clasa a V-a coordonaţi de prof. Ana Codilă au avut de prezentat creaţii libere pe teme diverse.

Trofeul *Concursului de creaţie literară* a fost câştigat de eleva Claudia Iasmina Lazăr din clasa a VII-a cu piesa de teatru *Pentru o bucată de pâine*. Împreună cu elevii Andreea Bartic, Florin Petru Sîrbu, Petru Marian Boldea şi Andrei Tomici, autoarea Claudia Iasmina Lazăr a pus în scenă creaţia *Pentru o bucată de pâine*. Elevii au reuşit să se identifice cu personajele, interpretând la superlativ creaţia.

Piesa de teatru a fost structurată de tânăra scriitoare Claudia Iasmina Lazăr în două acte, primul act având cinci scene. Piesa are o morală. Pentru o bucată de pâine în plus, din prea multă lăcomie, boierul Tinaxe calcă tradiţia care interzicea tăierea grâului din mijlocul lanului. Călcarea tradiţiei a adus după sine de fiecare dată nerodirea pământului, în cazul boierului Tinaxe pierderea avuţiei. Vasile şi Gheorghe, doi ţărani fruntaşi, prin munca cinstită şi respectarea tradiţiilor ajung boieri, iar la finalul piesei de teatru îl miluiesc pe Tinaxe care nu mai avea după ce să bea apă cu o pungă de galbeni. Claudia Iasmina Lazăr a dorit să sublinieze cât de importantă este tradiţia, respectarea acesteia, munca şi a condamnat totodată lăcomia arătând consecinţele acestor greşeli.

Creaţiile elevilor ce au avut ca temă pâinea au fost diverse, teatru, poezie, compunere eseu, basme, povestiri ştiinţifico-fantastice.

Eleva Cosmina Ţerovan din clasa a VII-a a vorbit despre pâine ca despre o dragoste maternă, în timp ce eleva Andreea Bartic şi-a asociat dirigintele cu *Pâinea lui Dumnezeu*.

Bianca Bitay din clasa a VI-a vede cartea ca pe o pâine a vieţii, în timp ce Lavinia Dariana Dunărinţiu asociază pâinea cu fiica unui împărat, Pâiniţa, în

basmul Făt-Frumos şi pâinea de aur, iar in poeziile ei o vede ca pe o primăvară, un glas de copil. Colegul lor, Daniel Barabaş, vede pâinea ca pe un izvor al bucuriei.

Nixandra Iancu din clasa a VIII-a a vorbit despre o călătorie pe planeta pâinii, în timp ce colega ei mai mică, Lida Briana Maria, a arătat în compunerea „Când nu eşti la casa ta, pâinea este trudă grea“ cât de dulce şi bună este pâinea la tine acasă şi cât de greu este printre străini. Magda Drângă din clasa a VIII-a a prezentat drumul pâinii, al bobului de grâu, iar Pichler Gabriel din clasa a VI-a a vorbit despre povestea bobului de grâu, drumul lui spre pâinea cea de toate zilele.

Toţi elevii ce şi-au prezentat creaţiile au primit diplome de participare.

Creaţiile elevilor ce au vizat tema pâinea vor fi publicate până la finalul acestui an de Ana-Cristina Popescu în *Antologia literar-artistică, Gustul Pâinii*, din cadrul Proiectului European *Tastes of Danube: Bread, Wine, Herbs*.

Doar prin muncă şi dăruire omul poate gusta dulceaţa pâinii. Elevul este asemenea vlăstarului ce trebuie altoit ca la rândul lui să aducă roade bogade precum spicul de grâu.

Libertate, responsabilitate, dreptul la o pâine

„Căci voi, fraţilor, aţi fost chemaţi la libertate; numai să nu folosiţi libertatea ca prilej de a sluji trupului, ci slujiţi unul altuia prin iubire. Căci toată legea se cuprinde într-un singur cuvânt, în acesta: Iubeşte pe aproapele tău ca pe tine însuţi.“ (Sfântul Apostol Pavel) Dumnezeu l-a creat pe om liber, liber spre a-şi urma propriul drum în viaţă.

Imediat ce omul a fost creat de Dumnezeu a primit libertatea de a se bucura de toate roadele grădinii Eden şi sfătuit să nu mănânce din fructul oprit. Omul a avut libertatea de a alege între bine şi rău. A ales greşit. A călcat porunca divină. Omul era responsabil de toată creaţia. El a fost pus să stăpânească peste păsările cerului, animale, vegetaţie, vietăţile din ape. Şi-a folosit greşit libertatea şi a dus după sine întreaga creaţie în braţele morţii. Nu a fost responsabil faţă de darul primit de la Dumnezeu.

Cu părere de rău trebuie să afirm că istoria biblică se repetă la nesfârşit. Zilele acestea am mers la primăria unei localităţi învecinate pentru a primi un act referitor la terenurile ce le deţin spre a-l depune la APIA. Înainte de a face acest lucru am anunţat telefonic când o să trec pe la primărie pentru a mi se elibera acel certificat. Mi-am făcut aşadar o programare.

În ziua cu pricina m-am dus la primărie. Am bătut la uşa secretariatului camerei agricole şi am pătruns în încăpere după ce glasul urzuz al unui angajat mi-a răspuns un da sec, tăios.

Eram în pragul uşii. Angajatul ce-şi savura cafeaua m-a privit încruntat şi mi-a spus să aştept afară, că mă cheamă el când o să fie liber. A început lupta cu timpul pierdut zadarnic pe holurile Instituţiei. În cele din urmă am fost poftit în secretariat. Când a auzit că trebuie să elibereze o foaie pe care mai trebuia să pună şi o ştampilă însoţită de o semnătură, a început să îşi găsească scuze că nu are timp, că trebuia să vin înainte de a-mi elibera actul să mă programez. O programare telefonică nu era valabilă. În felul acesta m-a plimbat câteva zile, zile în care am fost lăsat să aştept pe acelaşi hol zadarnic, să fiu sfidat de primar şi toţi angajaţii Instituţiei care nu aveau timp să elibereze un act.

Fiecare om are responsabilităţi, însă unii ignoră aceste responsabilităţi, mai mult decât atât calcă drepturile omului. Adesea cetăţenii sunt plimbaţi de la o uşă la alta, de la secretariat la contabilitate, de la contabilitate la camera agricolă, cu câte o banalitate de act spre a i se pune o ştampilă, sfidat, luat peste picior.

Cei care sunt responsabili spre a rezolva problemele cetăţenilor se plâng mereu că nu au timp, privind ironic victimele de pe scaunele comode de la birou, în timp ce-şi savurează cafeaua, prăjitura sau fumează de prea multă plictiseală câte o ţigare.

În condiţiile acestea nu pot să nu-mi amintesc cuvintele lui Jean Jacques Rousseau „Omul s-a născut liber şi este pretutindeni în lanţuri."

Eu nu mi-am rezolvat încă problema, însă ca mine sunt mulţi care aşteaptă o rezolvare şi acest lucru se întâmplă din cauza faptului că cei ce sunt lăsaţi să se ocupe de problemele cetăţenilor sunt iresponsabili, nu respectă dreptul fiecărui om şi se folosesc greşit de libertatea ce li s-a acordat. Ei nu-şi iubesc aproapele, nu se consideră responsabili a problemelor acestuia, ba mai mult, îl disprețuiesc pe acela datorită căruia ei se bucură de scaunele comode de la birou, de aroma cafelei şi viaţa lipsită de grija zilei de mâine.

Ignorând drepturile semenilor, depărtându-te de responsabilităţile ce le ai în munca cu oamenii, nu faci altceva decât să iei oamenilor dreptul la pâinea zilnică. Fără pâine omul nu poate supravieţui, nu-şi poate rezolva nevoile zilnice.

În munca cu oamenii trebuie să fii responsabil, să ai în vedere că fiecare cetăţean e liber şi are dreptul la o pâine, se poate bucura de roadele muncii sale.

Prin ascultare şi educaţie te poţi bucura de o pâine la maturitate

E greu să vorbeşti despre ascultare într-o lume modernă care nu oboseşte nicio clipă în a-şi urma idealul cu orice preţ.

Ca omul să poată înţelege cât de importantă este ascultarea trebuie să-şi amintească că protopărinţii noştri Adam şi Eva au primit o singură poruncă de

la Dumnezeu: „A dat apoi Domnul Dumnezeu poruncă şi a zis: Din toţi pomii din rai poţi să mănânci, Iar din pomul cunoştinţei binelui şi răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el vei muri negreşit.“[Facere] şi au călcat-o. Omul nu a ascultat de porunca divină şi a cunoscut durerea morţii.

Părinţii îşi sfătuiesc copiii spre ascultare pentru a-i feri de primejdii şi greutăţi. Dacă un copil nu-şi ascultă părinţii şi se joacă cu focul, se arde, altul care se aruncă în apă, se îneacă.Adam şi Eva nu au ascultat de Părintele nostru şi au murit. Exemplele din viaţa de zi cu zi care arată importanţa ascultării sunt nenumărate. Bolnavul, dacă nu ascultă de medicul său, nu se vindecă. Pietonul, dacă nu ascultă îndemnul de a traversa doar prin locurile permise, este supus accidentelor.

Nimeni nu spune să nu preţuieşti libertatea. Libertatea este cel mai de preţ lucru. Nimeni nu spune să nu ai personalitate, pentru că un om cu personalitate reuşeşte să urce munţii. E bine să ai personalitate, să iubeşti libertatea, dar să asculţi sfatul celor înţelepţi. Dacă muncitorul nu ascultă îndemnurile inginerului care a gândit proiectul, munca lui o să fie zadarnică, se va risipi asemenea zidurilor Mănăstirii Argeşului din balada populară cu acelaşi nume. Dacă elevul nu ascultă învăţătura profesorilor săi nu va reuşi să-şi descopere adevăratul drum în viaţă. Dacă copiii nu ascultă de părinţii care-i iubesc şi-i îndrumă spre bine ajung într-un final să-şi plângă de milă, ba chiar îşi pun viaţa în primejdie. Până şi în basmele populare eroul dacă a ascultat glasul animalelor personificate, a fost ajutat de acestea, iar dacă nu a ascultat îndemnul părintesc şi-a pus în pericol viaţa.

Cu regret trebuie să afirm că există unii care după ce ajung în funcţii înalte, pe scaune moi şi calde, folosesc ascultarea în mod abuziv, dictatorial, pentru a-şi atinge obiectivele prin subordonaţii lor, anihilându-le acestora orice drept de a progresa, de a-şi urma visul, iar în cazul în care subordonatul este foarte inteligent şi îşi foloseşte picioarele şi în scop propriu, ca să escaladeze propriul munte, au obiceiul de a încerca să taie picioarele acestuia.

E firesc să nu asculţi pe cel ce te îndeamnă la rău, dar omul are suficientă înţelepciune, fiind fiinţă raţională să deosebească binele de rău, e bine să nu asculţi când totul ţi se pare zadarnic în drumul tău în viaţă, pentru că tu îţi cunoşti cel mai bine personalitatea, dar la fel de bine este să asculţi pe cel înţelept, pe cel care ţine cu adevărat la tine şi care îţi este alături mereu în urcuşul spre stele.

E bine să asculţi de cei care contribuie la educaţia ta, pentru că doar prin ascultarea de cei înţelepţi şi educaţie te poţi bucura de o pâine la maturitate.

Când te afli în slujba banului, iei oamenilor pâinea de la gură

Zilele acestea m-am întâlnit cu un vechi prieten. Venise la Caransebeş cu soacra lui la spital, la un control. Şi eu mă aflam la spital pentru câteva analize şi astfel l-am observat aşteptând în faţa unei uşi. Am înţeles că soacrei lui i se

vor face câteva investigaţii amănunţite, iar el va trebui să aştepte preţ de cel puţin o oră pe coridoare, în faţa cabinetelor. Din vorbă în vorbă l-am convins să mergem la o cafea.

Prietenul meu s-a stabilit în comuna Obreja în urmă cu douăzeci de ani, după ce s-a însurat. Depănând amintiri, prietenul meu s-a plâns de comportamentul preotului din localitate care după ce a mers pe la casele oamenilor cu botezul ca să le sfinţească a citit un pomelnic lung în biserică, la finalul Sfintei Liturghi, cu toată contribuţia fiecărei familii. La fel a procedat şi în urma colindului. A anunţat cine a primit Corul Bisericii şi cu ce sumă a contribuit fiecare. A fost umilitoare situaţia creeată de preot în biserică.

Omul a primit de la Bunul Dumnezeu libertatea de a se bucura de toate lucrurile ce sunt sub soare, însă nu toate lucrurile de sub soare sunt benefice sufletului şi trupului omenesc. Din această cauză omul trebuie să chibzuiască la toate cu înţelepciune. Este dureros când îţi este dat să auzi că unii, aflaţi în anumite funcţii, în loc să-şi îndeplinească cu vrednicie sarcina pentru care au fost numiţi, profită de slăbiciunea oamenilor cărora ar trebui ei înşişi să le fie sprijin.

Rob al banului şi preotul despre care mi-a povestit prietenul meu, a uitat că el se află în slujba lui Dumnezeu şi a oamenilor, nu oamenii în slujba lui. Lasând la o parte bunul simţ, înţelepciunea, a început să umilească oamenii cerând din puţinul lor spre a-şi mări punga, aşa cum fac cerşetorii pe la uşile oamenilor şi pe la margini de drum.

E regretabil că în sânul Bisericii care mi-a fost mereu în suflet cu toate tainele şi adevărurile ei se află uscături care în loc să ridice pe cei căzuţi îi afundă tot mai mult în noroi.

Mândria, dorinţa de a conduce, de a primi slava deşartă a oamenilor, ipocrizia, i-a orbit pe unii atât de mult, încât nu mai deosebesc binele de rău. Din aceste vicii se ajunge treptat şi la dorinţa de a aduna cât mai multe lucruri materiale. „Cărturarii şi fariseii au şezut în scaunul lui Moise; deci toate câte vă vor zice vouă, faceţi-le şi păziţi-le; dar după faptele lor nu faceţi, că ei zic, dar nu fac. Că leagă sarcini grele şi cu anevoie de purtat şi le pun pe umerii oamenilor, iar ei nici cu degetul nu voiesc să le mişte. Toate faptele lor le fac ca să fie priviţi de oameni; căci îşi lăţesc filacteriile şi îşi măresc cicurii de pe poale. Şi le place să stea în capul mesei la ospeţe şi în băncile dintâi, în sinagogi, Şi să li se plece lumea în pieţe şi să fie numiţi de oameni: Rabi. Voi însă să nu vă numiţi rabi, că unul este Învăţătorul vostru: Hristos, iar voi toţi sunteţi fraţi. Şi tată al vostru să nu numiţi pe pământ, că Tatăl vostru unul este, Cel din ceruri. Nici învăţători să nu vă numiţi, că Învăţătorul vostru este unul: Hristos.“ (Luca 23, 2-10)

E bine ca omul să urmeze învăţăturile de credinţă, să nu copieze făţărnicia celor ce nu doresc altceva decât slava deşartă a celor din jur şi să nu cadă în deznădejde atunci când un slujitor nevrednic i-ar putea sminti.

Cel care se află în sluja banului ia oamenilor pâinea de la gură şi îşi lărgeşte

buzunarele, dar uită că în locul celui nedreptăţit ar putea să fie cândva el.

Cercul

Zilele acestea a bătut la poarta mea o datorie veche. Doi ani am muncit fără ca angajatorul să-şi achite datoria. Nu ar fi făcut acest lucru nici în prezent, dacă legea nu l-ar fi obligat.

Orice lucru îşi are începutul într-un punct, pe urmă îşi urmează cercul. De ce un cerc? Un cerc, fiindcă totul revine în acelaşi loc. În cazul angajatorului, trebuia să-şi plătească datoria pentru a fi achitat, eliberat de sarcină, eliberat de culpă.

Am privit legumele din grădina mea. Le-am zărit pline de rod. Rodul bogat mi-a adus aminte de zilele dedicate îngrijirii lor. Nu poţi arunca o sămânţă în pământ şi să-i porunceşti să crească, să aducă rod, iar ea, ascultătoare, să devină magică ca în poveşti şi să-ţi bucure sufletul cu belşug. Rodul bun necesită îngrijire şi multă trudă. Semeni sămânţa, fereşti mlădiţa de iarba cea rea, îi oferi apă, lumină şi căldură ca pe urmă ea să te răsplătească cu nectarul rodului bogat.

Angajatul oferă rodul, dar angajatorul nu-şi face datoria, mai mult decât atât îi impune să facă ascultare trimiţându-l să rodească între spini. Cum să aduci rod între spini? Cum să asculţi a fugi între spini şi a îngrăşa viţelul? Dacă Mântuitorul Iisus Hristos ar fi ascultat de cel viclean şi transforma pietrele în pâini spre a-şi potoli pântecele care era flămând, noi nu am mai fi gustat astăzi din ***pâinea vieţii***.

Toate lucrurile îşi aşteaptă răsplata. Părinţii îşi cresc cu dragoste copiii, îi educă şi, chiar dacă nu recunosc, aşteaptă ca eforturile să le fie răsplătite, copiii să se dovedească a fi cetăţeni responsabili.

Trist este că angajatorul trebuie să fie o pildă pentru cei din jur, un exemplu de moralitate, dar atunci când lucrurile nu-şi urmează cursul firesc intervin legile care sunt mai presus de cei care ar trebui să fie un exemplu de bună purtare şi dreptatea îşi spune cuvântul.

Cercul nu te lasă să scapi fără a-ţi plăti datoria. Mai devreme sau mai târziu orice datorie trebuie achitată, fie că eşti supus legilor aceste lumii, fie mai apoi legii Divine.

Doina Drăgan

- Preşedinte LSFTB;
- Redactor şef. Revista Heliopolis Timişoara.

Secvenţe - amintiri din diferite etape ale vieţii

Mă duce gândul înapoi, în etapa copilăriei mele, când o parte din timpul vacanţei mari o petreceam într-un sat din apropierea Timişoarei oraşul meu de naştere. Gândul, gândul beneficiază de spaţiul pe care ţi-l doreşti, te poate duce în trecut, prezent sau viitor. Nu poate fi înlăturat nici manipulat. Rotiţele gândirii nu se opresc niciodată. Acum selectăm timpul şi amintirile. E mult de atunci, dar parcă revăd totul acum, acum… când voi împărtăşi cititorilor bucuriile de atunci.

Copil de şcoală primară, mă duceam la câteva rude mai îndepărtate unde m-am simţit bine de fiecare dată. Rudele mele locuiau într-o comună ce se evidenşia prin casele frumoase datorită unei arhitecturi speciale.

Casa rudelor mele îmi părea cea mai impunătoare. După ce urcai cele câteva trepte, intrai direct într-un hol mare. În dreapta era o cameră imensă cu geamurile la stradă, iar în stânga o altă cameră mare cu geamurile în curte. Din holul cel mare ajungeai într-un fel de hol mic unde se afla un cuptor pentru copt pâine.

Copil fiind am urmărit cu interes Şi curiozitate cum cei mai bătrâni ai casei introduceau pe o furcă nişte tave cu ceva suporturi în care se afla materialul - adică pâinea care urma să se coacă în acel cuptor. Tavele erau de forma unui cerc cu diametrul nu prea mare şi cam în număr de 5-7 bucăţii. Pâinea, foarte înaltă, circa 20 de cm, era introdusă în cuptor. Gustul acela de pâine nu l-am mai întâlnit niciodată.

Îmi aduc aminte că de Sfintele Paşti, tot aici, în acelaşi cuptor, se făceau şi colacii în forme şi mărimi diferite, împletiţi cu un gust nemaipomenit pentru diferite scopuri. Astfel, pentru casă, se făcea un colac mare în centul căruia sus, la mijloc, se introducea un ou roşu. Acesta se punea în ziua de Sfintele Paşti pe masa de prânz la mijloc. Alţi colaci, mai mici, se dădeau fiecărui mesean. Alţi colaci se făceau pentru a fi daţi de pomană rudelor sau vecinilor din jurul casei în dimineaţa de Paşti, în timp ce alţii, de mărime mijlocie, se duceau la Sfânta Biserică.

Gândul este un fenomen ascuns. Fiecare îl percepe altfel. Doi oameni nu pot gândi în acelaşi timp şi acelaşi lucru, pentru că nu ştiu nimic unul despre celălalt şi nici atunci… Dar uneori pot simţi la fel. Gândul este liber, este esenţa persoanei care îşi aminteşte ceea ce doreşte despre o excursie, o plimbare cu vaporul, un zbor, un pelerinaj… da, da, aşa îmi amintesc eu acum, când, cu aproximativ 20 de ani în urmă, mă aflam la o biserică din ardeal şi împreună cu sătenii şi preotul locului ne îndreptam spre cimitir pentru pomenirea morţilor. Sătenii aveau în coşurile pe care le duceau cu ei la cimitir merinde precum colacii şi ouăle roşii. Aceşti colaci au fost daţi de pomană pentru morţi, celor prezenţi. Îmi aduc aminte gustul foarte bun al colacilor.

Aleg imaginea din gându-mi
Culeg din rafturi perechi de elemente
le selectez fumosul…
(Doina Drăgan -Stelata cale)

şi iar vă spun, iubite cititorule, că în fiecare duminică sunt în biserică şi aştept cu nerăbdare sfânta anafură pentru mine şi cei de acasă.

În acest text am vorbit despre pâine, colaci, anafură, dar mai sunt şi alte preparate care se fac (în cuptor) din grâu/făină/… în mod deosebit astăzi şi au diferite denumiri.

Romeo Ioan Roşiianu

Scriitor,
Baia Mare-Maramureş

Redactor şef la ŞtiriMM
Redactor şef la Necenzurat MM.ro
Director ECREATOR

Scrisoare despre pâinea de pe masa bunicii

IUBITO te-am rugat numai să-mi faci un loc călduţ în liniştea ta albă şi-n inima ta
plină de dor speranţa mea a plecat de o viaţă spre tine dar zorii târzii nu au prins încă de veste
la marginea lumii pustii trupul meu sta de planton cu lupii tineri ai sângelui meu
mărşăluieşte neliniştea Iubito mă trag de mânecă spaimele copilăriei
închid ochii şi-n hăul crescut între vremi creşte cât întunericul lumina
de atâta privire fierbe-n mine spaima de moarte şi-n pasul meu rătăcit către tine creşte uitarea
stă la dospit azima cerului printre norii de ploaie desculţi se ascute seara Iubito
amintirea bunicii frământând pâinea e cea mai caldă trăire a mea de când în colţul ochiului a reînflorit lacrima.

(Mai ştii când în parcul pustiu păsări de vorbe s-au hrănit cu tăcerile noastre?)

Aşa a fost Iubito când azima bunicii şi-a mamei creştea sub prosopul ţesut
când aprindeam cu dragoste focul în soba cu plită
când vreascuri de viaţă şi timp se-ascundeau în cenuşa din vatră
ce gust avea Iubito pâinea aceea de ţest avea coaja mai rumenă ca emoţia-n priviri
aşa mă doboară amintirile Iubito când mănânc de unul singur în bucătăria cu vedere la viaţă
adun frimiturile în palmele umede şi pe pervazul înserării le dău păsărilor cerului
mierla şi graurii care mi-au mâncat strugurii nu au mai venit parcă de o nouă veşnicie
mi-e dor de privirile lor calde pe geam de tăcerea noastră Iubito şi de pâinea

bunicii
mi-e dor de sora mea de fraţii mei şi de jocuri pe care-am uitat să le mai joc.

(Mai ştii că-n dimineaţa aceea ţi-am cerut să mergi pe vârfuri să nu-mi trezeşti reveria la viaţă?)

Aşa a fost Iubito am rupt din pâinea caldă şi-am mestecat ce-a mai rămas din viaţa avută
e greu aerul fără conturul tău despicând liniştea e grea liniştea netulburată de trecerea ta
aşa stau cuvintele înşirate-n poemul ce încă n-am scris
aşteptând binecuvântarea ta ca sufletele îngreunate în tinda bisericii joase
aşa a fost Iubito şi când bunica mi-a zis că Dumnezeu se hrăneşte cu firimituri şi că nouă ne dă toată pâinea
n-am crezut Iubito dar n-am ştiut niciodată ce face ea cu firimiturile noastre
nici eu nu ştiu ce faci tu cu clipele mele rămase Iubito acum cu trupul tău cu simţirile tale ce faci
dar ştiu că-n marginea cerului bunica mea coace pâinea lui Dumnezeu pentru sfinţi.

Alexa Gavril Bâle

Uniunea Scriitorilor Români,
Baia Mare - Maramureş
Membru în colectivul redacţional *ECREATOR*.

Amintiri despre pâine

Mai nou mâncăm fără să preţuim mâncarea, fără să fim atenţi şi să ne bucurăm de gustul ei, mâncăm pentru a putea munci, pentru a putea alerga, cât mai sprinteni după vântul amăgitor al câştigului de bani . De cât mai mulţi bani.

Nu mai muncim pentru „a câştiga o pâine“, fie ea mai albă, ori mai neagră, ci muncim pentru bani, pentru a câştiga cât mai mulţi bani.

În contextul consumerismului pâinea a fost exilată din scopul muncii, rămânându-i doar o importanţă colaterală.

Dar şi pâinea ne ignoră, nu se mai bucură papilele gustative, nu mai are gust sănătos de pâine şi nici mirosul care, acum câteva decenii te făcea să-ţi lase gura apă.

Făcută din cât mai puţină făină, cu cât mai mulţi agenţi de afânare, de potenţatori de gust şi culoare, la cea neagră, de conservanţi, aditivi, E-uri de tot felul, s-a transformat dintr-un susţinător al vieţii într-un potenţial agent de îmbolnăvire.

Prin sate îndepărtate mai sunt femei, ţărănci bătrâne care mai frământă pâine şi o coc pe vatra fierbinte a cuptorului.

Nu pot să uit de gustul divin a pâinii ieşite pe porţile fabricilor de pâine ale regimului comunist.

Pâinea, care în ultimii ani se dădea pe cartelă, era foarte bună. Puţină şi bună. Consistentă. Autentică.

Când veneau maşinile cu pâine, nişte dube, la magazinele dintre blocuri, ori de la porţile întreprinderilor mirosul de pâine caldă rămânea în urmă, umplând străzile.

Cumpărai pâine proaspătă şi până ajungeai acasă mâncai de pe jumătate, coaja, atât era de gustoasă.

Se mânca îndeobşte pâinea semi. Rotundă, coaptă pe vatră, de două kilograme. Doar de sărbători, de Crăciun şi de Paşti se cumpăra pâine albă. Şi aceasta coaptă pe vatră. Cu miezul pufos, dulce. Şase lei cincizeci pâinea semi.

Nu pot să uit gustul pâinii negre din armată. În pauza de la ora unsprăzece, pe terenul de instrucţie ni se aducea suplimentul de hrană constând într-o bucată de salam sau brânză telemea şi pâine neagră.

Una, demărimea unei mingi de hanbal, împărţită în patru. La patru militari. Gust dumnezeiesc . Dulce şi hrănitoare. Dătătoare de optimism.

Pe la sfârşitul anilor şaptezeci a fost belşug de pâine. Ogoarele României, bine lucrate şi irigate dădeau grâu din belşug.

Sătenii cumpărau cu coşurile pâine neagră de la magazinele săteşti ale

cooperativelor de consum. Îngrăşau cu păine tăuraşi şi porci.

Elev fiind, în acei ani, la liceu, seara după ce elevii luau masa la cantină, în urma lor, se strângeau grămezi de pâine pe care le împrăşteasera pe jos, pe sub mese. Se băteau cu felii de pâine ca şi cu bulgări de zăpada.

Risipa aceea copilărească, incoştientă aveam să o plătim câţiva ani mai târziu. În a doua parte a anilor optzeci pâinea se dădea numai pe cartelă. Şi nu se găsea decât cu mare greutate.

Bunicul din partea mamei mi-a povestit că în război a văzut un convoi de prizonieri flămânzi, chipurile lor supte, cenuşii nu exprimau nimic afară de foame, o foame profundă ce le rodea până şi sufletele.

La o haltă soldaţii, din solidaritate le-au aruncat bucăţi de pâine. Pâinea neagră, soldăţească de război.

Bieţii prizonieri se năpusteau asupra pâinii ce cădea, ici şi colo, în bucăţi de mărimea unui pumn. Fiecare bucată era prinsă de mai multe mâinii şi sfărâmată. "Pâne, pâne , ne dă pâne....„gemeau prizonierii cărora vederea pâinii le dăduse puteri nebănite.

Pâinea nu ajungea nici într-o mână, se fărâma în bucăţi mici ce cădeau amestecându-se cu praful drumului.

Dacă vreun amărât reuşea să apuce singur o bucată cei din jur săreau pe el şi-i răsuceau mâna. Pâinea din pumn se fărâma, fărâme ce nu hrăneau decât colbul drumului.

Astfel că la plecare prizonerii au fost tot atât de flămânzi ca la sosire. Foamea îi transformase-n sălbăticiuni fără raţiune. Un convoi cenuşiu istovit, amăgit se urni către nicăieri ca o apă tulbure, cleioasă.

Cu gustul adevărat al pâinii n-au întâlnit cu totul întâmplator într-o seară de la miljocul lui octombrie.

Doamne ce binecuvântare poate fi pâinea ieşită din mâinile unei ţărănci pricepute şi coaptă-n cuptor, pe vatra fierbinte.

Seară, ziua se lăsa, încet cucerită de întunericul nopţii. Eram într-un sat, Negreia, de la poale de munte. Flămând, toată ziua nu mâncasem nimic, afară de struguri şi pere.

Dintr-o poartă albastră o femeie îmi face semn să opresc. Mă întrebă ceve despre o vacă. După ce o lămuresc dau să pornesc maşina, dar îmi face semn să mai aştept puţin.

Mi-a adus o pomană proaspătă şi mi-a întins-o. Am luat-o şi am rupt-o în două, aburul cald mi-a gâdilat nările. Jumătate i-am dat-o înapoi: " nu ajunge atât , nu are rost să o uit prin maşină să se uşte„.

Pomana este o pâine de marimea a doi pumnii zdraveni de barbat, facută din aluat înpletit şi coaptă pe vatra fierbinte a cuptorului. Se face cu ocazia sărbătorilor mari : Crăciun şi Paşte, precum şi la înmormântari unde se dă de sufletul mortului.

Are un gust deosebit, dulce, matern şi este foarte săţioasă.

Pe drum, mâncam pomană , după multă vreme, era ceva timp de când nu mă întâlnisem cu gustul adevărat de păine, şi mi-am amintit cele de mai sus.

Binecuvântat este gustul pâinii adevărate.

Valentin Busuioc

Uniunea Scriitorilor Români
Consilier la Administraţia Prezidenţială
Facultatea de Jurnalism şi Ştiinţele Comunicării la Universitatea din Bucureşti.

O taină

la cea dintâi înmormântare
am plâns şi pentru prima oară
deoarece atunci când am întrebat
unde pleacă bădia
toţi mi-au arătat cu privirea spre cer
iar eu credeam că-s minţit
văzând asta
mama a luat din colivă un bob de grâu
iar când mi l-a pus în palmă
am strâns pumnul fără să vreau
şi mintenaş mi-am adus aminte
cum toamna le îngropam
şi grâului nu-i făcea rău pământul
ba mai straşnic îl înălţa
pe urmă era din nou acoperit
de data asta cu un strat de zăpadă
precum pânza sicriului
iar vara când stăteam pe spate în lan
grâul mi se părea înalt înalt
întrucât printre spicele sale
norii albi abia mai treceau
şi atuncea doar scămoşaţi
însă numai când a plecat şi tata
am înţeles această taină
dar atunci nu am mai plâns
de vreme ce nici câinele
cel care l-a iubit cel mai mult
nu a făcut-o
mai mult
noaptea
taman când ni se arăta în vis
că tatei i se cerceta sufletul
pentru prima oară
câinele a rupt lanţul
a ieşit din ogradă
şi până în zori i-a vegheat mormântul urlând
însă dimineaţa
auzindu-mă cum îl strigam disperat prin grădină
s-a întors acasă alergând fericit
de a stârnit tot colbul pe uliţă
a sărit poarta
m-a trântit în iarbă şi m-a lins pe faţă
că nicio lacrimă nu mi-a lăsat
dar nici eu lui
iar după felul în care m-a privit atunci
mi-am dat seama că şi el a înţeles
fiindcă ochii noştri erau la fel de umezi
de trişti
căci în ei noi îl vedeam pe tata
cum se îndepărta tot mai mult
până ce în valea plângerii
a început să coboare
încetişor încetişor
aidoma lacrimilor noastre
în coala asta de scris.

Acasă

pe când eram de-o şchioapă
dimineaţa priveam fascinat
cum mama îşi aranja părul castaniu
cu un pieptene de aceeaşi culoare
buna
cu unul de os

iar bunicul
cu degetele răsfirate
într-o toamnă
în prima şi ultima mea zi de grădiniţă
doamna educatoare
deghizată în lupul din scufiţa roşie
m-a întrebat ce vreau să mă fac
atunci când voi fi mare
un fir de păr alb
i-am răspuns
unul micuţ
iar în crăpăturile mâinii bunicului
aş putea sta ascuns toată ziua
numai aşa voi simţi
grâul când e aruncat sub brazdă
lutul când e frământat
aburul laptelui proaspăt muls
durerile de spate ale bunicii
ori lacrimile mamei
atunci când şi ea îi plânge la piept
iar seara
în timpul rugăciunii
pe sfoara mătăniilor aş trece neştiut
şi printre celelalte fire m-aş pierde
spre a mă simţi mereu
ca acasă.

O aripă de cocor

o aripă de cocor m-am visat,
aripa stângă mai exact
venise iarna deja
iar eu nu mă mai lăsam dusă

închisă la culoare eram
şi chiar dacă surata mea albă se
camufla mai uşor
mie măcar îmi era cald
căci soarele mă alinta
din zori până-n seară

şi aşa a fost până când de undeva de departe
primul cârd a plecat către noi
atunci
dimpreună cu penele şi sângele meu închegat
alicele
multe şi căldicele
au fost lăsate să cadă

iar zăpezii în care s-au stins
atâta i-a mai trebuit
de vreme ce la umbra cocorului alb
ea de zile întregi se ruga
pentru o moarte uşoară.

Pr. Romulus FRÎNCU

Face parte din colectivul redacţional a ziarului *Caraş-Severinul în şapte zile - colaborator.*

Hristos, Pâinea cea vie

Minunea înmulţirii pâinilor se repetă la fiecare sfântă Liturghie, Hristos fiind cu noi oferindu-ne din pâinea bucuriei.[1]

Cele cinci pâini cu care Hristos a hrănit mulţimile de oameni au devenit simbolul pâinilor (prescurilor) aduse la biserică pentru Proscomidie, adică pentru pregătirea Sfintei Liturghii, dar şi simbol al celor cinci pâini pe care preotul le binecuvântează împreună cu grâul, untdelemnul şi vinul la slujba numită „Litie", care se săvârşeşte în cadrul Vecerniei Mari, pentru a cere lui Dumnezeu să înmulţească roadele pământului.

Prescurile pe care le aducem ca dar la biserică devin bucurie pentru toţi oamenii care se hrănesc din darurile lui Dumnezeu. Rostul acestui mic dar de recunoştinţă sau mulţumire adus la biserică este să ne înveţe cât de mult valorează darul vieţii şi mulţimea darurilor pe care Dumnezeu ni le dăruieşte când recolta este bogată, când roadele pământului devin îmbelşugate. În acest sens, trebuie să-i aducem lui Dumnezeu daruri din darurile Sale, însă cultivate de noi, să-i mulţumim pentru ele şi să cerem să le înmulţească.[2] Astfel, Sfânta Liturghie nu începe cu prescurile, ci încă de la arat şi semănat, semănând grâul cel mai frumos.[3]

Darul adus de oameni la biserică primeşte binecuvântarea lui Dumnezeu şi devine binecuvântare nu doar pentru cei ce aduc darurile, ci şi pentru toţi cei care cer de la Hristos ajutorul Lui.

Există, desigur, şi un înţeles duhovnicesc mai tainic, şi anume înmulţirea pâinilor de către Mântuitorul Iisus Hristos ne trimite la Taina Sfintei Euharistii. În Liturghia ortodoxă, la puţin timp după sfinţirea Darurilor euharistice (a pâinii şi vinului), preotul ridică Agneţul (trupul Mântuitorului) şi zice: „Se frânge şi Se împarte (dăruieşte) Mielul lui Dumnezeu, Cel ce Se frânge şi nu Se desparte (divide), Cel ce Se mănâncă pururea şi niciodată nu Se sfârşeşte, ci pe cei ce se împărtăşesc îi sfinţeşte" (Liturghia Sfântului Ioan Gura de Aur). Deşi ne împărtăşim doar cu o părticică din Trupul lui Hristos, primim totuşi pe Hristos întreg. Cu alte cuvinte, Hristos nu Se divide ca Persoană când Se dăruieşte mulţimii credincioşilor. În fiecare părticică din Sfântul Său Trup este prezent, prin harul Duhului Sfânt, Hristos întreg. Acest adevăr îl arată chiar Sfânta Evanghelie după Ioan, când Hristos Domnul spune: „Cel ce mănâncă trupul Meu şi bea sângele Meu rămâne întru Mine şi Eu întru el." (Ioan 6, 56).

În timpul Sfintei Liturghii ortodoxe, după sfinţirea Darurilor, ceea ce a rămas din prescurile aduse de credincioşi pentru pregătirea Sfintei Euharistii se binecuvântează şi apoi se împarte tuturor, atât celor ce s-au împărtăşit cu Trupul şi Sângele Domnului, cât şi celorlalţi ortodocşi participanţi la Sfânta Liturghie dacă au postit înainte de Liturghie. Şi pâinea aceasta binecuvântată, numită „anaforă", ne aduce aminte de minunea înmulţirii celor cinci pâini şi doi peşti pe care Mântuitorul a săvârşit-o potrivit Evangheliei, pentru a ne îndemna să fim darnici şi să cultivăm comuniunea şi ospitalitatea, ca răspuns al nostru la iubirea milostivă a lui Dumnezeu.

Aşa a făcut Iisus atunci când a binecuvântat cele cinci pâini şi cei doi peşti, şi îndată acest dar mic s-a înmulţit în mod minunat, încât din el s-au hrănit mii de oameni. Prin aceasta vedem că fiecare dar pe care îl aducem la biserică, oricât de mic sau de puţin ar fi el, când se binecuvântează de către Hristos devine o bucurie pentru mulţi oameni.

Această minune conţine în ea şi un aspect deosebit de semnificativ pentru viaţa

noastră, şi anume cum trebuie să folosim darurile binecuvântate de Dumnezeu. După ce s-au săturat mulţimile, rămăşiţele de hrană, adică firimiturile, au fost adunate în 12 coşuri. Pâinea care prisoseşte nu trebuie aruncată sau împrăştiată şi neglijată, ci trebuie adunată, păstrată şi folosită în mod deplin sau chibzuit, fără risipă. Astfel, Evanghelia ne învaţă să fim economi şi cuviincioşi, să preţuim darurile lui Dumnezeu chiar şi atunci când avem belşug.[4] Lui Dumnezeu, care ne dă toate din preaplinul dragostei Sale, nu-I place să fim risipitori cu cele sfinte. De aici şi atenţia sporită care se cere slujitorilor dar şi credincioşilor în relaţie cu cele sfinte.[5]

Înmulţirea pâinilor simbolizează fără îndoială binefacerile pe care Hristos-Dumnezeu le răspândeşte continuu asupra lumii prin Sfânta Sa Biserică. Hristos ne spune: „Eu sunt pâinea vieţii.” „Pâinea care se coboară din cer este aceea din care, dacă mănâncă cineva, nu moare. Eu sunt pâinea cea vie, Care S-a pogorât din cer. Cine mănâncă din pâinea aceasta viu va fi în veci. Iar Pâinea pe care Eu o voi da pentru viaţa lumii este trupul Meu.” (Ioan 6, 48-56).

Cele cinci pâini, simbolul celor cinci prescuri, şi cei doi peşti, simbolul vieţii, apei şi vinului, necesare Sfintei Euharistii, hrănesc şi satură spiritual omenirea de două mii de ani şi o vor hrăni şi sătura până-n veacul vecilor.

BIBLIOGRAFIE:

Pr. Vasile Beni, MEDITAŢIE LA DUMINICA A 8-A DUPĂ RUSALII, http://www.rasunetul.ro/meditatie-la-duminica-8-dupa-rusalii-2015-inmultirea-painilor-mt1414-22

Rânduieli canonice privind Sfânta Liturghie, Canonul 32 Trulan https://teologiesibiu.files.wordpress.com/2010/01/completare-drept.pdf

† PF Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, „ Înmulţirea pâinilor şi a peştilor” - Evanghelia Duminicii a VIII-a după Rusalii (Matei 14, 14-22), http://www.crestinortodox.ro/sarbatori/duminica-8-dupa-rusalii/inmultirea-painilor-a-pestilor-145958.html

Preasfinţitul Calinic Botoşăneanul, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Iaşilor, „Izvorul de viaţă veşnică”, Duminica a 8-a după Rusalii (Înmulţirea pâinilor)

Note:

[1] Pr.Vasile Beni, MEDITAŢIE LA DUMINICA A 8-A DUPĂ RUSALII, http://www.rasunetul.ro/meditatie-la-duminica-8-dupa-rusalii-2015-inmultirea-painilor-mt1414-22

[2] † PF Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, „ Înmulţirea pâinilor şi a peştilor” - Evanghelia Duminicii a VIII-a după Rusalii (Matei 14, 14-22), http://www.crestinortodox.ro/sarbatori/duminica-8-dupa-rusalii/inmultirea-painilor-a-pestilor-145958.html

[3] Rânduieli canonice privind Sfânta Liturghie, Canonul 32 Trulan https://teologiesibiu.files.wordpress.com/2010/01/completare-drept.pdf

[4] Ibidem, † PF Daniel

[5] Preasfinţitul Calinic Botoşăneanul, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Iaşilor, „Izvorul de viaţă veşnică”, Duminica a 8-a după Rusalii (Înmulţirea pâinilor)

Gabriela Dagmar Preda

Scriitoare,
Studentă la Facultatea de Electrotehnică şi Telecomunicaţii, Timişoara
Redactorul revistei Trendmagazin.ro

Poveştile Anei

Două pâini şi un covrig, vă rog

M-am angajat recent la o brutarie. Mă numesc Anna şi am 20 de ani. Brutăria este un loc foarte plăcut. Trebuie să împart zâmbete şi am înţeles că pâinea ce o vând este cea mai bună din oraş. Brutăria este situată pe strada principală, un loc foarte bun pentru a face profit, însă nu asta m-a atras la acest loc. Mi-a plăcut amabilitatea cu care am fost primită de fiecare dată când am cumpărat pâine şi faptul că produsele de aici sunt proaspăt scoase de la cuptor.

Când a trebuit să îmi caut un loc de muncă, tot ce am reuşit să găsesc a fost brutăria, iar eu cred că Dumnezeu m-a adus aici cu un motiv. Mie îmi plac poveştile de viaţă. Nu mă refer la bârfă, ci la poveştile acelea cu final fericit. De când lucrez aici, clienţii deja mă cunosc şi ştiu la ce să se aştepte. De multe ori mai intrau oameni îmbufnaţi, însă ieşeau din magazin fericiţi.

Şi cum brutăria are clienţi fideli din oraşului, fiecare om care intră schimbă o vorbă două cu mine şi astfel aflu tot felul de poveşti. Uneori, se mai întâmplă să se şi îndrăgostească de mine unii bărbaţi, dar am să povestesc în cele ce urmeaza câteva din aceste poveşti.

Colegii mei de muncă sunt foarte prietenoşi şi m-au ajutat cu acomodarea. Mi-au spus la un moment dat că de când am apărut eu în brutărie, zilele au devenit mai senine şi oamenii vin mai des. Prima poveste pe care o voi spune este a unui tânăr care vine zilnic şi cumpără zilnic două pâini. Nu mi s-a părut ciudat decât atunci când am auzit zvonuri despre el.

Prima dată când a intrat, m-am prezentat:

– Bună, mă numesc Anna. Ce doreşti?

Băiatul s-a prezentat sub numele de Cristi şi s-a uitat în jur. Părea a avea cincisprezece ani şi faţă de majoritatea băieţilor de vârsta lui, el arăta diferit. Nu avea freză cool, sau haine la modă. A cerut un covrig şi două pâini. Părea confuz şi după ce am pus banii în casa de marcat, l-am întrebat:

– Eşti din oraş?

El a răspuns că nu şi după ce m-a salutat, a plecat. Nu am văzut nimic anormal şi am trecut peste acest lucru. În brutărie vin tot felul de oameni şi nu pot să îi reţin pe toţi, însă le zâmbesc tuturor şi îi tratez cu respect.

Următoarele zile, puştiul a revenit în fiecare zi la aceeaşi oră şi mereu lua exact aceleaşi produse: un covrig şi două pâini. M-am bucurat că avem cu un client fidel în plus şi i-am povestit colegei de muncă acest lucru. Ei i s-a părut bizar. Mi-a spus că nici un client fidel nu vine aşa de des la magazin.

– Poate s-a îndrăgostit de tine, a râs colega mea.

– Nici vorbă. Sunt prea mare pentru el.

Nu am luat-o în seamă şi mi-am văzut de lucru. În fiecare zi, la aceeaşi oră, băiatul venea la brutărie şi cumpăra un covrig şi două pâini. Acest obicei regulat m-a făcut curioasă şi am decis să conversez mai mult cu el când vine la brutărie. Însă tot ce am scos de la el a fost despre şcoală şi profesori pe care i-am avut şi eu.

Fiind o fire curioasă, nu m-am dat bătută şi am încercat să mă împrietenesc cu el în scurtele conversaţii, însă nu am aflat nimic. Într-o zi, a venit cu o femeie la brutărie. El s-a uitat la mine speriat şi m-am purtat ca şi cum nu l-aş cunoaşte. M-am prezentat, ca de fiecare dată, şi i-am întrebat:

– Ce doriţi?

Femeia s-a uitat suspicios la produse. Am studiat-o pentru câteva clipe. Era elegantă şi frumoasă. Ceea ce m-a deranjat a fost faptul că se uita la produsele noastre ca şi cum ar fi proaste, deşi tot oraşul ştie că pâinea noastră este cea mai bună. După ce a studiat brutăria, ne-a salutat politicos şi a plecat. De atunci, băiatul nu a mai apărut pentru mult timp la brutărie. Având mulţi clienţi, nu i s-a simţit absenţa zilnică, dar tare aş fi vrut să ştiu ce s-a întâmplat.

M-am axat pe ceilalţi clienţi şi am reuşit să uit de băiatul care cumpăra un covrig şi două pâini, până când a apărut din nou. A intrat în brutărie şi mi-a spus:

– Bună, pot să vorbesc ceva cu tine?

– Desigur, i-am spus.

Neavând nici un client în acel moment, în afară de el, am decis să îl ascult. A început să îmi povestească despre o femeie care stă cu fetiţa ei de 5 ani în spatele blocului de vis-a-vis. Mi-a spus că nu au bani şi locuiesc într-o cocioabă sărăcăcioasă.

– Stau să cerşească în fiecare zi. Nu prea vezi oameni de acest gen care să fie sinceri şi i-am urmărit. Am văzut că în cocioaba aia mai stau încă cinci copii. Mi s-a frânt inima să îi văd în aşa mare suferinţă. Nu vreau să mă laud, dar cred că ai observat că am o familie bogată. Mătuşa mea este afaceristă şi are grijă de mine. Sunt la liceul din oraş şi banii ce îi primesc ca şi alocaţie îi dau în mare parte acelei femei odată cu pâinea ce o cumpăr de aici. Covrigul îl dau fetiţei ei şi ea se bucură de fiecare dată. Urmărindu-i am vazut că dânsa cumpără alte alimente cu banii aceia şi o mare parte îi strânge într-un saculeţ improvizat.

– Deci de aia veneai zilnic la brutărie... Îmi pare rău pentru săraca familie. Asta vroiai să îmi spui?

– Nu doar atât. Am o rugăminte. Am văzut că eşti de treabă şi sper că vei accepta să le duci tu cele două pâini şi covrigul dacă îţi las bani aici. Mătuşa mea m-a prins odată şi nu pot să risc să vin. Noi ne coacem singuri pâinea şi ea verifica cantitatea de fiecare dată.

L-am privit uimită şi totuşi am acceptat. Mi-a lăsat bani cât pentru a oferi acelei familii pâine şi covrigi o lună întreagă. S-a uitat în spate să nu îl vadă cineva şi a plecat. M-am uitat la banii din mână şi m-am gândit la acea familie şi la spusele băiatului. Oare cât de adevărat poate fi ceea ce mi-a spus el? Un om cu dorinţa de bani ar fi putut minţi şi lua banii pe nimic. Eu mi-am propus să testez teoria lui şi am verificat. După plecarea lui l-am lăsat pe colegul meu să

îmi ţină locul pentru câteva minute şi, luând două pâini şi un covrig, am plecat la blocul respectiv.

Acolo, într-un colţ murdar, am văzut o femeie cu o fetiţă în braţe. Aceasta, imediat ce mi-a văzut umbra, s-a ridicat şi a zâmbit, dar s-a întristat când m-a văzut pe mine. Până să ajung în dreptul lor am început să îmi creez tot felul de imagini nebuneşti. Dacă mă jefuieşte? Dacă aruncă pâinea şi cere bani în schimb. Femeia s-a uitat la punga mea şi a devenit mai confuză decât înainte.

Ajungând în dreptul lor, le-am oferit plasa şi am plecat. Am văzut cu coada ochiului fericirea copilei şi a femeii. Când am ajuns la colţul blocului am aruncat o privire înapoi şi am văzut că acea mamă şi-a luat copilul de mână şi au plecat. Fetiţa aceea mergea în salturi de fericire şi muşca din covrig.

Ajunsă înapoi la brutărie, am fost luată la întrebări. Însă le-am cerut să înţeleagă faptul că fiecare are secretele lui şi colegul meu s-a întors la treabă. Am tastat codul la casa de marcat şi am pus banii pentru acele produse. Următoarele zile m-am simţit ciudat să fac acel gest, dar nu erau banii mei şi nu aveam nici o problemă. Cu timpul, a devenit un obicei vizita la acea familie şi colegii au început să mă privească suspicios.

Totul s-a oprit la un moment dat. Tocmai ieşisem cu plasa după mine şi când am ajuns la acel bloc, femeia nu mai era acolo. Nici băiatul nu a mai apărut şi singurul semn de la el a fost un bilet ce mi l-a lăsat când m-am întors cu plasa înapoi la brutărie. L-am citit:

Bună,

Îţi multumesc! M-ai ajutat să ofer de mâncare acelei familii. Probabil că ai observat dispariţia lor. De aceea ţi-am lăsat acest bilet. Au plecat la noua lor casă. Cu banii ce îi ofeream eu au reuşit să îşi plătească un avans pentru 6 luni chirie pentru un apartament, au reuşit să îşi cumpere haine decente şi mama lor, în urma unui interviu, a fost angajata pe un post bine plătit.

Îţi multumesc pentru tot!

Am citit din nou biletul şi am zâmbit. Deci povestea băiatului chiar a fost reală şi eu, Anna, am reusit să fac cu adevărat o faptă bună. M-am simţit fericită ştiind că am adus zâmbete sincere unei familii întregi. Am decis ca din acea zi să încerc să ajut cât mai mulţi oameni.

Dar, după acea poveste, totul a revenit la normal. Am căuat diferite ocazii de a oferi ajutor, dar nu am prea reuşit. La un moment dat găsisem un bătrânel care cerşea şi am vrut să îi ofer ceva de mâncare, dar m-am răzgândit când am văzut că după ce a primit 5 lei de la o fată, şi-a scos o ţigară şi a aprins-o.

După un timp, după ce am revenit la rutina mea zilnică, m-am gândit la cea familie. Într-una din zile, a venit la brutărie o femeie ce îmi părea cunoscută. M-am concentrat din răsputeri să vad cine este, dar nu reuşeam să îmi dau seama decât când a vorbit ea:

– Mulţumesc!

Am rămas şocată. Era acea femeie care în urmă cu o lună cerşea pe stradă, acea femeie pe care eu am ajutat-o. Mi-a cerut două pâini şi un covrig. I le-am oferit şi ea mi-a întins banii. Ştiindu-i situaţia am vrut să o refuz, dar ea a spus:

– Sunt din primul meu salariu. Vreau ca primele lucruri pe care le cumpăr cu primul meu salariu să fie aceste două pâini şi un covrig pentru fetiţa mea care împlineşte astăzi 6 ani.

A luat plasa, m-a salutat şi a plecat zâmbitoare urmată de o fetiţă adorabilă. Acea experienţă a fost pentru mine unică şi frumoasă. Vizitele femeii la brutărie au fost regulate şi am mai câştigat un client fidel al brutăriei.

Brutăria dragostei

Viaţa mea la brutărie este interesantă nu doar pentru oamenii zâmbitori care sunt acolo şi îmi fac viaţa frumoasă, ci şi pentru relaţiile ce se înfiripă între unii clienţi: prietenie sau dragoste. Nu aş fi crezut că voi privi o poveste de dragoste din spatele tejghelei, dar am fost şi mesagerul a doi îndrăgostiţi.

Povestea acestor tineri este una frumoasă, care mi-a arătat că nu întotdeauna poveştile se termină cum am vrea noi. Este o poveste cu învăţătură şi de aceea o voi povesti chiar acum.

Printre acei clienţi fideli sunt tot felul de oameni, dar un lucru ce îl au în comun este că vin zâmbitori şi pleacă mulţumiţi din brutărie. Am decis acum mult timp să le ofer zâmbete şi celor mai răutăcioase persoane care vin la mine pentru a cumpăra pâine proaspătă şi caldă. Într-una din zile, un locatar nou al oraşului mi-a vizitat brutăria. Acest lucru a fost un motiv de fericire pentru că am câştigat încă un client fidel.

– Bună ziua! l-am salutat eu zâmbitoare.

El s-a uitat la mine şi mi-a zâmbit. Mi-a spus că este nou în oraş şi a auzit că brutăria la care lucrez este cea mai bună din zonă. Venise să o testeze şi rezultatul a fost unul bun căci după ce a cumpărat pâinea caldă, a ieşit zâmbind şi mulţumit.

Vizitându-ne regulat, a venit la un moment dat în acelaşi timp cu altă clientă de-a noastră. Femeia l-a găsit atractiv, căci în timp ce aştepta lângă el, l-a privit şi a fost mulţumită de ce a văzut. Nu am aflat mai multe despre ea decat după ziua aceea. A făcut cunoştiinţă cu bărbatul şi a flirtat cu el subtil. Acesta nu a observat flirtul decât după ce aceasta i-a lăsat o carte de vizită şi i-a spus:

– Sună-mă!

Dacă a sunat-o sau nu, nu am aflat prea curând, dar ştiu că femeia a început să vină în acelaşi timp cu el. Diferenţa a fost că întâlnirile lor nu păreau întâmplătoare şi bărbatul îi întorcea flirtul şi îi zâmbea. Eu eram singura care vedea relaţia dintre ei pentru că le citeam pe chip atracţia unul pentru celălalt şi le vedeam mai bine gesturile. La un moment dat, dându-şi seama că văd totul, femeia mi-a făcut semn să nu spun la nimeni şi aşa am şi făcut. Nu era treaba mea ce se întâmpla între ei doi şi am ignorat. Nu a fost nimic în neregulă ceea ce se petrecea. Cel puţin aşa am crezut eu până când ceva ciudat s-a întâmplat.

Vizitele lor au încetat. Până atunci speram că brutăria să fie locul care îi aduce pe doi oameni să fie împreună. Am vrut să cred că erau sortiţi să fie împreună, dar faptul că vizitele lor au încetat o perioadă m-a făcut puţin tristă. Asta nu m-a oprit din a zâmbi clienţilor. Îi tratam pe toţi la fel şi ştiam că fiecare are o poveste interesantă. Brutăria fiind foarte cunoscută, nu s-a simţit pierderea a doi clienţi fideli. Oamenii vin şi pleacă, de aceea i-am uitat repede pe cei doi îndrăgostiţi crezând că probabil s-au cuplat deja.

Aveam dreptate, dar nu în totalitate. La un moment dat, când am rămas fără pâine, am plecat în spate la brutari pentru a mai lua câteva. Unul din ei, care era de vârsta mea, m-a întrebat:

– Au mai venit cei doi îndrăgostiţi?

– Nu, din păcate. Dar asta e.

Apoi s-a întors la muncă. M-am întors şi eu la tejghea şi am văzut-o pe acea femeie uitându-se speriată la mine. Avea în mână un bileţel ascuns de bani. Am întrebat-o ce doreşte şi i-am dat o pâine caldă şi proaspătă, iar ea mi-a dat banii şi acel bileţel.

– Te rog să îi dai acelui bărbat acest bileţel. Te rog eu mult!

– Dacă dânsul vine la brutăria noastră, o sa primească mesajul dumneavoastră.

– Mulţumesc!

A plecat calmă din brutărie. Am fost curioasă ce se întâmplă şi ce scrie în bilet, dar m-am abţinut. Nu îl mai văzusem pe bărbat de multă vreme în brutărie, dar am păstrat biletul. A fost neaşteptat faptul că el a revenit. M-a întrebat dacă am vreun semn de la acea femeie. I-am arătat mesajul şi după ce l-a citit a oftat. Mi-a cerut un pix, a scris ceva pe hârtie şi mi-a spus să i-o înapoiez femeii.

Din acel moment am devenit mesagerul lor. Îşi lăsau bileţele unul altuia prin mine. Am fost de multe ori tentată să le citesc, dar le-am respectat intimitatea. Colegul meu de muncă a devenit curios şi a şi citit unul dintre ele. Mi-a spus că şi-au dat întâlnire la un motel din apropiere. L-am mustrat pentru că le-a încălcat intimitatea, dar el nu s-a simţit vinovat. De atunci nu l-am mai lăsat să pună mâna pe vreun bilet.

Într-una din dimineţi am vorbit cu el pe tema aceasta.

– Chiar nu eşti curioasă ce se întâmplă? Viaţa aici este aşa de monotonă. Tu aflii atât de multe lucruri interesante! Vreau şi eu!

– Este intimitatea lor! Nu ne băgăm. Bine?

S-a bosumflat şi s-a întors la muncă. Curiozitatea lui m-a corupt, căci şi eu vroiam să aflu mai multe. Am putut observa cursul relaţiei lor de câte ori veneau. La început erau entuziasmaţi, după aceea au devenit puţin iritaţi de primirea unui nou mesaj. Colegul meu a reuşit să prindă alt bileţel într-un moment de neatenţie pe care l-am avut şi l-a citit. Am vrut să îl mustrez din nou, dar arăta ca un copil care a primit ceea ce şi-a dorit.

– Nu vrei să ştii! mi-a spus.

– Ţi-am tot spus să nu mai citeşti mesajele lor.

A râs şi mi-a spus amuzat:

– El îi cere să se despartă de soţ.

– Ce este aşa amuzant? Este trist ce se întâmplă.

– Este ca o telenovelă şi apoi a început cu o voce de prezentator: se iubesc dar nu pot fi împreună. Ce vor face?

I-am luat bileţelul din mână şi l-am privit nervoasă. Era dimineaţă. De aceea, la brutărie nu erau clienţi. M-am gândit la situaţia lor, la actul imoral pe care îl comiteau cei doi. Mi-am spus: *Cine sunt eu să îi judec?* şi am căutat ceva bun în ceea ce făceau. Vroiam să cred că au motive întemeiate, că ceea ce fac ei nu le va înrăutăţi viaţa. *Mai bine nu mă mai gândesc şi îi dau biletul pur şi simplu.* Dar cu cât mă gândeam mai mult la misiunea mea, cu atât vroiam să mă opresc din a fi părtaşă la ceva interzis. Mă simţeam ca şi cum ajutam la

plănuirea unei crime.

Mi-am luat gândul şi mi-am văzut de treabă. Am decis în acel moment că nu voi mai fi mesagerul lor. Am aşteptat momentul în care nu voi mai fi părtaşă la ceva ce eu consider imoral. Şi momentul acela a venit singur, fără ca eu să mai fac altceva. Femeia a intrat ca de obicei în brutărie. De data aceasta părea mai sigură, mai serioasă şi avea un bilet în mână. I-am dat bileţelul de la acel bărbat. Când l-a citit, a devenit puţin tristă. A zâmbit şi şi-a spus:

– Atât de bine mă cunoşti...

Din privirea ei am înţeles că refuza oferta celui care, după presupunerea mea şi a colegului meu, îi era amant. Mi-a dat biletul şi când am vrut să spun ceva, mi-a vorbit ea prima:

– Îţi mulţumesc pentru ajutor! Dacă nu treceam prin asta, nu mi-aş fi dat seama cât de mult ţin la soţul meu. Şi îţi mulţumesc şi pentru tăcere. Acesta este ultimul bilet care trebuie să îl dai.

Fără să cumpere ceva din brutărie, a plecat lăsându-mă cu un ultim bilet. Din cele spuse de ea, am presupus că este un bilet de despărţire. M-am gândit că acest bilet îi va aduce suferinţă bărbatului, dar el trebuia să ştie că s-a terminat totul între ei.

Colegul meu a vrut să ştie ce scrie, dar de data aceasta biletul era într-un plic sigilat. Eu deja bănuiam ce scrie, aşa că nu am fost curioasă. Richie, colegul meu, a vrut să îmi ia din mână obiectul, dar l-am ţinut bine în buzunar, ca şi cum era un mister ce doar eu îl ştiam. Zilele au trecut şi bărbatul nu mai apărea. Vroiam să se termine povestea aceasta şi să scap de biletul acela care devenise o povară.

– Nu mai vine! Hai să îl citim! mi-a spus Richie.

– Nu mai fii copil. O să vină el.

A insistat să vadă plicul.

– Nu îl deschizi!

A promis şi i-am dat plicul. El l-a pus la lumină şi a reuşit să prindă puţin din text. Nu mi-a spus mot-a-mot ce scrie, doar mi-a făcut un rezumat din ceea ce a înţeles. Mesajul era de despărţire. Femeia îşi cerea scuze pentru că i-a dat speranţe. I-a spus că şi-a dat seama cât de mult îl iubeşte pe soţul ei şi i-a mulţumit bărbatului pentru că i-a arătat adevărul.

După cum îi spusesem lui Richie, bărbatul a revenit şi după ce i-am dat biletul, l-a citit şi s-a întristat. Mi-a părut rău pentru el, dar mi-am dat seama că aceasta era pedeapsa lui. Aşa cum am presupus eu, o faptă imorală le-a adus suferinţă. Am devenit atât de înfocată de acastă poveste încât aş fi vrut să îi spun câteva lucruri, dar m-am abţinut. *Nu este treaba mea să mă bag.* Ca şi femeia, bărbatul a plecat fără să cumpere nimic. A fost singura dată când cineva a plecat din brutărie fără un zâmbet, fără un dram de fericire.

Ştiam că greşeala nu era chiar la el, nici la ea. Pur şi simplu, aşa a fost să fie. Am încheiat povestea în acea zi. De atunci nici unul nu a mai apărut la brutăria mea. Ceea ce am ştiut sigur era că privirea lui asupra ei de câte ori o vedea, stând lângă ea în brutărie, nu era deloc fals. Acel zâmbet a fost sincer şi totuşi plin de iubire, a fost cel mai frumos şi cel mai sincer zâmbet pe care l-am văzut în brutărie.

Adrian Popescu

Capitolul I

Spicul armoniei

- Bună dimineaţa!

- Aţi mâncat?

Bucuroşi copiii se ridicară toţi în picioare în sala de mese şi au strigat într-un glas:

- A fost bun şi săţios.

Bătrânul se adresă celor prezenţi.

- Şi să nu uitaţi să faceţi tot binele posibil aşa cum grâul singur ne învaţă.

Cei mici aplaudau, cei mari făceau curat pregătindu-se pentru o nouă zi în colonia Miranda. Însă în liniştea scaunelor şi a meselor curate o voce gingaşă străbate din spatele sălii.

- Bătrâne ne mai spui povestea cu maldorienii?

Bătrânul zâmbi, se uită cu ochii spre cei ce intraseră, un grup de patru adulţi ce urmau să preia grupul tinerilor spre a le da sarcina zilnică.

Cel mai plin de sine:

- Bătrâne, iar ai auditoriu!

- Mi-au cerut încă o poveste.

- Atunci ne-ai scutit de munca noastă.

- O să trimit supraveghetorii.

- Doisprezece.

S-au retras împăcaţi că toţi copiii coloniei sunt pe mâini bune.

Bătrânul şi copiii au ieşit afară.

- Cum, bunicule, ne spui o altă poveste?

S-au strâns cu toţii şi au însoţit pe bătrân afară.

Copiii l-au învăluit. În timp ce păşeau agale bătrânul le-a atras atenţia să privească mai întâi la simbolurile de pe ziduri spunând:

- Să nu uitaţi, voi sunteţi urmaşii celor ce au plecat de pe pământ, a patra planeta din sistemul acela solar.

- Bătrâne, eşti ultimul care ai văzut pământul?

- Nu pot spune că sunt ultimul şi nici că ceea ce am văzut la vârsta aceea am şi reţinut, decât o parte, din cele văzute de mine. Nu pot reprezenta totul. Ca şi voi, abia dacă mă vedeam ţinându-mă de piciorul mesei.

Copiii au izbucnit în râs.

- Ultimul lucru impresionant de care îmi aduc aminte cu drag a fost lanul de grâu din care bunica mea mi-a pus în mână un săculeţ de boabe ca să avem ce planta, ce creşte şi ce mânca acolo unde vom ajunge.

Glasuri zglobii strigară în cor:

- E vorba de grâu, de boabele de grâu. Aşa-i bătrâne?

- Aşa-i.

Trecură de colţul clădirii spre aleea centrală.

...

- Măi, Darine, aşa aş coborî din postul de observaţie sa-l ascult pe cel

bătrân.

- Chiar vrei să te duci?

- E cel mai vechi din colonie care este în viaţă. Ai ce asculta. El a văzut planeta mamă.

- Aha.

- Parcă anticii o numeau Gheea.

- De fapt nici nu ştim dacă colţul acela de univers mai este viu.

Multe s-au întâmplat de atunci.

- Hai, amândoi!

- Şi cine o să păzească?

- Îl punem pe Robo.

- Ok, dar să-l anunţăm pe şefu.

Nici nu miji astrul ceresc că lumina celor două luni amplifica nuanţa albastă a luminii.

....

- Până la ora 12 aveţi liber, se auzi în dispozitivele auditive.

- Mulţumim domnule, spuseră cei doi veghetori şi se apropiară în grabă de grupul copiilor ce-l însoţeau pe bătrân.

Păşind agale, dar atrăgând mereu atenţia cu vorba sa domoală, apăsată, explicită şi caldă îşi atrase auditoriul până dincolo de zidurile cetăţii coloniei către ogorul plin de plante, aproape de cărarea îngustă de unde se întindeau lanurile de grâu.

- Bătrâne, dar cum a fost cu războiul cu moribii?

- He, he, măi Şer, tot aşa curios ai rămas! Şer şi tu Darine, nu mai faceţi parte din cei care încep ticluirea timpurilor şi vremurilor, sunteţi veghetori. Primit-aţi aprobare?

- Primit-am.

Bătrânul şi-a continuat povestea adusă de pe planeta mamă. Le vorbea despre armonia ce o simţeai atunci când vântul mângâia spicele de grâu, câtă lumină se revărsa şi urca spre soare dând mâna cu o altă lumină, cu cea diurnă.

...

În jurul bătrânului s-au adunat cu toţii în cerc. De pe butuc, bătrânul:

- Pauză!

...

- Vedeţi voi, mult timp s-a crezut că numai oamenii sunt în univers. Cu toate acestea existau opinii potrivit cărora n-am fi fost singurii. În fapt, primele colonii au demonstrat că unele planete chiar au fost locuite cândva. Ce se întâmplase cu locuitorii aceia nu se cunoştea, până când am întâlnit o nouă rasă. I-am spus rasă, pentru că era total diferită de noi ca şi structură organică şi mod de gândire. O singură latură o aveam însă comună, cea de războinici şi a onoarei.

-Bătrâne, dar ne povesteşti cum ai luat prima dată contact cu acea rasă?

- Încă eram tinerel şi ieşisem să privesc lanul de grâu plantat în nord, însă am fost urmărit de un tânăr morib care a fost curios să vadă ce fac. Eu nu puteam să-l văd, pentru că purta un sistem de camuflaj care-l ascundea de lumina vizibilă. M-am uitat la grâu, la spicele de grâu, erau galbene, chiar îi era favorabilă zona. ... Se ştia că exista şi o colonie moribă, dar atâta timp cât nu s-a

deschis focul asupra lor, au procedat la fel, de aceea am considerat că acea latură a onoarei era mult superioară nouă. Atunci s-a întâmplat o mică nenorocire. Un bârzav, făcu o mică pauză uitându-se încruntat în jur. Voi cunoaşteţi ce este un bârzav şi cum trebuie să ne apăram de el?

- Da, au spus copiii. Este o insectă ucigaşă şi trebuie să ne ferim de acul ei.

- Bravo! Aţi învăţat corect. Interesant este faptul că sistemul de camuflaj morib poate să fie detectat de către această insectă otrăvitoare. Ferindu-mă de el, ascunzându-mă în grâu, insecta l-a atacat pe tânărul morib care, deşi în camuflaj, a fost o pradă săţioasă. Am sărit să îl ajut, cu toate că ne consideram duşmani, pentru că la rândul meu am fost educat ca şi voi, că o înţepătură fără venin nu-ţi pune în pericol viaţa, dar două, trei înţepături de acelaşi fel sunt mortale. Cu mâinile goale am prins acul şi l-am smuls din abdomenul insectei ca pe un trofeu. Rana provocată de înţepătură era curată. Aşadar nu-şi vărsase încă veninul. Am luat un mănunchi de paie de grâu, le-am tăiat doar spicele şi înfăşurându-le le-am făcut un garou ce l-am aplicat pe membrul rănit. Foarte speriat, cu ochii săi mari şi negrii, moribul mă privea cum i-am legat garoul. În liniştea vântului două zgomote erau puternice, bâzâitul morbid al insectei şi cele două inimi din pieptul moribului. L-am ajutat să se ridice şi l-am condus spre partea de nord a lanului. Nu ne-am vorbit nimic. L-am salutat utilizând mâna şi m-am întors spre colonie. Trei rotaţii, echivalentul a trei zile coloniale, nu am povestit cele întâmplate nimănui. Când în ziua a patra s-a dat alarma, toată lumea era speriată. Am văzut pe feţele adulţilor. Ici-colo se auzea „Oare ne vor ataca?“. M-am furişat, mi-am luat costumul de luptă şi arma mea făurită după schemele antice. De fapt le-am luat pe toate şi am plecat să însoţesc la oarecare depărtare grupul de alduţi înarmaţi, spre câmpiile din nord. I-am auzit şuşotind să încerce modalitatea paşnică, să se prezinte unul, lăsând arma la o parte. Într-adevăr, cei şase, şapte moribi adulţi, cu platoşe impunătoare, au procedat la fel, doar unul s-a apropiat de pământeanul tras la sorţi pentru întâlnire. Năbădăios cum eram, m-am apropiat prin lanul de grâu. Am şi fost detectat, dar nu au reacţionat, pentru că dronele lor au arătat faptul că nu aveam arme energetice. Un al doilea, de statura mea s-a apropiat de locul întâlnirii. Pământenii erau îngroziţi le încleştaseră mâna pe senzorul de activare a armei. Ovărsirul abia îi stăpânea. L-am recunoscut pe cel care s-a apropiat. Se vedea petecul ce-i repara gaura costumului său. Era cel rănit de insectă. Involuntar m-am apropiat de el, iar el mi-a întins mâna, făcând un gest pământean. I-am răspuns imediat, instinctiv. Toţi ne priveau perplex, până şi şeful moribilor. „Hm“, imită un sunet pământean de mirare, şeful lor. În cele din urmă ajunsese şi Robo, translatorul universal, bun la toate.

S-au lămurit repede cele două părţi. Moribii cereau o experienţă de războinic în schimbul onoarei arătate, deşi la început, nedumeriţi, nu se înţelegea ce este. S-a tras concluzia că în urma acţiunii mele de a salva viaţa tânărului morib de atacul insectei, legea lor cerea împlinirea ritualului de războinic, ceea ce însemna ca cei doi să pornească într-o cruciadă de exterminare a câtorva insecte. Aproape fericit şi îmbărbătat de adrenalină, l-am prins de mână şi am alergat spre colţul unde ştiam eu că este un mic fagure al insectelor. Partenerul avea pregătită arma energetică, eu, arcul cu săgeţi. La început m-a privit mirat, dar când mi-a văzut dibăcia în acţiune, prin

decapitarea a două insecte cu arcul meu special, a rămas foarte impresionat. Victoria noastră s-a concretizat cu exterminarea a douăsprezece exemplare mature şi patru larve. În semn de pietenie am făcut schimb de arme şi am pornit spre grupul de adulţi ce ne-au supraveghat pe toată perioada cruciadei. Ambele grupuri au fost mulţumite şi tratativele de convieţuire s-au deschis. Practic am obţinut cea dintâi colaborare armonioaă între moribi şi terrani. Un singur fapt uitaseră cu toţii, ca în orice stup şi în acesta mai exista şi o regină care din înălţimi, după ce-şi văzuse colonia sa decimată, atacase prada cea mai mare, pe şeful moribizilor, care de fapt era tatăl partenerului meu de cruciadă după standardele pământene. În grabă, nimeni nu avea activată vreo armă energetică, iar tânărul încă nu se deprinse să folosească arcul, aşa că am fost nevoit să utilizez arma antică, bumerangul, care bineînţeles o decapitează pe regină chiar în faţa marelui conducător. Ajuns la faţa locului am smuls acul cu punga de venin şi am dăruit-o acestuia. De atunci situaţia coloniei a devenit una înfloritoare. Cu toate că fiecare stătea în tabăra sa, locul de întâlnire era tot timpul lanurile de grâu ce erau păzite cu străjnicie de către moribi. Spicele de grâu reveneau coloniştilor terani, iar paiele, curios fapt, pentru că s-au dovedit a fi un element medical au fost folosite de moribi. Aşa că relaţiile au devenit tot mau strânse depinzând una de alta.

- Simbiotice, simbiotice, strigară copiii.

- Le putem numi şi aşa. Tot în perioada aceea am descoperit adevăratul inamic al terranilor şi moribilor, adevăratul artizan al conflictului dintre cele două rase.

- Gavizii, gavizii, strigau copiii.

- Corect, spuse bătrânul. Şi asta datorită lanului de grâu ce pentru biologia acestora este un afrodisiac şi paralizant în acelaşi timp. Atât noi, cât şi moribii am fost uimiţi de descoperirea celor trei trupuri paralizate în apropierea lanului de grâu. Nici tehnologia avansată a moribilor nu i-a putut identifica pe cei trei. Ia spuneţi, ce mirosuri simţiţi?

- De pere, de pere.

- Aşa este, este mirosul moribilor masculi.

Darine spune:

- Simt miros de lubeniţă.

Bătrânul izbucni în râs.

- Măi, Darine, tu ai o admiratoare moribă. După standardele noaste femeile moribe sunt greu de detectat. Când femeia moribă doreşte acest lucru, îi poţi simţi prezenţa. Îţi recomand să rupi trei paie de grâu şi să i le dăruieşti când acesta se va arăta.

Bătrânul privi spre orizont.

- E timpul să ne întoarcem în colonie. Salutaţi-vă prietenii ce v-au însoţit până aici. Cei 14 tineri moribi şi-au desfăcut sistemele de camuflaj. Unul mai îndrăzneţ s-a propiat de Darine. Emana un puternic miros de lubeniţă. Darine îşi dăduse seama că era femeia ce l-a urmărit de mult timp şi i-a dăruit cele trei spice de grâu. Aceasta le luă, reteză spicele cu boabele de grâu, păstrându-şi tulpinele şi întorcând bobul.

- Toţi copiii aplaudau. Au trăit un moment istoric.

Simona Petronela Mîţu

Profesor titular la Liceul Bănăţean, Oţelu Roşu, detaşată la *Şcoala Gimnazilă Nr. 2 Steierdorf, Anina, judeţul Caraş Severin.*

Morile de la Rudăria

Eftimie Murgu, o comună situată pe Valea Almăjului din judeţul Caraş Severin, o zonă înconjurată de Munţii Aninei, Munţii Semenic, Munţii Almăjului şi Munţii Locvei, este renumită pentru „cel mai mare complex de mori de apă din sudul Europei: Parcul Mulinologic Rudăria, recent restaurat sub patronajul Muzeului Astra din Sibiu.“ [1]Localitatea Eftimie Murgu ce poartă numele revoluţionarului paşoptist Eftimie Murgu, născut în acest loc pitoresc, a purtat cu ceva timp în urmă numele râului pe a cărui mal îşi are vatra, Rudăria. Complexul de mori de apă este cunoscut sub numele de Morile de la Rudăria.

„De pe şoseaua dintre Anina şi DN 6 (E 70), ce taie Valea Almăjului pe direcţia NV-SE, un drum comunal iese la mijloc şi însoţeşte în amonte râul Rudăria, spre sălbăticia Munţilor Almăjului.“[2] Drumul spre Rudăria este o splendoare, însă miracolul îşi găseşte deplinătatea în localitate. Morile asemenea unor căsuţe micuţe de lemn ce îşi etalează chipul de-a lungul râului înconjurate de vegetaţie şi acompaniate de râul ce cade zgomotos peste pietre te invită într-o lume plină de magie. În aceste căsuţe localnicii macină cereale (porumb, grâu etc.) utilizând tehninica măturării pe piatra morii, ca acum o sută de ani. Făina obţinută prin această tehnică este mult mai gustoasă decât cea obţinută prin măcinarea cerealelor în morile ce funcţionează cu ajutorul electricităţii.

Localnicii îşi aşteaptă rândul la moară, îşi prind rând, după care macinăcerealele.

Morile de apă au fost folosite încă de pe vremea dacilor. „Obiceiul rudărenilor de a-şi măcina cerealele în construcţii de lemn cu instalaţii speciale pare să dăinuie dinainte de secolul al XX-lea. Astfel, în 1772, în Rudăria sunt consemnate 8 mori. În 1874, aici existau până la 51 de mori, dar din cauza marilor inundaţii din 1827, 1941 şi 1955, dintre acestea s-au mai păstrat doar 22.“[3]

Fiecare moară are un nume, numele celui ce a construit-o sau un nume considerat potrivit de proprietarul acestuia ca de exemplu Moara de la Tunel, Moara Trăilonea.

Morile de la Rudăria sunt un adevărat muzeu în aer liber ce merită vizitate.

Note:

[1.] http://www.descopera.ro/descopera-in-romania/9835110-morile-de-apa-de-la-rudaria-locul-unde-se-macina-timpul

[2.] Http://www.descopera.ro/descopera-in-romania/9835110-morile-de-apa-de-la-rudaria-locul-unde-se-macina-timpul

[3.] http://www.lapensiuni.ro/ro/extra/morile-de-la-rudaria---o-minune-istorica-170

Maria Ieva

Liga Scriitorilor
Filiala Timişoara Banat.

Când amintirile revin

Nu împlinisem încă şaisprezece ani când mi-am dat seama că ceea ce învăţasem la şcoală despre om şi apariţia lui pe pământ începea să contravină propriilor convingeri. Imediat după desfiinţarea C.A.P.- ului, când părinţii mei fuseseră reîmproprietăriţi, au început să se ocupe de agricultură. Pământul parcelat a fost semănat cu grâu şi cu porumb. Cred că eram la prima praşilă, nu-mi amintesc prea bine, însă ştiu cu certitudine că pe parcelele de pe "Dumbrava", aşa se numea locul unde aveam însămânţat porumb, marea majoritate a sătenilor se aflau la sapă. Nici nu putea fi vorba de erbicidarea culturilor, fiecare voia să muncească pământul aşa cum ştiuse odată. Făceam naveta la liceul dintr-o comună învecinată, de fapt era singurul liceu din zonă şi după terminarea orelor rugam şoferul de autobuz să mă lase să cobor, în apropierea locului în care aveam de prăşit.

Era într-o joi, soarele se prefăcuse într-un bulgăre de foc trimiţând spre pământ săgeţi otrăvite. Simţeam că ne sufocăm, vântul nu adia şi nici umbră unde să ne adăpostim nu aveam; copacii de pe câmp fuseseră smulşi din rădăcini, la numai câţiva ani de la colectivizare. Până cu un an în urmă pământul se muncea altfel. De obicei îmi căutam de treabă fără să vorbesc prea mult, eram cu gândul la personajele din romanele pe care le citeam. În vremea aceea citeam o carte veche, împrumutată de la un vecin care avea "cărţi rare ", dar din care lipseau câteva fascicule şi eram preocupată să fac scenarii, să dau o continuitate evenimentelor. Mama şi încă câteva persoane, undeva mai în spate, îşi ştergeau broboanele de transpiraţie de pe faţă şi, din când în când, rezemaţi în coada sapei vorbeau despre lucruri care mi se păreau lipsite de noimă.

Apa din damigeană se împuţinase şi era aproape fiartă, iar cea mai apropiată fântână era în sat. Până în sat era o bucată bună de mers şi nimeni nu se încumeta să piardă vremea mergând după apă, atâta vreme cât damigeana nu era goală.

- Apăi, mare lucru o fi dacă nu va ploua, aşa cald n-a fost demult, am auzit-o pe mama vorbind cu una din femeile care era plătită cu ziua.

Când am ajuns la capăt de rând şi mama strigă la mine:

- Fugi şi adu damigeana, să mai bem o gură de apă.

Am lăsat sapa din mână şi am ridicat ochii spre cer. Era năduşeală. Înspre sat cerul era negru şi norii veneau spre noi.

- Ar fi mai bine să mergem cu toţii la celălalt capăt, cred că va fi furtună, spusei eu arătând cu mâna spre cerul care devenea tot mai negru.

Ne-am luat fiecare sapa pe umăr şi am plecat. Însă până să ajungem la capătul celălalt au început să cadă stropi mari. Vântul ne învăluia din toate părţile. Pe cât fusese de liniştit numai cu câteva clipe în urmă, pe atât era acum

de furios. Mai văzusem natura dezlănţuindu-se însă niciodată ca atunci. Bice de foc despicau cerul, apoi tunetele veneau una după alta. Aproape că mi se făcuse frică, însă nu aş fi recunoscut nici în ruptul capului. Fulgerele păreau nişte şerpi încolăciţi, gata să se înghită unul pe celălalt.

- Ia nailonul din traistă şi fugi la drum, tu eşti mai iute de picior, poate nimereşti pe careva să te duci acasă, striga mama în urma mea, însă vântul parcă îi smulgea cuvintele din gură şi le arunca peste pădure.

În câteva clipe turna deja. Aveam impresia că cerul se despicase şi ploaia venea în cascade peste noi. Ne-am aşezat jos, eu, mama şi cealaltă femeie căreia, după cum era obiceiul la noi în sat, îi spuneam mama Sofia, obicei care s-a păstrat şi în prezent. Orice femeie poartă numele de mamă. Stăteam acoperiţi cu nailonul.Nu puteam să respir. Am ridicat nailonul la un colţ să vină aer şi aşa eram udă. Apa curgea pe sub noi şi nu prea înţelegeam pentru ce ne mai protejam de ploaie când toţi eram uzi. Însă dacă aşa spunea mama, aşa trebuia să facem.

- O, Doamne, numai de n-ar veni şi piatră, murmură ca o rugăciune mama Sofia care începuse să miroase urât. Mai bine aş fi stat în ploaie, hainele lipite de trup, senzaţia de sufocare şi mirosul venit din partea stângă, de unde stătea mama Sofia era mai mult decât puteam suporta.

Nu cred că ploaia a durat mai mult de douăzeci de minute. Când stropii au devenit mici şi rari am ieşit. Apa curgea printre rândurile de porumb, iar pe drumul plin de praf pe care venisem, cu numai câteva ore în urmă, era noroi.

Adunaserăm lucrurile pe care le aveam de adunat şi am plecat spre şosea. Am traversat parcela care se afla în continuarea parcelei noastre. Toţi ceilalţi îşi adunau lucrurile şi, ca şi noi căutau scurtături pentru a ajunge la drumul mare. Drumul de pământ care străbătea câmpul devenise, din cauza ploii, impracticabil. După câţiva paşi pantofii îmi ieşiseră din picioare, se adunase atâta noroi pe talpă că nu mai aveam cum să merg. Mă uitam la mama şi la mama Sofia. Şi-au luat pantofii în mână şi mergeau în şosete. Noroiul se aduna şi se dezlipea de pe tălpile lor. Mi-am curăţat pantofii cu sapa şi am păşit mai departe. După nici zece paşi mă aflam în aceeaşi situaţie. M-am descălţat, dar spre deosebire de mama şi de mama Sofia eu nu aveam şosete. Cum am început să păşesc, noroiul îmi ţâşnea printre degete cuprinzându-mi piciorul până la gleznă. Ce amestec ciudat de carne şi lut mi-am spus în sinea mea. Mi-am privit picioarele pline de noroi, apoi am privit în spate pământul care păstra urmele tălpilor mele. Păşeam şi mă minunam de proprii mei paşi, de noroiul care îmi mușca tălpile vrând parcă să îmi arate că fac parte din pământul acela, că nu sunt mai mult decât grâul care creştea alături şi nici mai puţin decât pâinea bunicii făcută în ţest, pâine a cărui miros îl simt şi azi.

Indiferent ce învăţasem la şcoală, din acea zi credinţele mele au în început să fie altele. Cu fiecare zi care trecea resimţeam tot mai dureros apartenenţa la pământ, simţeam pâinea care dospea în mine udată cu lacrimi şi coaptă în coşul pieptului, acolo unde dorurile învăţau să se îmbrăţişeze pentru a primi binecuvântările cerului.

Ploaia se oprise. Păşeam anevoios printre pălămidă, pir şi noroi. Nu mă gândeam la ceilalţi, care veneau pe acelaşi drum, continuam să mă gândesc la scara lui Darwin şi la noroiul de pe picioarele mele. Am simţit o durere ascuţită în talpă. Nu m-am oprit. Mă înţepase ceva, însă nu mai era mult până la şosea.

Cei care ajunseseră deja şi îşi spălau picioarele cu apa lăsată de ploaie în şanţurile de pe marginea drumului.

Am ajuns la şosea şi am început să mă spăl pe tălpi. Cum îndepărtam noroiul câteva picături de sânge se prelingeau pe pielea curată, apa se tulbură, apoi se înroşi. Nu mă durea. Am ridicat privirea spre lanul de grâu încă verde. Am zâmbit. Aveam impresia că, macii mi-au înflorit în talpă. Mama şi mama Sofia ajunseră la şosea. Vorbeau, însă nu înţelegeam ce spuneau . În mine răsuna o altă voce: «Luaţi, mâncaţi, acesta este Trupul Meu ... acesta este Sângele Meu, al Legii celei Noi, care pentru multi se varsă spre iertarea păcatelor» . Erau vorbele preotului pe care le auzisem întâmplător; pe vremea aceea Biserica era făcută pentru nunţi botezuri şi înmormântări. Nu-i vedeam alt rost. M-am încălţat şi am plecat pe jos spre casă. Soarele ieşise dintre nori şi peste pârâul care despărţea satul nostru de satul vecin, Rudăria, se vedea curcubeul.

- Tată, ia uite, iar se duce curcubeul la Rudăria! l-am auzit strigând pe Ion, copilul unui sătean, care nu avea mai mult de cinci ani.

Am zâmbit şi acelaşi zâmbet îmi luminează şi acum chipul când amintirile revin ca o mângâiere, ca o bucurie în sufletul meu. În acei ani am cunoscut nu numai ce înseamnă să semeni cu mâna ta boabele de grâu, să vezi firul acela verde şi plăpând dăruindu-se vântului, să vezi spicul cum se formează, să numeri boabele din spic, să participi la treierat, să dai foc mirıştii, să duci grâul la moară, să faci pâinea cu mâna ta, să îi faci semnul crucii şi apoi să o frângi în patru pentru tine şi pentru ceilalţi, ci am cunoscut ce înseamnă să fii tu însuţi un bob de grâu şi o pâine în aceeaşi timp.

Aceeaşi pâine

Un bob de grâu, sub brazda de la plug,
A semănat bunicul Ioan în zori
Şi flori de mac din tălpile lui curg
Spre veşnicie, dincolo de nori.

Un lan de grâu îl secerase tata
Târziu, în zorii altui început,
Iar mama pregătea-n amurg covata
Clipind prea des din genele de lut.

Dar cu nectar făcut din mir şi rouă
Cuvântul cel dintâi eu am stropit
Şi am ţinut în mâinile-amândouă
Aceeaşi pâine pusă la dospit.

Pendul în lumea nouă

Albastru rupt în două - găoace fără miez,
Pendul în lumea nouă e sfântul fără crez;
Mirat ca o neghină prin boabele de grâu
Se zvârcoleşte vântul ca murgul fără frâu.

Cu paznici de pe Marte meduzele sentorc,
Poetul stă departe de ochiul unui orc;
Aşa arată visul prin iarba ce-a-ncolţit
Sau am plecat din mine şi încă n-am murit?

Andruşa R. Vătuiu

Liga Scriitorilor
Filiala Timişoara Banat.
Redactor Şef, *TRIBUNA SENIORILOR ORŞOVENI*

DOUĂ PÂINI

Trecuseră deja două săptămâni de când Petre Românul agoniza pe patul unui spital din sudul ţării. Medicii care se perindaseră zilnic pe la el, studiindu-i evoluţia bolii, erau rezervaţi. Boala nemiloasă, îi cuprinsese corpul uşor-uşor iar de atunci sărmanul se zbătea între viaţă şi moarte. Cu ochii duşi adânc în orbite şi cu chipul palid ca de ceară ţi-ar fi dat impresia unui cadavru, dacă nu sesizai o abia perceptibilă respiraţie. Întins pe patul alb al unei rezerve din secţia unde era internat, îşi trăia ultimele clipe. O asistentă binevoitoare îi atenţionase pe cei doi fii aflaţi lângă tatăl lor, că bolnavul nu va mai rezista mult. Auzise de la unul dintre medici şi încerca să-i pună în gardă pe cei doi fii, care erau de fapt singurele rude pe care acesta le mai avea. Ei speraseră în permanenţă că medicii au să-l vindece pe părintele lor, pe care îl respectau şi îl iubeau nespus de mult. Cu ochii în lacrimi îşi priveau tatăl, neputincioşi în faţa unui posibil deces, sperând că totuşi, poate vreo minune îl va salva din ghiarele morţii. Intrase în stop respirator de câteva ori, dar corpul său deşi slăbit , reuşise să-şi revină şi astfel să imprime o speranţă copiilor săi.

Corpul inert zăcea fără nici o mişcare mai bine de 20 de ore. Băieţii renunţaseră să mai plece de la căpătâiul lui, încercând să surprindă cel mai mic semn de revenire. Unul dintre ei, rezemat de spătarul unui scaun, privea tăcut spre un punct ştiut numai de el, undeva departe prin peretele din faţă. Celălalt, cu paşi mărunţi, se plimba neîncetat dintr-o parte în alta.

Dinspre patul bolnavului s-a auzit o mişcare slabă, care i-a făcut pe cei doi fii să sară imediat. Cu vocea stinsă a cerut apă, pe care a sorbit-o cu greu. A deschis ochii, a privit în jur parcă nedumerit, şi-a privit fii şi a dat semne că vrea să se ridice. Bucuroşi că părintele lor îşi revenise, l-au ajutat să stea mai sus, punându-i încă o pernă sub cap.

- Tată, ce ne-ai speriat! i-a zis unul dintre fraţi.

Bolnavul a tuşit uşor, i-a privit cu insistenţă în timp ce două lacrimi îi inundau ochii şi cu greu a început să vorbească.

- Fii mei, sunteţi tot aici?

- Da tată ! Cum era să te lăsăm singur aici !

- Copiii mei dragi, staţi jos şi ascultaţi-mă cu atenţie. După cum ştiţi… făcea mereu pauze pentru a trage aer, eu nu mai am mult de trăit. Simt că a venit sorocul să merg lângă mama voastră care s-a stins săraca, tot în spitalul acesta. După cum ştiţi, noi am ajuns nişte oameni sărmani, deşi am muncit toată viaţa şi eu şi mama voastră, v-am crescut fără ca voi să duceţi lipsă de ceva, dar se

pare că destinul ne-a fost potrivnic şi ne-a împins spre sărăcie. Încet-încet , am rămas fără nimic, iar acum ne ducem viaţa într-o sărăcie continuă…

S-a oprit să tragă aer după care a continuat. Când voi eraţi mici, a trebuit sa vândem maşina pentru a vă salva viaţa după ce v-aţi îmbolnăvit grav amândoi şi era să vă pierdem. Ne-am rugat la Dumnezeu, am implorat medicii, am vândut tot ce am avut prin casă şi maşina să vă asigurăm cel mai bun tratament. .. Eram atât de fericiţi când v-am văzut zburdând din nou prin casă şi incepusem să ne revenim, când, o nouă belea s-a abătut peste noi. Cancerul mamei voastre ne-a costat casa şi tot ce ne mai rămăsese. Am sperat…până în ultima clipă că se va însănătoşi…dar nu a fost aşa.

A făcut o pauză lungă, a oftat şi a continuat.

-Of, dragii mei ! Acum a venit rândul meu să plec. Să ştiţi că plec nemulţumit pentru că nu am reuşit ca în acest moment să vă pot spune că vă las casă, masă, maşină şi altele, cum fac alţi părinţi… Pentru asta vă rog să mă iertaţi !...-două lacrimi i s-au prăvălit pe obraji. Deşi m-am străduit, ceva nu a mai mers, nu a mai fost ca înainte. Îmi plânge sufletul pentru faptul că acum, nu sunt în stare să vă las decât două pâini.

-Nu avem nevoie de nimic !- a zis unul dintre fii.

-Vrem numai să te vedem sănătos. Apoi ne vom descurca noi cumva, a adăugat şi celălalt.

-Vă las două pâini, a continuat bolnavul, pâini care acumulează în ele o tradiţie de milenii şi efortul a milioane de oameni care au contribuit la realizarea pâinii pe care o avem noi astăzi. Ogoarele muncite cu sudoare pentru a cosi grâul galben cu bobul mare, sănătos, care de veacuri ne-a hrănit pe noi ca popor şi pe toţi oamenii de pe acest pământ… Bobul de grâu a intrat în viaţa noastră aducându-ne belşug. Pornind de la botez, apoi la nuntă când se aruncă cu bani şi grâu pentru a atrage bunăstarea şi până la moarte, când fiert sub formă de colivă ne este închinat, grâul a devenit nelipsit din viaţa noastră. Morarii, au luat grâul, l-au zdrobit, l-au cernut şi au creat făina. Brutarii au amestecat-o cu apă, sare, drojdie şi au copt pâini rumene aromate. Patiserii ne încântă cu minunatele lor aluaturi iar cofetarii ne îmbie cu prăjituri gustoase, pufoase, garnisite cu creme, frişcă sau fructe. Vedeţi voi ?...bobul de grâu hrăneşte în acelaşi timp toate păsările şi o mare parte dintre animalele planetei. Metamorfoza bobului de grâu, care se transformă în pâinea cea mai gustoasă, este o simfonie a vieţii, o mângâiere a simţurilor şi o binefacere a naturii. Plec din această lume cu o singură mângâiere: că am reuşit măcar să vă dau aceste două pâini, care deşi nu valorează foarte mult, semnifică lucruri esenţiale… Fiţi buni copiii mei, ca pâinea caldă ; pricepuţi ca brutarul ; harnici ca morarul şi iubiţi pământul acesta precum agricultorul. Iubiţi-vă între voi şi iubiţi-l pe Dumnezeu care va dat toate acestea!

Ultimele cuvinte abia a reuşit să le articuleze, a ridicat capul într-un gest tremurând, şi-a privit copiii cu dragoste, a expirat profund şi capul i-a căzut inert pe perna albă. Spiritul său pornise spre alte zări necunoscute.

Ionel Cionchin

Liga Scriitorilor
Filiala Timişoara Banat.
prof. istoric - secretar LSFBT
Secretar Ştiinţific, revista Heliopolis-Timişoara

PÂINEA

Produsele de panificaţie au fost folosite de credinţele arhaice: pâinea, colacii, anafora, azimă[1] ş.a.

Lat. PANIS „PÂINE“, în istroromână «pare» (pare negra, pare åba) / bănăţ. «păne» (păne niagră, păne albă), armen. pan, cimmerian pain 'farine', este sinonim cu rom. PITA, cuvânt arhaic, sanscr. pitu „mâncare, hrană, aliment“, existent în hitită, zend pitu 'nourriture', pătruns până în Egiptul antic, dar existent în arom. pito, alb. pite, gr.v. pittakion, pateomai, gr.n. pyta, pitta 'gateau, tourte', blg. srb., ung. Pita.

În creştinism, Frângerea pâinii / Sfânta Liturghie[2] / Euharistia este ritualul central al cultului cu o dublă semnificaţie: împărtăşirea cu elemente euharistice, reprezentând Sfânta Taină, precum şi celebrarea morţii şi învierii lui Iisus. Iisus la «Cina cea de Taină» a sărbătorit Paştile în ziua potrivită: «În ziua dintâi a prazniculuiAzimilor, ucenicii au venit la Iisus şi i-au zis: „Unde vreţi să-Ţi pregătim să mănânci Paştele”. El le-a răspuns: „Duceţi-vă la cetate la cutare om, şi spuneţi-i Învăţătorul zice Vremea Mea este aproape; voi face Paştele cu ucenicii Mei în casa ta. Ucenicii au făcut cum le poruncise Iisus, şi au pregătit Paştele. Seara Iisusa i-a aşezat la masă pe cei doisprezece ucenici ai săi… Pe când mâncau ei, Iisus a luat o pâine; şi, după ce a binecuvântata a dat-o oamenilor, zicând: ”Luaţi, mâncaţi; acesta este trupul Meu”. Apoi a luat un pahar, şi, după ce a mulţămit lui Dumnezeu, li i-a dat, zicând: „Be-ţi toţi din el; căci acesta este sângele Meu, sângelele pământului celui nou, care se varsă peste mulţi, spre iertarea păcatelor. Vă spun că, de acum încolo nu voi mai bea din acest rod al viţei, până în ziua când îl voi bea cu voi din nou în Împărăţia Tatălui Meu. După ce au cântat cântarea, au ieşit în muntele Măslinilor»[3].

În Noul Testament sunt trei texte încare se face referire la «FRÂNGEREA PÂINII»:

«Ei stăruiau în învăţătura apostolilor, în legătura frăţească, în frângerea pâinii, şi în rugăciuni...Toţi împreună erau nelipsiţi dela templu în fiecare zi, frângeau pâinea în case, şi luau hrana, cu bucurie şi curăţie de inimă» (Fapte, 2, 42-46).

«Pe când mâncau, Iisus a luat o pâine; şi după ce a binecuvântat, a frânt-o, şi le-a dat, zicând: „Luaţi, mâncaţi, acesta este trupul Meu“. Apoi a luat un pahar, şi, după ce a mulţumit lui Dumnezeu, li l-a dat, şi au băut toţi din el. Şi le-a zis:

"Acesta este sângele Meu, sângele legământului celui nou, care se varsă pentru mulţi. Adevărat vă spun că, de acum încolo , nu voi mai bea din rodul viţei, până în ziua când îl voi bea nou în Împărăţia lui Dumnezeu". După ce au cântat cântările de laudă, au ieşit în muntele Măslinilor»[4].

«Căci am primit de la Domnul ce v-am învăţat şi anume că: Domnul Iisus, în noaptea în care a fost vândut, a luat o pâine. Şi după ce a mulţămit lui Dumnezeu, a frânt-o, şi a zis: "Luaţi, mâncaţi acesta este trupul Meu, care se frânge pentru voi; să faceţi lucrul acesta spre pomenirea Mea". Tot astfel, după cină, a luat paharul, şi a zis: "Acest pahar este legământul cel nou în sânele Meu: să faceţi lucrul acesta spre pomenirea Mea, oridecâte ori veţi lua din el". Pentru că, oridecâteori mâncaţi din pâinea aceasta şi beţi din paharul acesta, vestiţi moartea Domnului, până ce veni El. De aceea, oricine mănâncă pâinea aceasta sau bea paharul Domnului în chip nevrednic va fi vinovat de trupul şi sângele Domnului»[5].

Liturghia euharistică se focalizează pe patru momente: luarea darurilor de pâine şi vin, bine-cuvântarea sau mulţumirea, frângerea şi darea, adică: ofertoriul, anafora, frângerea şi cuminecarea.

Alte elemente în slujirea liturghiei: sărutarea păcii, ectenii şi rugăciuni pentru popor, rugăciuni pregătitoare, cuminecării, rugăciuni şi imuri de mulţumire, binecuvântarea de la sfârşit.

ANAFURA (var. naforă, nafură), (BIS.) (reg.) părticică, mr. anafură, megl. nafără, ngr. Şναφορά (neol.) 'relatare', este «pâinea sfinţită / bucăţele de prescură[6] care se împarte credincioşilor după terminarea slujbei». Sfântul Simeon, Arhiepiscopul Tesalonicului specifica: «Anafura aceasta este pâine sfinţită, este prescura produsă la Proscomidie, din care se scoate partea din mijloc (Sfântul Agneţ), care se jertfeşte şi se face Trupul Domnului. Deci, în locul acelui Dar mare al înfricoşatei Cuminecături, de vreme ce nu sunt toţi vrednici a se împărtăşi cu el, li se dă această anafură, care, după cuviinţă, se numeşte anti-doron, adică în loc de dar, pentru că dai darul hărăzirii lui Dumnezeu. Aceasta pâine este sfinţită fiind însemnată cu copia şi primind sfinte cuvinte; nu este însă împărtăşirea Trupului lui Hristos, căci acelea sunt Tainele, iar aceasta numai dătătoare de sfinţire şi dăruitoare de dumnezeiescul Dar, care se dă cu cuvintele cele de la Proscomidie».

Din anul 2012, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât:

1. Rânduiala practicată trebuie să fie aceea a înălţării în chipul crucii a pâinii respective înaintea Sfintelor Taine abia sfinţite fără atingerea de Sfintele Vase (de altfel un gest neconfirmat de sursele vechi liturgice);

2. Formula de binecuvântare este: „Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, binecuvintează, Doamne, pâinea aceasta, anafura sfinţilor tăi". Se evită astfel discuţiile din jurul formulei: „în locul Sfintelor Tale Taine", care crea impresia că anafura are aceeaşi valoare cu Sfintele Daruri şi „Binecuvântată este anafura sfinţilor Tăi...", care nu face referire la Maica Domnului, mai cu seamă că anafura în ritul ortodox o reprezintă pe Maica

Domnului.[7]

PRESCURA este pâinea în formă de cruce, din aluat dospit, folosită în ritualuri religioase. Se foloseşte la botez, la nuntă, la înmormântare şi la Paşti. «Făina de grâu curat şi apa limpede şi dospitura bună nu le amestecă şi nu are dreptul să le frământe decât o femeie curată trupeşte şi sufleteşte, de preferinţă bătrână văduvă şi o viaţă perfect cinstită. Şi după ce aluatul este preparat şi coca este răsucită ca un colac frumos, înainte de a o pune în cuptor, această frământătură trebuie să devină prescură». Are imprimat literele sfinte: IS, HS, NI, KA.

COLACUL (mr., megl. culac, istr. colac, gr. *κόλλαξ în loc de κολλιξ, tc. kolak, alb. kuljatš (faţă de kaljač) este turta împletită în formă de cunună sau ghirlandă. Colacii se împart la praznice, se dau de pomană pentru odihna sufletului celui mort, colacul mare se dă preotului şi dascălului; colacii lăturalnici pomană de 17 colaci, dintre care unul se presupune pentru Domnul, altul pentrru Fecioara Maria, 10 pentru mort şi 5 liturghioare sau în formă de 8 încrucişate; colacii de la uşa cuptorului, grup de 11 colaci ce se împart calzi; colacul de Crăciun.

Unul din cele mai complexe şi semnificative rituri ce ţine de Cultul Solar a fost hora la traci. Originea horei menţiona istoricul Nicolae Iorga se află în kolabrismos-ul, pe scurt, al kolo-ul trac. Traciculuii «*cola*» 'rotund, roată, cerc' este scriptic atestat în sintagma «*kolavrismos*» 'dansul ostaşilor traci', participanţi la lupta de la Kunaxa, din anul 401 a.Chr., menţionat de Xenofon[8] în lucrarea *Anabasis*. Sintagma «*kolavrismos*» are accepţiunea de 'horă rapidă'[9]. Făcând parte din cultul soarelui la traci, «kolabrismos»-ul era un rit complex, ludic, muzical, magic, apotropaic, tropaic, războinic, cathartic şi medical, desfăşurat mai ales în cerc, în hore, imitând mersul Soarelui pe Cer, de la răsărit până la apus. Dansul se desfăşura numai de bărbaţi care purtau toiege simbolizând razele solare, transformate în mascoide de cai solari. De la traci, termenul şi semnificaţiile magico-religioase, au fost moştenite de români şi au fost preluate de neamurile din sud-estul european: «hora» românească, «choreia» greacă, «valla» albaneză, «horo»-ul bulgar, «kolesca» sârbă, «colomeica» poloneză şi «horovodul» rus. La popoarele slave, «colo» este un altoi medieval, neologism mistic, din rădăcina tracă «kolo».

COLIVĂ, colive, s.f., În practicile religioase ortodoxe: grâu dat la piuă sau din arpacaş (orz măcinat dur) amestecat cu zahăr şi cu nuci pisate şi ornat cu bomboane şi zqahăr pudră, care se împarte pentru pomenirea morţilor, la înmormântări şi la la parastase. Cuvântul ***colivă*** vine de la gr. «τα κόλλυβα» [ta koliva] 'ofrandă' adusă de credincioşi la biserică spre sfinţire, în cinstea sfântului, în ziua onomastică a cuiva sau pentru uşurarea sufletelor celor răposaţi, de păcate şi scoaterea lor din osânda veşnică. Coliva este elementul principal, absolut necesar pentru pomenirea morţilor, creştinul aducând la biserică şi o sticlă de vin pentru a fi sfinţite.

În practica Bisericii **coliva** a fost introdusă după minunea Sfântului Teodor Tiron, săvârşită la 50 de ani după moartea sfântului, în vremea împăratului Iulian Apostatul (361-363) care, dorind să-i batjocorească pe creştini, a dat ordin guvernatorului din Constantinopol să stropească produsele din pieţile de alimente cu sângele jertfit idolilor, în prima săptămână din Postul Mare. Sfântul Teodor, apărându-i în vis Arhiepiscopului Eudoxie al Constantinopolului (30-370), i-a poruncit acestuiasă-i anunţe pe creştini să nu cumpere nimic din piaţă, ci mai degrabă să mănânce grrâu fiert cu miere (colivă). Pe vremea Patriarhul Nectarie al Constantinopolului (381-397), sărbătoarea Sfântului Mare Mucenic Teodor a fost rânduită în calendar în prima sâmbătă a Postului Mare, când se face pomenirea morţilor şi pomenirea Sfântului Teodor Tiron.

Coliva este expresia materială a credinţei în Înviere pentru că este realizată dîn boabe de grâu, iar Mântuitorul a fost cel care s-a folosit de exemplul bobului de grâu pentru a prevesti Învierea Lui din morţi: «Iisus le-a zis: „A sosit ceasul să fie proslăvit Fiul Omului. Adevărat, adevărat, vă spun, că, dacă grăuntele de gru, care a căzut pe pământ, nu moare, rămâne singur; dar dacă moare, aduce multă roadă. Cine îşi iubeşte viaţa, o va pierde; şi cine îşi urăşte viaţa în lumea aceasta, o va păstra pentru viaţa veşnică Dacă îmi slujeşte cineva, să Mă urmeze; şi unde sunt Eu, acolo va fi şi slujitorul Meu. Dacă îmi slujeşte cineva, Tatăl îl va cinsti"».

În liturgicul Bisericii noastre, pâinea, grâul şi coliva joacă un rol extrem de important, definitoriu al identităţii noastre ortodoxe. În jurul acestor elemente a gravitat şi gravitează înţelegerea practică a adevăratei teologii. Ele sunt exemplul cel mai concret al celor mai curate şi sincere năzuinţe spre mântuire.

Note:

[1.] Azimă, azime, var. azmă, pâine de aluat nedopsit, mr. adzâmă, megl. azim, gr. αζμος, ven. azmă, calabr. azimo, port. Asmo.

[2.] Cuvântul **liturghie** are accepţiunea de 'lucrare publică'; cuvântul **cuminecare** (lat. communicari) îşi are originea în scrierile Apostolului Pavel, însă desemnează cu precădere actul «tainei», decât slujba în sine, deşi nu în mod exclusiv.

[3.] Matei, 26, 17-20 şi 26-30.

[4.] Marcu, 14, 33-26.

[5.] 1, Corintieni, 14, 23-27

[6.] Prescură: 1. hostie, pâine sfinţită pentru sacrificiul euharistic; 2. pâinişoară pentru pomană, mr. piscură, din gr. προσφορά 'ofrand', preluat şi de sl. Proskura

[7.] Liturghier, Editura Institutului Biblic şi de Misiune Ortodoxă, Bucureşti, 2012, p. 603-604.

[8.] Xenofon (427-355 a.Chr.), elev şi admirator al lui Socrate, a fost soldat-mercenar, participant la lupta de la Kunaxa. A fost autorul lucrărilor: *Anabasis Kyrou*, narând despre mercenarii greci şi traci care se luptau să ajungă de la Porţile Babilonului la Pontul Euxin / Marea Neagră; *Hellenica*, o continuare a lucrării lui Tucidide despre istoria grecilor; *Amintiri despre Socrate şi Ciropedia*, nuvelă istorică despre Cyrus al II-lea cel Mare; *Oeconomicus*, dialog despre agricultură şi gospodărie, precum şi alte lucrări.

[9.] Ionel Cionchin, Hora înfruntă mileniile, în «NOI TRACII», Roma, an XXI, nr. 211, mai 1992, p. 21.

[10.] Ioan, 12, 23-26.

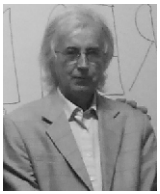

Ioan Vasile Indricău

Liga Scriitorilor
Filiala Timişoara Banat.

Pâine albă / neagră pâine

„Pâinea noastră
Cea de toate zilele...“
Rugăciunea
„Tatăl nostru“

printre flori de maci şi nalbă
spice înmănuncheate-n salbă
alintate în vorbe bune
să avem pe mese pâine

spice galbene de grâu
le pun fetele la brâu
feciorii să le-ndrăgească
pâinile-n covete crească

lanuri de grâu şi secară
secerate-n miez de vară
de preafrumoasele june
pentru albă / neagră pâine

pentru oameni, zei şi zâne
dă-ne Doamne dă-ne pâine
pâine neagră / pâine albă
vinul în pocale fiarbă...

2.

pâine albă / neagră pâine
pentru astăzi, pentru mâine
plămădită fără grabă
din spice-alese bob cu boabă

colivă din grâu mărunt
pentru cei ce nu mai sunt
mereu să ni-i amintim
să-i iubim, să-i preţuim

când mai greu şi când mai bine
Fă Doamne să avem pâine
Sfinţită prin rugăciune
Pâine albă / neagră pâine

Pâine pe vatră
După
Rugăciunea „Tatăl nostru”

De toate zilele pâine,
frământată cu multă sudoare,
venim cu rugă la Tine
dăruieşte-ne-o Doamne !

Din cele ce-au fost vreodată,
nu-i mai de preţ altceva -
decât o bucată de pâine
ce cu trudă a fost câştigată.

Pâine din spice sfinţite
mângâiate cu gânduri alese
şi culese cu bucurie …
dă-ne Doamne pâine pe mese !

Sântem români şi ne bucurăm,
ştim bine de unde venim
şi care e rostul nostru aici…
pentru toate vrem să plătim !
...
Câtă vreme mai sântem
pentru ziua de azi şi de mâine
cutezăm să Te rugăm necontenit
Doamne, ajută-ne s-avem pâine !

Lucia Elena Popa

Liga Scriitorilor
Filiala Timişoara Banat.

PÂINEA NOASTRĂ CEA DE TOATE ZILELE

Visez la o pâine
sănătos dospită,
de mâini vrednice frământată,
mâini spălate în har;
pâine înaltă,
cinstită,
pâine curată,
pentru copii sănătoşi
cu ochi luminoşi,
pentru mame generoase
cu priviri armonioase,
pentru taţi cucernici
la făpturi puternici,
pâine aburind în sfinţenie,
în cuminţenie,
pe masa vieţii,
sporită cu gândul credinţei
la masa biruinţei,
împărţită tihnit
cum Iisus a frânt-o
la masa apostolilor;
să ne fie spre hrana vieţii.

Ana Ghiaur

Profesor la Şcoala Gimnazială nr. 25 Timişoara,
Liga Scriitorilor
Filiala Timişoara Banat.

Pâinea la români

„Eu sunt Pâinea Vieţii" (Ioan, 6, 36).

Singurul aliment menţionat în Tatăl Nostru cea mai importantă rugăciune din universul creştin, pâinea, are o deosebită importanţă şi pentru români.

Nu doar că suntem poporul care consumă cea mai multă pâine din Europa, dar pâinea are un rol unic în folclorul, mitologia şi chiar istoria noastră. La

români a fost privită întotdeauna ca un aliment spiritual şi ca un dar al cerului. În fiecare zi, creştinul practicant se roagă pentru „*pâinea noastră cea de toate zilele”*.

Îmi amintesc şi acum mirosul de aluat dospit, când frământa bunica mea pâine. Punea făina în covată, făcea la mijloc cu mâna un căuş, în care punea drojdie amestecată cu apă călduţă, puţină sare, apoi frământa un aluat moale şi îl lăsa să dospească lângă cuptor. Casa se umplea de miros. După ce aluatul creştea până umplea covata, presăra făină pe masă şi răsturna aluatul din covată. Îl mai frământa cu făină şi făcea o pâine mare, deasupra ei făcea o cruce şi o băga în cuptor, la copt. Abia aşteptam să se coacă. Bunica trebuia să o păzească de noi, copiii, ca să nu o mâncăm aşa, aburindă. De sărbători, făcea din aluat şi colăcei împletiţi sau cozonaci cu nucă, cu mac şi cu dulceaţă, pe care, înainte de a-i pune la copt, îi ungea pe deasupra cu albuş de ou, ca să strălucească. Mai face şi mama din când în când, pâine de casă şi colăcei, de Crăciun şi de Paşte. Au un gust aparte, mai ales când îi scoate din cuptor, nu se compară cu nici o altă pâine.

M-am gândit să împărtăşesc şi elevilor mei din clasa aVII-a toate acestea şi le-am propus să facem o activitate în care să vorbim despre pâine. Una dintre fete a venit cu ideea să învăţăm şi noi să facem pâine. Au adus cele necesare, au frământat aluat în două boluri şi l-au pus la dospit.

Alţi copii au căutat informaţii pe internet şi au realizat două postere, pe care ni le-au prezentat în timp ce dospea aluatul.

Pâinea, străvechi simbol al vieţii, şi sarea, „mama lui Dumnezeu“, cum este denumită în zicerile din popor, au constituit, pentru români, două elemente cu caracter sacru. Poate cel mai cunoscut ritual în care sunt incluse ambele rămâne cel al întâmpinării oaspeţilor cu pâine şi sare, în semn de dragoste, bunătate şi omenie**.**

În tradiţia creştin-ortodoxă, pâinea este simbolul vieţii, pe care omul i-o oferă lui Dumnezeu. Aceste valenţe sacre s-au transmis şi în tradiţia populară. Şi acum, ca şi odinioară, femeile din sate se pregătesc să facă pâinea în haine curate, frământând cu grijă aluatul, în covata de lemn, cu făina cernută, cu apă de izvor, adăugând drojdia care va da viaţă aluatului, îl va face să crească, primenind apoi tăvile şi cuptorul, făcând semnul crucii înainte de a o pune la copt şi pregătind un ştergar alb, pe care va fi aşezată pâinea aburindă. Pâinea se cocea doar în anumite zile ale săptămînii, considerate faste acestui act. În lumea veche a satului românesc, pâinea putea fi plămădită şi pusă la cuptor doar de către o femeie „curată”. Se punea în cuptor folosindu-se de obicei mîna dreaptă. Nu trebuia să existe ceartă sau tensiuni în casă şi numărul pâinilor trebuia să fie cu soţ, iar după ce se scoteau toate pâinile din cuptor, ţărăncile aruncau în cuptor câteva paie, o bucată de lemn sau un cărbune, crezând că astfel se face cărare în Rai.

Cinstirea pâinii constituie încă un ritual sacru. Nu veţi vedea nici un bătrân care să nu te muştruluiască aspru dacă te va vedea aruncând pâinea rămasă de

la masă sau chiar firimiturile. Să nu uităm, de asemenea, comportamentul oamenilor satului în faţa pâinii proaspete puse pe masă: cel mai în vârstă, stâlpul casei, sau mama copiilor face semnul crucii deasupra pâinii şi abia apoi o frânge şi o împarte. Prima bucăţică (mai ales din pâinea de grâu nou) este considerată ofrandă pentru cei morţi şi trebuie aruncată ritual pentru aceştia. Ultima, numită şi «bucăţica norocului», «bucăţica puterii», concentrează, în gândirea populară, o putere magică de influenţare a viitorului copiilor, dar şi al adulţilor.

Grânele, făina, aluatul şi în cele din urmă pâinea sunt încărcate de o simbolistică pe cât de veche, pe atât de prezentă în lumea satului, fiind, după caz, semn de bucurie, rodnicie, belşug, puritate. Luând diferite forme, pâinea îl însoţeşte pe om de-a lungul vieţii, în momentele de bucurie, dar şi la necaz. Astfel, dacă la nuntă colacul (o formă arhaică a pâinii) este semn de bucurie, la înmormântare colacul semnifică trecerea omului prin viaţă, închiderea ciclului vieţii şi un pod de trecere către lumea de dincolo. Românii privesc pâinea ca pe o fiinţă vie, fiind chiar întruchiparea lui Dumnezeu, astfel că era aşezată la loc de cinste pe masă, învelită într-un ştergar alb şi curat, lângă icoană.

Un obicei încă întâlnit în sate este colăcăria, adică ducerea colacilor naşilor de către finii cununaţi sau de către părinţii finilor botezaţi. Aceşti colaci cu caracter ritual au o semnificaţie anume. Se crede că aşa cum aceşti colaci sunt mari, rotunzi şi frumoşi, aşa va fi şi viaţa celor cununaţi sau botezaţi.

După ce a crescut aluatul, am frământat pâinea, am învăţat să împletim şi câţiva colăcei, iar până s-au copt, am ascultat poezii despre pâine, aduse de copii şi am cântat.

Am avut invitate de onoare: d-na director a şcolii, prof. Cristina Filip şi d-na inspector prof.Ozana Crăciunaş.

La final, am învăţat un cântec al lui Tudor Gheorghe: „Mama coace pâine, soare în ferestre, / Soarele e una, mama una este.“

Florica Bruţiu

(scriitor şi compozitor)
Liga Scriitorilor
Filiala Timişoara Banat.

Pâinea bunicii

Bunica mea pe care o chema Sara era un om simplu de la ţară dar cu totul deosebit. Mică de statură şi slabă muncea de dimineaţă până seara, când obosită şi cu dureri de oase zicea de multe ori:

Doamne, că nu mai mor!

De ce să mori maică ? o întrebam.

Am trăit destul ! îmi răspundea.

Dar totuşi câţi ani ai acum?

Dapi (dapoi) mai ştie-i Dumnezeu maichii că io nu i-am mai numărat.

Curioasă cum eram am căutat pe ascuns în lada cu hainele de înmormântare şi alte lucruri şi găsindu-i buletinul am aflat că avea deja optzeci şi unu de ani (81).

Eu la vârsta mea de atunci treisprezece-patrusprezece ani (13-14) eram impresionată şi mirată de faptul că la vârsta aceea atât de înaintată (81 ani) avea încă putere de muncă şi mai ales dovedea că are şi o memorie foarte bună. Deşi nu avea şcoală ştia să povestească foarte frumos întâmplări din viaţa ei ori povestiri mistico-fantastice pe care ni le spunea în serile lungi de iarnă la gura sobei. Ei... şi mai ştia maica mea să descânte „de deochi" de dureri de gâlci (amigdale), de dureri de foale (burtă) şi altele. Nu mai spun că avea şi harul de a crea cântece, în special bocete. Nu o dată făcând o pauză de muncă sau duminica când nu lucra o surprindeam stând pe târnaţ (coridor) şi legănându-se uşor „se cânta" de fapt îl bocea pe tatăl meu şi fiul său care murise pe front.

Mai pot să spun că era deosebit de ordonată şi curată. Toate oalele ei de lut cu apă, cu lapte, sau cu mâncare erau bine acoperite cu fedeie (capace) ca nu cumva să se strecoare în ele vreun goz (fire de praf).

Nu pot să nu amintesc faptul că pentru toate treburile importante ale gospodăriei maica avea anumite **ritualuri** pe care le respecta cu sfinţenie; de exemplu: pentru facerea PÂINII, pentru tăierea puiului de găină de sâmbătă pentru masa de duminică, pentru curăţenie, dar mai ales pentru rugăciunea de început al fiecărui lucru : „Doamne ajută-ne!"

Pâinea (pita) se făcea o dată pe săptămână JOIA, dar ritualul începea miercuri după amiază. Se pregătea albia (sau covata) care era un vas lunguieţ cioplit dintr-un trunchi de copac confecţionat de „tata-moşu" cum îi ziceam eu bunicului, el fiind un foarte talentat cioplitor în lemn. Deci maica (bunica) pregătea albia să fie curată, cernea făina prin două site şi ştia din experienţă exact ce cantitate de făină trebuie să cearnă.

Gustul pâinii

Nu se folosea drojdie nici nu se ştia în sat pe atunci de ea, maica mea ca şi alte femei din sat folosea pentru dospitul aluatului ceva ce se numea CUMNĂU. Cumnatul pe care-l făcea maica era un amestec din aluatul păstrat de la pâinea precedentă, din tărâţe, făină de mălai şi făină albă. Din toate acestea ea făcea o pastă pe care o lăsa câteva zile să se acrească apoi lua din această pastă bucăţi ca nişte găluşte pe care le aşeza ordonat pe un prosop alb-curat şi le punea vara să se usuce la soare, iar iarna pe cuptorul cald. Acest cumnău era folosit acum pentru facerea pâinii după obiceiul bunicii. Miercuri seara aceste găluşte de cumnău uscat le punea într-un vas, le acoperea cu apă călduţă şi le lăsa până a doua zi. Dimineaţa la ora trei (3) din noapte măicuţa mea se scula şi plămădea „aluaţelul" cu apa caldă de pe cumnău şi cu o parte din făina aflată în albie, mai adăuga puţină sare şi-l lăsa la dospit.

Când aluăţelul era bine dospit pe la ora cinci (5) dimineaţa mă trezea pe mine să frământ aluatul de pâine.

Menţionez că abia acum de fapt se făcea aluatul pentru „pâinea noastră cea de toate zilele". Eu trebuia să amestec plămădeala sau „aluăţelul" cu restul de făină din albie şi cu încă nişte apă călduţă (ca de pită) şi apoi frământam.

O întrebam pe măicuţa:

Maică, de trebuie chiar eu să frământ aluatul?

Pentru că pita frământată de „o fată fecioară" creşte mare şi frumoasă.

Cât timp trebuie să tot frământ?

Până când „asudă grinda" răspundea maica şi am înţeles că trebuie să tot frământ până-mi transpiră fruntea.

Dar de ce trebuie frământat atât de mult aluatul?

Aşa-i musai, zicea maica, pentru că pe lumea asta nimic bun şi frumos nu se poate face fără trudă şi fără osteneală (oboseală).

După ce aluatul era bine frământat îl mai lăsam să crească vreo două ore.

Abia târziu pe la 7-8 dimineaţa aluatul crescut bine era luat de maica din albie, îl împărţea şi-i dădea forme de pâini rotunde şi le mai lăsa din nou la crescut. Maica ştia exact momentul când trebuia băgată pită la cuptor pentru coacere. Îi tăia fiecăreia câte o „căciulă", le aşeza pe rând pe o lopată specială tapetată cu făină şi le băga în cuptor să se coacă. Cuptorul era deja încălzit atât cât trebuia în momentul acela pentru că de el se ocupa tata-moşu care folosea pentru focul din cuptor coceni de cucuruz. Maica şi tata-moşu ştiau exact când pita era coaptă şi scoteau din cuptor frumoasele şi rumenele pâini ca nişte domnişoare zvelte, le stropeau cu apă rece, le acopereau cu un prosop alb şi curat şi le lăsau „să se vorbească cu sfinţii".

Numai după ce pâinea se mai răcea puţin atunci ni se tăia nouă copiilor câte o „strujeauă" (felie) de pită mare, proaspătă şi frumos crescută. Şi era miezul acelor pâinii moale, alb, pufos cu găuri ca o felie de caşcaval de-ţi lăsa gura apă de poftă. Şi... Doamne bună mai era pita din cuptorul bunicii! Nu te mai săturai mâncând-o!

DIN CREAŢIILE ELEVILOR

Mărturisire

Bobul de grâu dacă nu-l semeni la timp, nu va reuşi niciodată să aducă rod bogat. Dacă nu frământi bine aluatul şi nu-l laşi la dospit, pâinea nu va creşte. Copilul, dacă nu este îndemnat spre arta cuvântului, n-o să-i înţeleagă nici când va creşte frumuseţea şi nu va reuşi să-i guste miezul.

Mi-ar fi plăcut după cum am arătat în argumentul volumului „Îndrăgostiţi de poezie“ apărut la Editura Dalami, Caransebeş, 2009, să fiu îndrumată în copilărie spre tainele cuvântului. Îmi amintesc că scriam versuri în gimnaziu şi nu mă încuraja nimeni. În clasa a VIII-a, în 1989, după Revoluţie Căderea regimului comunist, am trimis o poezie la ziarul „Timpul“ din Reşiţa prin tatăl meu, însă fără rezultat. I-au spus că nu publică poezii, fiindcă cititorii nu cumpără ziarul pentru poezie. Astăzi înţeleg refuzul. Poezia era puerilă. Îmi amintesc şi acum versuri din acea poezie ce am intitulat-o „Prima primăvară liberă“. Sol iubit de primăvară / Bine c-ai venit / În libera noastră ţară / Eşti bine primit.

Ca o dorinţă a copilului de ieri, am început să îndrum copiii de astăzi spre cuvânt. E o muncă grea, dar plăcută. Am început această muncă în 2007 prin cenaclul literar şi revista „Muguraşii“ care în 2009 s-a materializat în volumul „Îndrăgostiţi de poezie“ ce poate să fie răsfoit şi pe site-ul personal www.elzumina.ro. Acest volum a fost urmat de „Colaj“, „Micuţii scriitori din Banatul Montan“, postate pe blogul.elzumina.ro, iar acum de volumul „Gustul pâinii“ care cred că este şi ultimul, pentru că am observat interesul scăzut al elevilor faţă de creaţie.

Cine are timp să răsfoiască volumele publicate anterior o să observe numărul mare de elevi implicaţi. Erau aşa de încântaţi să-şi citească propria creaţie publicată într-o carte.

Atunci când un singur elev nu oboseşte nici mai târziu să asculte glasul cuvântului, pentru tine este o mare realizare. Îţi dai seama că munca ta nu a fost zadarnică, că a dat roade. Eu am avut această mulţumire prin Gabriela Dagmar Preda care a început să publice prima dată în revista „Muguraşii“. Până nu demult am trecut-o în paginile antologiilor alături de ceilalţi elevi, însă astăzi, Gabriela este studentă la Universitatea de Vest din Timişoara şi are deja primul volum publicat „Dansul stelelor“. O putem cunoaşte prin acest volum publicat ca romancieră. Al doilea volum al ei „Lumea mea“ este în curs de apariţie editorială.

Este trist când unii elevi foarte talentaţi, cu performanţe deosebite, uită să-şi mai aplece privirea spre frumuseţea cuvântului, lăsându-se absorbiţi de nimicurile acestei vieţi.

Mereu am îndemnat spre creaţie pe toţi elevii, nu doar pe cei cu rezultate foarte bune la învăţătură, i-am îndemnat şi încurajat să păşească pe acest drum. Când sunt micuţi, în clasa a V-a, sunt foarte încântaţi, dar mai târziu au cu totul şi cu totul alte preocupări, dar şi mai trist este că în ultimul timp am simţit o nepăsare faţă de miracolul cuvintelor.

Astăzi am avut plăcuta surpriză să mă caute un fost elev căruia i-am fost profesoară şi dirigintă, Alexandru Cioancă, să-şi ia rămas bun de la mine, pentru că va pleca cu familia din ţară. E o mare bucurie pentru un profesor când elevii îşi amintesc de ei, dar şi mai mare bucurie e atunci când un elev îi calcă pe urme.

Arta se face cu dragoste, dăruire şi multă muncă. Tot ce nu e dragoste, dăruire şi muncă se risipeşte, nu are rădăcini, iar la prima adiere de vânt îşi pleacă fruntea sărutând pământul.

AUTORUL ANTOLOGIEI
(ANA-CRISTINA POPESCU)

Valentina Cramer

Anina - Caraş Severin
Elevă în clasa a IX-a
la Liceul „Albert Einstein”, secţiunea lingvistic, Torino,
Piemonte, Italia.

Când la strâns e vreme bună, pâine multă se adună

Lumea e o brutărie, suntem toţi tipuri de pâine, făcuţi din acelaşi aluat dar niciunul nu e la fel ca celălalt şi tocmai asta ne face să fim „gustoşi”. Poate că tu ai mai multe seminţe, sau o formă mai apropiată de perfecţiune, sau poate te consideri mai copt. Dar toate astea depind de perspectivă. Nu poţi spune că tuturor le place pâinea moale, sau pâinea bine coaptă, integrală, neagră, feliată, franzelă sau rotundă, pentru că dacă tuturor ne-ar place acelaşi tip de pâine n-ar mai exista altele. Aşa sunt şi oamenii: înalţi, scunzi, albi, negri, galbeni, cu ochii verzi sau maro sau poate chiar mov, graşi, slabi, cu tunsori şi nuanţe de toate culorile la păr, într-un cuvânt diferiţi, dar asta nu ne face pe niciunul mai bun ca celălalt. Suntem toţi oameni, asta e cert, dar frumuseţea nu are o unitate de măsură, ci depinde de ochiul privitorului aşa că ne putem şi trebuie să ne considerăm egali pentru că asta suntem!

Suntem egali din naştere şi nu ne putem lua niciunul altuia vreun drept doar pentru chipul, corpul, înălţimea sau alte caracteristici ale ambalajului.

Oricât de bună ar fi o pâine, extraordinar de bună la gust, tot vor exista oameni care nu o mănâncă, oricât te vei chinui să faci pe plac tuturor, măcar unul din mulţime îţi va adresa injurii. Dumnezeu e perfecţiune şi nu-l „gustă” întreaga lume, tu ce aşteptări să mai ai?

Fiecare individ din lumea asta îşi caută un suflet, o inimă, o minte caldă. Nimeni nu deţine pe nimeni, dar dragostea formează lanţuri, ne leagă între noi stilizând ceva atât de dorit, ca pâinea caldă. Fii tu schimbarea în lume! Fii tu cel care pune preţ pe miez! Fii tu cel care lasă exteriorul deoparte, pentru că fiind tu acela, vei putea cunoaşte şi bobul de grâu din care-a fost făcut cel cu care vorbeşti. Cunoscând miezul, vei cunoaşte întreaga făptură. Mulţumindu-te doar cu „coaja” unui ceva, nu vei ştii niciodată care e culoarea adevăratei fericiri.

Roşeaţa unei inimi calde dă culoare întregii fiinţe. Drojdia dintr-o pâine bună, dă formă întregii creaţii.

În pământul negru se face pâinea albă.

El este Victor.

De mic părinţii îi spuneau simplu: Tor, nu pentru a-i adresa un alint, ci, pentru că le era mai uşor să îi spună: „-Tor, du-te şi adă caprele de pe deal.”; „-

Tor, dă de mâncare la animale!"; „-Tor, sapă pământul şi strânge recolta!"; „-Tor! Tor! Tor!!!!". În ochii lui se citea de fiecare dată când îl strigai pe nume un regret, o dorinţă, o tristeţe, indiferent de cât de mult încerca uneori să le ascundă punându-şi pe chip un zâmbet, un zâmbet ce-mi devenea deseori antipatic la cât de multă falsitate transmitea.

- Doctore, i-am spus, a-ţi putea să-mi povestiţi în continuare istorioara de data trecută în timp ce faceţi controlul? Mă linişteşte.

- Sigur. Ai putea să-mi aminteşti unde rămăsesem?

- Era momentul în care după atâtea rugăminţi s-a decis să vă lase să continuaţi cu clasa a IX-a. V-aţi oprit brusc şi am rămas cu gândul acolo de două zile.

- Anabela, te-am rugat de când ne-am cunoscut să nu mai fi atât de „politicoasă", poţi să-mi vorbeşti ca unui prieten. E nevoie să-ţi repet asta de fiecare dată? După... aş putea spune că m-am oprit cu un motiv: nu sunt aici pentru a întrista pe cineva, ci din contră...

-Vreau să ştiu! Aş încerca să deduc singură, dar nu eşti un om uşor de citit.

-Voi încerca să spun totul cât mai pe scurt, pentru că nu-mi permite timpul şi aşa pot trece şi peste lucrurile mai puţin drăguţe.

Am ajuns în clasa a IX-a, eram fericit, pentru că într-un final am reuşit să-l conving pe tata. Aveam cărţile fratelui mai mare şi nişte caiete ce-mi rămăseseră din anul anterior... Speram să mă descurc cu ce aveam pentru că ştiam, îmi imaginam, că odată cu vreo necesitate va dispărea şi singura mea oportunitate de a învăţa. Astfel, mi-a picat lumea în cap auzind că acele manuale nu se mai folosesc de ani buni... Un timp, am dus-o aşa, copiam lecţiile de la colegi, aveam grijă de fiecare spaţiu din caiete, încercam să găsesc soluţii, cum nici nu se punea la socoteală varianta de a avea manuale noi ca prin minune. Dirigintele, observând lucrul acesta s-a decis să-i spună lui tata. În acea zi mi-am luat cea mai cruntă bătaie din viaţa mea şi mi s-a luat dreptul şi de a mai îndrăzni să scot vreun cuvânt în legătură cu învăţământul.

Din punctul ăsta viaţa mea s-a schimbat. Culmea, tot dirigintele a fost „vinovat". Auzind de bătaie, s-a hotărât să depună plângere la poliţie asumând-şi apoi responsabilitatea de a ne avea în grijă pe mine şi mama. Atunci s-a întors şi fratele meu din armată, am reuşit să ne aşezăm la casa noastră. Tata? S-a schimbat mult în cei cinci ani de închisoare, ba chiar i-a mulţumit „vinovatului". Domnul Blândescu va rămâne un erou pentru familia noastră. În special pentru mine: am reuşit să-mi îndeplinesc visele şi uite-mă!

Pe obrazul meu îşi făcea cărare o lacrimă.

- Dar de ce ai spus „întristat" mai devreme? Mie mi se pare o poveste foarte frumoasă, emoţionantă chiar.

- Ţi-am spus că încerc să evit părţile negative, pentru că ce a fost, a fost. Sunt anumite lucruri ce mă vor marca pe viaţă, dar să nu ne gândim la asta acum.

- Victor, în pământul negru creşte pâinea albă... Eşti o dovadă vie că de la

rău se poate ajunge la bine, crede-mă.

- Aş mai sta de vorbă cu tine, dar mă aşteaptă alţi pacienţi afară. Uite rezultatele! Poate ne vedem într-o altă zi, e momentul tău de a deschide cartea vieţii.

- Cu drag şi siguranţă! O zi frumoasă!

- Asemenea! îmi spuse făcând un semn uşor cu mâna.

Victor pentru mine e exemplul că se poate... Se poate orice pe lumea asta! E omul care a pornit de jos şi nu-i e ruşine să o recunoască şi acum uită-te la el: e un doctor renumit. Se spune că atunci când îţi doreşti într-adevăr un lucru toată planeta complotează la fericirea ta. Eu mi-am privit dovada în ochi, acum tu ai făcut la fel, ce mai aştepţi? Pornind de jos ai o vedere mai bună către succes.

PANEM ET CIRCENSES

Mi-au trecut în minte vulturi, ce străpungeau cu privirea orizonturi, dar i-am lăsat să piară/

Mi-am lăsat sufletul pe ace, chinuindu-se şi nu am mai făcut nimic pentru el.

Am dat de greu şi am renunţat mulţumindu-mă cu puţin, pentru că asta-mi părea calea cea mai uşoară.

Privesc în juru-mi şi nu văd nici un impuls la luptă. Luptătorii au ajuns să se mulţumească şi cu gustul învingerii ştiindu-se în viaţă. Ne trec printre degete ani, vieţi, clipe.. Şi nici măcar nu încercăm să strângem pumnul, pentru că avem impresia că oricum se va întâmpla ce-i mai rău.

Ştii ce se întâmplă atunci când nu ai nici măcar voinţă să lupţi? Nimic.

„Era cald, vântul îi legănă pletele de castan încercând, parcă, să i le fure, spunându-i că nu le merită.

Mi-am făcut un obicei de a trece pe lângă ea, în fiecare zi, stătea în acelaşi loc, cu mâna întinsă, aşteptând de la alţii.

Cine este ea?

Mă întorc în urmă cu 26 de ani, eram abia venit de la facultate, mergeam în vizită la mama care lucra ca „servitoare" la familia ei, atunci atât de bucuroasă de naşterea unui nou suflet cu atât de multă speranţă în faţă: Raisa.

Nu pot să spun că am cunoscut-o, niciodată îndeaproape, o vedeam în fiecare vacanţă de vară, cât timp lucram în compania mamei şi-mi părea mereu un copil înflăcărat, cu voinţa de a ajunge mare.

Dar cum cartea nu se judecă după copertă... odată cu timpul toată flacăra ce-o stăpânea, se stinse.

Se întâmpla când era în floarea a cincisprezecei primăveri, venea de la şcoală răsturnând tot ce era în calea ei hotărâtă nici urmă să nu mai vadă din locul care îi stăpânea în acest moment nervii şi suferinţa.

„Dar.. ce s-a întâmplat?" am întrebat oarecum timid.

„Nu e treaba ta." mi-a răspuns ca un copil mofturos şi alintat ce era.

Gustul pâinii

În scurt timp am aflat că a renunţat la şcoală pentru că profesoara i-a spus că deranjează ora.

De aici începusem să nu mai văd nici o fărâmă de speranţă în ochii ei.

Cu siguranţă, părinţii nici nu puneau la socoteală să nu mai meargă la şcoală. Au ajuns să se înjosească în faţa ei şi au încercat orice metodă de a o face să se răzgândească. Dar ea? După două săptămâni de rugăminţi a fugit de acasă.

Nimeni n-a mai auzit de ea mult timp, până în urmă cu 3 ani.

Făcând o plimbare prin centru, o figură cunoscută îmi opri atenţia în loc. Am recunoscut-o după trăsături: părul castaniu şi ochii smaraldici o trădau, hainele ponosite, ridurile şi cearcănele ce le avea, deja, mă făceau oarecum să mă îndoiesc. Dar, nu am nici o altă bănuială privindu-i faţa, care a rămas a copilei de cincisprezece ani pe care-o ştiam.

De 3 ani încerc să-i aflu povestea, dar îmi răspunde mereu cu acelaşi „Nu e treaba ta.".. Atâta timp, atâtea greutăţi ce i le poţi citi în adâncul cearcănelor şi tot nu şi-a pierdut caracterul de copil mofturos.

Din respect pentru răposata ei familie ce a murit într-un incendiu la scurt timp după ce ea i-a părăsit, din respect pentru oamenii ce pot să zic că ne-au crescut pe amândoi, am hotărât să-i port de grijă din acel moment.

Cum a refuzat din încăpăţânarea-i prostească orice metodă din partea mea de a ajuta, îi trimit în fiecare zi pâine şi necesarul pentru a trăi o zi decentă prin intermediul unui străin. Nu mă voi lăsa până când n-o voi vedea la locul ei. Ea e întruchiparea renunţării, iar în spatele ambalajului frumos, nu arată în cel mai plăcut mod.

Mă întreb dacă genul acesta de oameni pot fi ajutaţi... Poţi să ajuţi o persoană care nu e în stare să facă nici un efort pentru ea însăşi? Care vrea să trăiască din mila altora de parcă ar fi datori s-o facă? Şi aici nu mă refer la mine. Eu mă simt dator s-o fac, fiind tot ce i-a mai rămas pe lume. Căci în afară de mine nu i-a mai rămas nici măcar ea.

A ajuns să se bucure la o bucată de pâine, iar înainte lupta pentru ceea ce era mai bun.. A decăzut, în ultimul hal. Sau poate că am văzut-o eu prea sus.

„O, sancta simplicitas! Panem et circenses" (O, sfântă naivitate! Pâine şi jocuri de circ.), cum ar spune latinii, acum. Prima expresie definind ignoranţa, inconştienţa acesteia. Iar cea de-a doua? În vechime, poetul latin Decimus Juvenalis, adresându-se unui prieten, deplângea decadenţa poporului roman, modul în care putea fi controlat oferindu-li-se puţinul. Ea nu poate fi controlată. Dar decăderea ei, modul în care se mulţumeşte cu puţinul sunt evidente. Şi nu doar al ei.."

Această istorioară defineşte de fapt viaţa fiecăruia dintre noi într-un anumit moment. Devenim lăsători, negrijulii, nepăsători. Avem nevoie de voinţă mai mult ca orice! Avem nevoie de răbdare cu noi, cu cei din jurul nostru. Lucrurile mărunte ca pâinea, ar trebui să ne facă fericiţi. Dar să nu ne mulţumim oar cu pâinea când putem avea totul în propriile mâini?

Viaţa ca o bucată de pâine

„Mă iubesc mai mulţi pe mine”
A spus odată un covrig.
„Dar tu nu eşti ca o pâine.”
Toţi ceilalţi au şi sărit.

-Poate tu eşti copt mai tare,
Dar o babă fără dinţi,
Nu te-ai întrebat tu oare...
Poa` să te mănânce? Minţi?

Nu te supăra, nici gând!
Că tu nu eşti copt destul...
Poate-un copilaş plăpând
Te vede ca cel mai bun.

Suntem toţi bucăţi de pâine,
Ne asemănăm, un pic,
Dar nici unul, dintr-o mie,
Nu-i exact de-acelaşi tip.

Lumea e o brutărie,
Deci să ne-nţelegem spun.
Suntem diferiţi, şi fie,
Nici unul nu-i „cel mai bun”.

Samira Cserny

Clasa a VI-a,
Şcoala Gimnazială Nr. 2 Steierdorf, Anina.

Regret

Se duc bătrânii şi iau cu ei,
Tradiţiile şi obiceiurile străvechi,
Urmaşii nu mai preţuiesc,
Ritualurile moştenite de la strămoşi.
Mă pierd uneori în amintiri
Şi parcă simt încă
Mirosul pâinii coapte pe vatră,
Văd în ochii minţii pe bunica
Cum frământa aluatul
Cu mâinile ei bătrâne şi dibace,
Cum rupea pâinea coaptă
Şi-mi întindea bucata aburindă,
Caldă, înmiresmată.
Gândurile mele poartă cu ele, încă
Alte vremuri,
Când pâinea se cocea pe vatră,
Acasă,
Însoţită de zâmbetul bunicii.

Pâinea din ţara ta

Săracă e ţara mea,
Pleacă-ncet lumea din ea,
Caută pâinea din afară,
Cea din ţară e amară.
Are gust de sărăcie
Şi miros de pribegie,
Căci românul e sărac
Şi pe drumuri tot pribeag.
Pleacă mulţi, dorinţa-i mare
Şi muncesc peste hotare,
Depărtaţi de ţara lor
Unde stau copii cu dor,
Îşi doresc pâinea de-afară,
Dar se-ntorc apoi în ţară,
La pâiniţa cea amară,
Căci fie bună sau rea
O mănânci la masa ta,
Nu la uşa altora.

Ana-Maria Zvedeanu

Clasa a VIII-a,
Şcoala Gimnazială Nr. 2 Steierdorf,
Anina.

Pâine şi viaţă

Pâine, pâine, pâine, atribut al vieţii,
Pentru tine omul, obosit de trudă,
Se trezeşte întruna-n zorii dimineţii
Luptă, luptă, luptă într-o viaţă crudă,
Neştiind proscrisul ce-i rămâne-n urmă.
Cugetând la bunătate
Orice muritor de rând
Comparaţie în toate,
Pâinea-i stă la orice gând
Făcând bine orişicând.
Chiar un negustor hapsân
Lăudând nespusa pradă,
Totul s-a vândut precum
Proverbiala pâine caldă.
Fără pâine omul crede
Că de viaţă n-ar e parte,
Dar Prea-Bunul care vede,
Totul, scrie-n Sfânta Carte,
Căci Cuvântul este Viaţă,
Dacă ne hrănim cu el.
Este tot ce ne-nvaţă!

Eunice Boboescu

Clasa a VIII-a,
Şcoala Gimnazială Nr. 2 Steierdorf,
Anina.

Pâinea

Pâinea rumenă-n cuptor,
A zărit uşa întredeschiă,
În ea s-a aprins un dor,
Să plece nevăzută.

Ieşii afară din pridvor
Şi se rostogoli pe scară,
Atunci o pasăre în zbor
A-nfulecat-o degrabă.

Mult s-a mai zbătut pituţa,
Dar a fost prea târziu atunci,
De aceea a lipsit din căsuţa
Din care plecase aceasta.

Elena-Narcisa Goanţă

Clasa a VIII-a,
Şcoala Gimnazială Nr. 2
Steierdorf, Anina.

Cum trăim

Iar nu ne pasă cum trăim,
Dacă avem pâine sau murim,
Nu spun că tot ce trebuie să ştim
E ca partidul să-l slăvim.

Cu puţină apă şi puţină pâine
Cred că ne fac mai bună o zi de mâine,
Când de fapt tot ce ne dorim
E ca patria să o reunim.

Mario Cristian Karnel

Clasa a VIII-a,
Şcoala Gimnazială Nr. 2 Steierdorf, Anina.

Pâinea Sfântă

În fiecare an pe câmpurile arse de soare poţi vedea gospodari care îngrijesc pământul, îl ară şi îl seamănă cu boabe de grâu cu ajutorul unui utilaj numit semănătoare.

Pe timpul verii, ochii gospodarilor privesc încântaţi cum spicele de grâu îşi apleacă vârfurile spre pământ parcă mulţumindu-i.

Dimineaţa, pe răcoare, grâul auriu îşi îndreaptă căpuşorul spre soarele fără de care nu ar putea creşte. Vine apoi secerătoarea, maşina care adună boabele de grâu şi îl duce la moară.

Acolo grâul este măcinat şi transformat în făină, iar brutarii frământă aluatul şi ne fac nouă pâinea noastră cea de toate zilele. Toată această trudă pentru ca noi să ne bucurăm la fiecare masă de pâinea proaspătă şi rumenită, de gustul ei dulce.

Pâinea este trupul Domnului şi de aceea trebuie să îi dăm respectul cuvenit.

Ana-Maria Barim

Clasa a VIII-a,
Şcoala Gimnazială Nr. 2 Steierdorf,
Anina.

Să mulţumim

Să mulţumim pentru o pâine,
Că nu mulţi au parte de ea.
Să mulţumim pentru un pat,
Că nu toţi au aşa ceva,
Să mulţumim pentru o mamă,
Că nu toţi o pot avea,
Să mulţumim pentru o cană,
Că nu toţi au de unde bea,
Să mulţumim pentru o viaţă,
Că nu toţi se pot bucura,
Să mulţumim pentru o masă,
Că prea puţini au ce mânca,
Să mulţumim pentru familie,
Că nu toţi au una.
Mulţumeşte-te cu ce ai,
Că nu se ştie când mai vii
Şi nu uita să dăruieşti,
Chiar dacă nu vei mai primi.

Timeea Mihuţ
Clasa a XI-a
Liceul Bănăţean Oţelu Roşu

Mâncând din pâinea vieţii

Cât trăieşte omu-n lume
Se luptă pentru o pâine,
De e bine sau de-i rău,
Ştie Bunul Dumnezeu.

E greu să te vinzi pe tine
Doar pentru un colţ de pâine,
Tu doar ştii să te trudeşti,
Lucrezi până-mbătrâneşti.

Tu când zile nu mai ai,
Te întrebi de ce lucrai,
Pentru un codru de pâine?
Ce-l aveai de azi pe mâine.

Păi acum nu e păcat,
C-ai lucrat,
Te-ai ostenit,
La tine nu te-ai gândit?

Este bine să luptăm,
Pâinea zilelor să o luăm,
Dar pentru suflet ce dăm?
Că trec anii şi plecăm,
Doar sufletul ni-l păstrăm,
Restu' pe pământ lăsăm.

Cursul vieţii

Când te naşti ai pâinea-ntregă,
Zilnic muşti câte-o bucată,
Dar când pâinea-i pe sfârşite ...
Este greu să şi respiri,
Simţi că nu mai ai nici zile,
Au rămas doar amintiri.
Şi se duc, trec anii toţi,
Nimic nu mai e la fel,
Fiecare e un hoţ,
Luptă numai pentru el.

Pâinea poporului meu

Prin vene trece sânge,
Căci lupte-a dus cu greu,
Ca să câştige pâinea
Poporul meu!

Şi în nemiloasa noapte
Brave suflete-au luptat,
Ca să câştige pâinea
Şi piatr-au spintecat!

Şi prin adâncuri multe,
De suflete rănite,
Rămânea amintirea
Şi locuri cucerite.

Prin iarba ce-i azi verde
Sânge s-a vărsat,
Ca să câştige pâinea
Poporul a luptat!

Căci pâinea cea de astăzi,
Poartă istoria-n spate
A mii de suferinţe îndurate,
A mii de suflete curate!

Tatăl ceresc, pâinea noastră

Din veacuri se-aud şoapte
Şi toate-mi spun de Tine,
Tu din zi faci noapte
Şi după noapte ziua iarăşi vine.

Mângâi petalele a mii de flori
Şi prin culoare le dai viaţă,
Şi din soarele arzător
Poţi face-o deasă ceaţă.

Nimic nu-i mai presus

Ca alinarea vocii Tale
Ce m-a învăţat să aleg,
Mereu cea mai bună cale.

Tu eşti pâinea noastră
Ce ne ţine în viaţă,
Tu eşti a noastră lumină,
Mângâiere divină.

Pâinea iubirii

M-aş uita adânc în stele,
Chiar m-aş pierde printre aştrii,
Dar în miezul minţii mele
Sunt doar ochii tăi albaştrii.

Mă las purtată de vraja ta
Printre mii de vorbe colorate...
Şi de-aş vrea, tot n-aş putea
Să-ţi las amintirea-n spate.

Şoaptele par melodii
Atunci când se pierd în glasul tău
De-aş vrea să mor şi tot mă-nvii
Mereu când e mai rău!

Zâmbet ca soarele-ntre nori
Aduci mereu cu o vraja,
Dulce ca mierea printre flori
Cald ca o zi de plaja.

Inima mi-ai atins-o uşor
Şi-ai copt pâinea iubirii,
De-acum eşti visul printre nor
Şi raiul nemuririi.

„Cerul este pâinea ochiilor."
(Ralph W.Emerson)

Sunt o pasăre ce rătăceşte zi de zi într-un stol mare, o pasăre ce speră şi visează la momentul când va părăsi un loc pentru a se muta într-un alt loc mai călduros.

Aripile mele sunt cuprinse de culori ce se-mbină într-o perfectă simetrie cu negrul ce mă reprezintă.

Sunt micuţă, însă ce mă face diferită de celelalte păsări este interiorul meu, un interior colorat dar totodată întunecat, la fel ca şi aripile mele. Ceea ce e acolo, în suflet, în gând, în dialogul ce-l poartă creierul cu mine zi de zi, nu poate fi descris prin cuvinte, căci cuvintele mereu reprezintă o mască a adevaratului caracter, ceea ce ne defineşte cu adevarat sunt doar faptele.

În căderea mea spre pământ, din cer, din văzdhul albastru plin de vata albă şi de îmbinări de curcubee par doar un punct negru, un suflet nevinovat ce se pierde prin măreţia divină a cerului.

Acestea sunt doar o impresie ce lasă urma mea. Niciodată ambalajul nu defineşte putera unui suflet, căci poţi să fii mic şi firav, dar faptele tale să fie măreţe şi puternice.

Noi, păsările mici, dar atât de mari sufleteşte, suntem conduse de către nişte şoimi ce vor doar să ne controleze, să ne taie aripile atunci când văd că în urma noastră lăsăm zâmbete şi fericire. Şoimii vor să ne oprească în a fi diferiţi, încearcă să ne ofere uniforma comună, dar eu şi alte mii de suflete încă luptăm, lupta aceea de a lăsa ceva în urma noastră, o pâine care să ne reprezinte.

Aşa cum cerul e pâinea ochilor, speranţa de a cucerii eternitatea şi zborul păsărilor după ideal poate să se metamorfozeze în pâine.

Speranţa e un sac în care aruncăm idei, idei ale căror vise sperăm să nu moară niciodată. Nu ne mulţumim cu puţin. Visăm să zburăm mereu mai sus, dar trebuie să înţelegem că tot ceea ce ne înconjoară, tot ceea ce putem vedea cu ochii e o binecuvântare care trebuie preţuită în fiecare secundă a vieţii.

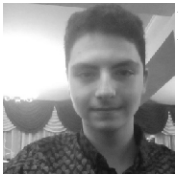

Eduard Abel Tuştian

Clasa a IX-a,
Liceul Bănăţean Oţelu Roşu

Pâinea

Pâinea este unul dintre cele mai întâlnite şi comune alimente de pe pământ.

Pentru realizarea pâinii, ingredientul necesar este grâul, iar din grâu ia formă pâinea.

Pâinea poate fi diferită prin formă, gust, culoare dar nimeni nu o poate confunda cu un alt aliment. Acest aliment este cunoscut în întreaga lume şi fiecare om a văzut sau a gustat acest aliment. Pâinea poate fi servită alături de un fel de mâncare sau poate fi mâncată fără să fie însoţită de un alt aliment. Fiecare om mănâncă pâinea dupa propriile sale gusturi.

Pâinea ia naştere din grâul care este cultivat pe câmpuri iar la maturitate, după seceriş, el este trimis la fabrici sau brutării unde pâinea ia formă, iar apoi este trimisă în toată ţara sau în tot judeţul pentru a fi vândută. Ea este întâlnită pe mesele oameniilor, fie ei români sau având altă naţionalitate ei servesc la orice mic dejun, prânz sau cină painea. Acest aliment este un aliment ecologic ce îmbunătăţeşte viaţa şi stilul de a mânca sănătos a oricărui om. Oamenii nu mănâncă pâine doar acasă, de asemenea poţi vedea oameni mâncând pâine la locul de muncă, la oraşe, la sate, la o ieşire în aer liber, la un picnic sau chiar la un eveniment aniversar.

Painea are un rol important şi în biserica ortodoxă unde reprezintă, în Sfânta Împărtăşanie trupul şi sângele Domnului nostru Iisus Hristos care se jertfeşte pentru noi la fiecare adunare sau slujba religioasă. Painea în Sfanta Împartăşanie reprezintă trupul Domnului nostru Iisus Hristos şi vinul reprezintă sângele Său sfânt. La Sfânta Împărtăşanie preotul îi împărtăşeşte pe copiii mici care nu trebuie să mănânce când vin la biserică pentru a putea fi împărtăşiţi. Înainte de Sfânta Împărtăşanie preotul rosteşte cuvintele ,,Acesta este sângele Meu al Legii celei noi care pentru voi şi pentru mulţi se varsă spre iertarea păcatelor“'. Apoi preotul împărtăşeşte copiii.

Pâinea este întâlnită în orice brutărie sau magazin şi este nelipsită de pe mesele românilor. De aceea recomand oricui să guste acest aliment pentru că are un rol important în încercarea de a creea un stil de viaţă şi o alimentaţie sănătoasă.

Pâinea, darul lui Dumnezeu

Pâinea este gustoasă
O felie este mereu săţioasă
Pâinea trebuie gustată
Şi de toată lumea încercată.

Ea este comună
Pe orice masă e bună
Însoţită de mâncare
Noi o dorim cu ardoare.

Pâinea este un dar
Al Domnului, un har,
Pe care Tatăl Ceresc ni l-a dat
Şi noi de atunci l-am păstrat.

Ea este mereu primită,
La masa nelipsită,
E mereu pregătită
La cină să fie servită.

Pâinea noastră

Pâinea noastră este deosebită,
Bună şi gustoasă,
Pe mese primită
Proaspătă şi savuroasă.

Pâinea este însoţită
Neagră sau aurie
La masă cu ceva servită
La gust o minunăţie.

Poate să fie diferită
De la formă la mărime
De la masă nu-i oprită
O mănâncă oricine.

E bună şi sănătoasă
De mulţi apreciată
La festivităţi aleasă
Şi de bucătari căutată.

Alex Răzvan Procoian Dănescu
Clasa a VI-a
Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu

Pâinea bunicii

Îmi aduc aminte şi acum de vacanţele petrecute la bunici.

O ajutam adesea pe bunica mea la treburile casei.

Într-o zi, în timp ce udam florile, a venit un miros îmbietor dinspre bucătărie. Bunica scosese din cuptor pâinea bine rumenită care ne îmbia să ne aşezăm în jurul mesei. Eu mâncam pâinea împreună cu verişoara mea, Alexandra.

Bunica ne făcea pâine de câteva ori pe săptămână. Nouă ne plăcea cum bunica frământa pâinea.

Făcutul pâinii în casă este o tradiţie păstrată de la strămoşii noştrii.

Dărnicia

Într-o zi când am venit de la şcoală cu o foame de lup, bunica a făcut o pâine caldă şi gustoasă.

Verişoara mea a venit la noi, iar eu am strâns pâinea în braţe cât am putut eu de tare şi nu am vrut să-i dau ei. Bunica a venit şi a rupt pâinea în două şi am mâncat amândoi. După ce am mâncat, eu am cerut scuze verişoarei mele, pentru că am fost egoist, iar bunica ne-a promis că într-o altă zi o să facă o altă pâine.

Eu am ajuns la concluzia că atunci când îi cineva lângă tine şi tu mănânci, trebuie să fii darnic şi să împarţi cu el.

Claudia Iasmina Lazăr

Clasa a VII-a,
Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu-Roşu

PENTRU O BUCATĂ DE PÂINE

Actul I

Personaje: Boierul Tinaxe, Vasile Mugur (un ţăran), Sluga, Gheorghe (un alt ţăran)

Scena I

Personajele: Vasile şi Gheorghe
Decorul - Un câmp.
(Vasile şi Gheorghe erau pe câmp la seceriş.)
Vasile: Hai, Gheorghe, mai repede, că n-avem timp până la anul!
Gheorghe: Termin imediat.
Vasile: Spui asta de o ora!
Gheorghe: Da' ce-i cu graba asta?
Vasile: Ştii că mâine vine boirul Tinaxe şi ne ia tot ce a rămas din lan?
Gheorghe: Şi mijlocul lanului?
Vasile: Doamne fereste! Doar nu o fi aşa nerod. Nu cred că vrea să strice recolta de la anu' ca doar na', e şi dânsul ardelean ca şi noi.
Gheorghe: Într-adevar. Uite, Vasile, terminai cu grâul.
Vasile: Hai la mine acas' să mâncăm un blid de zamă şi să te cinstesc.
Gheorghe: Bine, Vasile. Da' lăsaşi destul grâu în lan?
Vasile: Cum sa nu las Gheorghe? Doar nu sunt nerod!
Gheorghe: Fie ce ... (întrerupt de Vasile)
Vasile: Taci! Trece trasura lui Tinaxe! Pfu... Bine că nu ne văzu.
Gheorghe: Ai dreptate. Noi avurăm mare noroc acu', fiindcă toată ziua, bună ziua boierul se plimba cu trasura ba-n stânga, ba-n dreapta. Dar totuşi, el se crede om gospodar domnule!
Vasile: Într-adevar. Uite, ajunsărăm acas'! Hai, intră!
Gheorghe: Nu pot, Vasile, că nu vreau sa te deranjez şi în plus am multă treabă acas' şi nu pot să o amân.
Vasile: Of, Gheorghe, dacă tot zici că ai treabă, uite banii aceştia ca să nu zici că ai venit de pomană.
Gheorghe: Mulţam' Vasile!
Vasile: Să-ţi fie de bine!
(Gheorghe părăseşte scena)

Scena II

Personaje: Boierul Tinaxe şi sluga sa.

Decorul: Curtea conacului boierului Tinaxe.
(Tinaxe vorbeşte cu sluga sa din trăsură)
Tinaxe: Sluga!
Sluga: Da, boiere!
Tinaxe: Mergi la câmp şi seceră grâul rămas pe moşia lui Vasile Mugur.
Vreau să îmi aduci tot grâul, chiar şi partea din mijloc.
Sluga: Stăpâne, dar... (Întreruptă de boier)
Tinaxe: Niciun dar! Mie îmi aduci tot grâul! S-a înţeles?
Sluga: Da, stăpâne. Mâine în zori mă voi duce să secer grâul.
Tinaxe: Cum? Abia mâine? Te duci acu'!
Sluga: Dar, stăpâne, suntem în luna lui cuptor. Afară e foc!
Tinaxe: Dar eu de ce te plătesc? Să-mi trândăveşi în casă? La muncă cu tine, leneşule!
Sluga: Desigur, stăpâne! Voi merge acum la câmp. (Sluga părăseşte camera supărată, iar boierul începe să vorbească singur spunându-şi părerea despre oamenii de rând)
Tinaxe: Of, ce om leneş! Nici să se ridice de pe scaun nu-i venea. Dar toţi ca şi el visează să fie boieri şi oameni de-ntâia clasă. Dar nu se gândesc, că pentru a ajunge aşa sus trebuie se fii un om destoinic şi cu scaun la cap. Of, ce nerozi... Daca ar şti cât muncesc eu, cât mă trudesc pentru a ţine gospodaria aceasta. Of,of,of... (după câteva secunde de tăcere) Oare cât e ceasul? (după alte câteva secunde) Cincisprezece şi jumatate. E timpul să dorm. Mă scol spre seară să mănânc şi apoi mă culc iarăşi. Vai cât de ostenitor e să fii boier! A trecut deja o oră de când nu am mai stat în pat. Of, of , of. (Boierul Tinaxe se aşează în pat şi adoarme aproape instant.)

Scena III

Personaje: Sluga
Decorul: Un câmp.
Sluga: (Sluga vorbeşte cu ea însăşi) Of,of,of... Am şi eu un stăpân... Aât de lacom... Pentru a-şi îndeplini dorinţele ar trece şi peste al nostru domnitor... Ce om! Auzi la el, să taie grâul din mijlocul lanului... Şi pentru ce? Încă trei kilograme de făină? (după câteva minute) Îmi amintesc acu' vreo' zece ani că mai facu' aşa, iar următorul an nu se mai facu' grâu şi anul al doilea la fel, şi celalalt an, abia de vreo trei ani îşi reveni grâul. Şi din nou, pentru ce? El nu se se gândeşte că le ia oamenilor pâinea de la gură? Parcă ar fi nebunul acela de Păcală!

Scena IV

Personaje: Vasile, Gheorghe.
Decorul: Un drum rural.
(La câteva zile după ce sluga a tăiat mijlocul lanului lui Vasile Mugur, Vasile mergea la târg împreună cu Gheorghe iar târgul nu era departe de pământul cu pricina.)
Vasile: Gheorghe, tu ce tre... Văleu!

Gheorghe: Ce ai Vasile?
Vasile: Nemernicul! A tăiat mijlocul lanului!
Gheorghe: Cum? Doar ştie tradiţia, cum să facă aşa ceva?
Vasile: Nu mai merg la niciun târg. Mă duc să îi cer socoteală!
Gheorghe: Vin şi eu cu tine.

Scena V

Personaje: Vasile, Gheorghe, Tinaxe
Decorul: Conacul boierului Tinaxe.
(După ce ajung la conacul boierului Tinaxe)
Vasile: Boiere! Cum ai putut să faci aşa ceva?
Tinaxe: Ce am făcut?
Vasile: Ai tăiat mijlocul lanului!
Tinaxe: Şi?
Vasile: De parcă nu ai cunoaşte tradiţia! Ne-ai luat pâinea de la gură!
Tinaxe: Tradiţia e o prostie! Ai să vezi că la anu' grâul se va face!
Vasile: Bo... (întrerupt de Gheorghe)
Gheorghe: Lasă-l Vasile. Va vedea el ce se întâmplă dacă te pui cu tradiţia.
(Vasile si Gheorghe părăsesc camera)

Actul II

Personaje: Vasile, Gheorghe, Tinaxe
Decorul: Casa lui Vasile.
Gheorghe: (către Vasile) În urmatorii ani, pe moşiile boierului Tinaxe nu s-a mai făcut deloc grâul, iar aşa zisul boier a ajuns la sapă de lemn.
Vasile: Pe când noi doi, muncind şi respectând tradiţia am ajuns din doi ţărani, boierii satului.
Gheorghe: Am auzit că Tinaxe, pentru că nu se mai descurcă o să vină la tine să-şi ceară scuze. Crede că se va îmbunătăţii situaţia lui.
Tinaxe: Boiere...
Vasile: Da, Tinaxe!
Tinaxe: Am ventit să îmi cer scuze de la dumneata.
Vasile: De ce?
Tinaxe: Pentru că acum ceva ani ţi-am furat pâinea de la gura ta şi a familiei tale.
Vasile: Dar nu sunt supărat.
Tinaxe: Dar de ce? Am făcut o faptă aşa nedereaptă
Vasile: Dar ştii tu, Tinaxe, dacă furi pâinea cuiva, Domnul i-o va înapoia iar tu va trebui să plăteşi înzecit. De aceea tradiţia nu se calcă.
Tinaxe (izbugnind în plâns): Îmi pare rău!
Vasile: Nu plânge! Uite aici o punguţă cu galbeni şi de mâine poţi veni să mă slujeşti, iar dacă vei munci cum trebuie, leafa ta va fi pe masură.
Tinaxe: Mulţumesc, stăpâne!

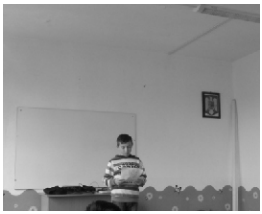

Viorel Gabriel Pichler

Clasa a VI-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu

Pâinea cea de toate zilele (Povestea bobului de grâu - drumul lui spre pâinea cea de toate zilele)

A fost odată ca niciodată. A fost un om sărman care nu avea nici ce mânca.

El a plecat în lume, pe drum s-a întâlnit cu Sfânta Miercuri. El a întrebat-o dacă are să-i dea ceva de mâncare. Aceasta i-a dat un bob auriu şi i-a spus să se ducă acasă să-l planteze. El s-a întors acasă şi a plantat bobul precum i-a spus Sfânta Miercuri. El l-a săpat, l-a udat şi a avut grijă de el.

După un timp a văzut că din acel bob mic, auriu, a răsărit un lan mare, auriu. El văzând că lanul este mare şi auriu şi-a confecţionat o seceră cu care l-a secerat. După ce l-a secerat a observat că din paie ies bobiţe mici.

Neştiind ce să facă cu bobiţele a încercat să mănânce una. El a observat că din bobiţa care a mestecat-o a rămas cu făină în gură.

El a strivi bobiţele de grâu între două pietre. Aşa a reişit să facă făina. Luând făina obţinută şi amestecând-o cu apă a ieşit o cocă.

Plecând cu treabă el a uitat coca lângă cuptor. Când s-a întors el a găsit o pâine mare şi rumenă.

Gustând-o el a observat că munca este întotdeauna răsplătită.

O zi de iarnă finalizată cu o pâine caldă

Îmi amintesc o zi frumoasă de iarnă. Afară ningea cu fulgi mari şi strălucitori. Ionel a venit să mă cheme la săniuş. Eu i-am spus că trebuie să mă îmbrac şi să vin.

După ce m-am îmbrăcat, am ieşit şi m-am întâlnit cu Ionel.

Noi doi aveam ceva de mers până la Brici, acolo ne dădeam noi cu săniile.

Odată ajunşi, noi ne-am pus pe sanie şi ne-am dat la vale. Prima oară am căzut amândoi, a doua oară ne-a ieşit mai bine şi nu am mai căzut de pe sanie.

Au sosit nişte prieteni de-ai noştri, ei aveau sănii şi schiuri.

După ce ne-am plictisit de dat cu sania, noi am construit o cetate. Cetatea noastră avea turnuri mari şi pereţii erau din gheaţă.

Am început să ne batem cu bulgări. Eu eram în echipă cu Ionel.

La un moment dat Ionel trebuia să plece acasă şi am plecat şi eu odată cu el.

Când am intrat în casă, o pâine mare şi caldă m-a aşteptat pe masă, ca o recompensă după o zi friguroasă de iarnă.

Bucuria de a împărţii

„Atunci mi-am dat seama că ţineam strâns ceva în braţe, tot o pâine şi că nu vroiam să dau din ea“ (Viaţa ca o pradă, Marin Preda)

Îmi amintesc o zi geroasă de iarnă. Afară ningea de zori.

Eu, părinţii mei şi mulţi oameni ne-am adunat în brutărie pentru a primi pâine caldă.

Gustul pâinii

Eu ţineam strâns o pâine, brutarul mi-a mai dat încă o pâine şi celorlalţi oameni, nu. Eu nu doream să împart pâinile cu nimeni.

În cele din urmă mi-am dat seama că tuturor le este foame, pentru că nu mai era pâine din cauza frigului îndelungat.

Am rupt două bucăţi dintr-o pâine, pe urmă am împărţit ce a mai rămas cu ceilalţi oameni.

Oamenii au mâncat, mi-au mulţumit şi au plecat.

După ce au plecat a sosit şi un băieţel flămând. Mie mi-a părut rău de el şi m-am dus să mai cer o bucată de pâine. Brutarul nu mi-a mai dat, dar eu am avut două bucăţi, una am dăruit-o băiatului.

Am simţit o linişte şi o fericire în toată fiinţa mea după ce am împărţit pâinea cu cei aflaţi în nevoie.

Magdalena Lenci Drângă

Clasa a VIII-a
Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu

O călătorie de vis finalizată cu o pâine caldă

Este duminică. M-am trezit dis de dimineaţă cu zâmbetul pe buze gândindu-mă la ce se va întâmpla azi în excursie. Eram nerăbdătoare.

...

Am pornit la drum.

Prima oprire a fost la Orăştie, la Parcul Arsenal. A fost minunat acolo. Alături de mai mulţi colegi am făcut o mică plimbare prin pădure. În pădure a fost frumos. O mulţime de frunze multicolore erau aşternute pe jos. Toate acestea formau un tablou minunat din natură. Timp de o oră am poposit la Arsenal Parc. Foarte mult ne-au încântat exponatele istorice ca de exemplu: tancuri, lansatoare etc.

De la Arsenal Park am pornit spre Alba Iulia unde am vizitat Cetatea, iar de acolo spre Sibiu.

La Sibiu mi-a plăcut cel mai mult. Oraşul era deosebit de curat şi frumos. Am fost şi în Dumbrava Sibiului unde ne-am bucurat de priveliştea unei grădini zoologice. La intrarea în grădină am fost întâmpinaţi de câţiva babuini prietenoşi, pe urmă am văzut diferite specii de animale precum jaguarul, tigrul, leul, ursul, reptile şi păsări.

De la Sibiu spre casă a fost un drum lung şi plăcut în compania colegilor.

Când am ajuns acasă mama m-a aşteptat cu o pâine caldă ce a alungat toată oboseala călătoriei.

Drumul pâinii

An de an, pe câmpurile arse de soare, pot fi văzuţi gospodari care îngrijesc pământul, îl ară şi îi plantează în adâncuri boabe de grâu cu ajutorul unei maşini numită semănătoare.

Pe timpul verii, ochiul priveşte încântat cum spicele de grâu îşi pleacă vârfurile spre pământul roditor, parcă mulţumindu-i.

În răcoarea dimineţii văratice grâul auriu îşi îndreaptă căpşorul spre soarele fără de care nu ar putea creşte.

Cum trece vara vine secerătoarea, maşina care adună bobul curat de grâu şi îl duce la moară. Acolo bobul este măcinat şi transformat în făină, iar din făină brutarii frământă aluatul şi fac pâinea noastră cea de toate zilele.

Toată această trudă este pentru ca noi să ne bucurăm la fiecare masă de pâinea proaspătă şi rumenită, cu mirosul ei inconfundabil, cu gustul ei dulce, cu simbolurile pe care ni le reaminteşte la fiecare dumicat.

Pâinea este strâns legată de creştinism, de ospitalitatea românului, de hrana zilnică, iar noi trebuie să o cinstim aşa cum se cuvine.

Aşadar, pâinea noastră cea de toate zilele ajunge greu pe masa noastră, iar noi am putea încerca să trimitem măcar un gând bun spre cei care trudesc pentru a ne face viaţa uşoară şi aromată ca o pâine caldă.

Sebastian Margan
Clasa a VIII-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu-Roşu

O excursie cu aromă de pâine caldă

Duminică, 08.11.2015, am plecat din localitatea Oţelu Roşu într-o excursie pe traseul Orăştie, Alba-Iulia, Sibiu. Totuşi, prima oprire am făcut-o la Bucova unde am luat un coleg ce a împărţit în autocar şi altor colegi colăcei făcuţi de Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril, întru pomenirea celor decedaţi. A fost bună pâinea de casă.

A doua oprire a fost la Arsenal Park din Orăştie unde am văzut exponate militare utilizate în cel de-al doilea război mondial, iar a treia oprire a fost Alba Iulia.

La Alba Iulia ne-am amintit de intrarea triumfală a lui Mihai Viteazu în cetate după ce câştigase Bătălia de la Selimbar.

Ultimul obiectiv turistic al excursiei a fost Sibiul unde am fost încântaţi să vizităm centrul şi Dumbrava.

Giulia Maria Simescu

Clasa a VIII-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu-Roşu

Un eveniment însoţit de aroma pâinii calde

Era o zi însorită de toamnă. Soarele strălucea pe cerul cristalin. Păsările ciripeau pe crengile copacilor. Eu, colegii din clasa mea, dar şi din alte trei clase am decis să organizăm o excursie, ajutaţi de doamnele diriginte.

Excursia a fost stabilită şi am pornit la drum.

Prima destinaţie a fost Arsenal Park din Orăştie. Acolo a fost minunat. Ne-am distrat, am socializat.

A doua destinaţie a fost Alba Iulia unde am vizitat centrul şi cetatea şi de unde ne-am cumpărat suveniruri.

Tot la Alba Iulia am vizitat şi catedrala.

O altă destinaţie a fost Sibiul unde am vizitat centrul vechi, Muzeul Brukenthal, ne-am plimat pe Podul Mincinoşilor şi în Dumbrava Sibiului.

Seara am poposit la Mc Donald' s unde am mâncat după care ne-am îndreptat spre casă, spre localitatea Oţelu Roşu.

În drum spre casă am cântat, am glumit, am făcut poze, ne-am simţit minunat alături de doamnele noastre dragi.

Acasă m-a întâmpinat aroma pâinii calde scoase din cuptor de mama mea.

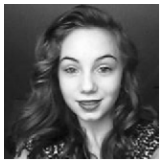

Roxana Trofin

Clasa a VIII-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu-Roşu

O bucată de pâine la Sibiu

Duminică am făcut o excursie ce viza mai multe obiective, Orăştie, Alba Iulia, Sibiu.

Execursia a avut scop turistic şi informativ pentru că am vizitat localităţi din ţara noastră şi ne-am amintit momente din istoria ei.

La finalul excursiei, când să plecăm din Sibiu, am ajutat un om al străzii care era bolnav de diabet şi nu a mai mâncat de o zi nicio bucată de pâine.

M-am simţit atât de bine, nu doar eu, ci toţi colegii mei, că am putut ajuta pe cineva aflat în neputinţă cu o bucată de pâine.

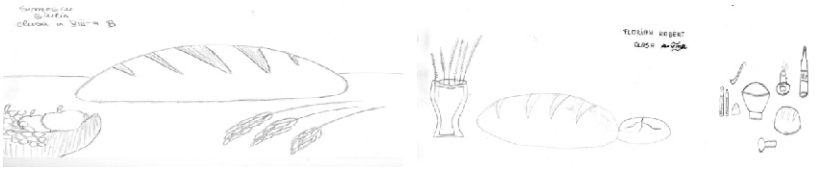

Andreea Bartic

Clasa a VII-a,
Şcoala Gimnazială Nr. 3,
Oţelu Roşu

Pâinea lui Dumnezeu

La început de an şcolar,
Cu emoţii minunate,
Ne întâlnim cu un profesor
Ce ne este diriginte.

Un profesor bun la suflet
Ca pâinea lui Dumnezeu,
Ne va fi veşnic aproape
Sfătuindu-ne mereu.

Ne învaţă tot ce-i bine,
Vorbele lui Dumnezeu,
Să învăţăm să luăm aminte,
Să deosebim binele de rău.

Mie îmi va rămâne în minte
Cel ce-a fost mereu,
Un om bun la suflet şi minte
Ca pâinea lui Dumnezeu.

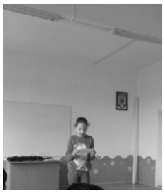

Denisa Maria Birău

Clasa a VI-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3,
Oţelu Roşu

Nerăbdarea

Mama a făcut o pâine,
Din ea un colţ eu am rupt,
Nerăbdarea însă doare,
M-am ars şi-am strigat cât am putut.

Cosmina Ţerovan

Cls. A VII-a A,
Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu

Pâinea, dragoste maternă

Bate-n suflet rece crivăţ,
Lacrima-i acum pe faţă,
Dar tu muști din bunătate,
Din savoarea cu dulceaţă,
Gustul tainic cu răsfăţ.

Suflet mohorât de vânturi
Plânge în surdina lui,
Dar tu te gândeşti într-una
Şi-ţi bate inima ca nebuna
Şi-apoi cazi din nou pe gânduri.

Simţi nevoie de-alinare,
De o mână-ntinsă ţie,
De un sfat, de-o bucurie
Ce doar o mamă-ţi poate da
Cu unicul ei suflet mare.

Vezi tu, pâinea aceasta
Cu aromă fermecată
E ca o mamă-ndurerată,
Cu gustul, vocea-i cristalină,
Necazul ea pe loc alină.

Şi simţi cum priveşti în sus,
Cum norii grei departe-s duşi,
Cum zâmbetul de pe faţa ta
Ţi-a gonit toată durerea
Şi realizezi uşor
Cum din nou tu porţi un dor
Pentru o bucată de pâine.

Marco Alexandru Duţă

Clasa a VI-a
Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu

Pâinica

O pâinică mititică
Stă în curtea lui Mitică,
Când Mitică s-a apropiat,
Pâinica s-a speriat.

În doi timpi şi trei mişcări
Pâinica s-a ridicat
Şi la goană a plecat,
Mitică rămânând nemâncat.

Pâinica a moştenit-o
Şi deloc n-a îngrijit-o,
Cine-n lume nu munceşte,
Pâinică nu dobândeşte
Şi ce are păgubeşte.

Chipul pâinii şi brutarul

Se spune că a trăit cândva un brutar. Acel brutar avea o casă mare, iar cea mai mare încăpere era brutăria. Când brutarul făcea pâine punea pe lângă făină, apă, sare, drojdie şi două ingrediente speciale, dragostea şi dăruirea. Brutarul dădea viaţă pâinii şi odată cu aceasta dădea viaţă unui personaj sub chipul alimentului scos din cuptor, un om, un animal, o plantă. Pâinea lui îmbrăca diferite forme şi era foarte căutată şi apreciată.

Într-o zi brutarul a obosit şi s-a aşezat pe pat să-şi odihnească trupul trudit. Atunci pâinile lui au prins viaţă. Cea care avea chipul unuei femei bătrâne a început să facă curat prin casă. Fiecare avea un rol.

La naşterea brutarului, o zână i-a ursit ca să rămână ataşat de patima sa pentru pâine şi să modeleze oameni, animale şi plante până ce soarele va bate la uşa sa şi razele vor mângâia chipul pâinii cu ochii verzi.

S-a întâmplat ca brutarul să uite uşa deschisă când s-a grăbit să ducă oamenilor pâinea în sat. Soarele a împlinit ursita. Pâinea cu ochii verzi a prins chip, a devenit o fată frumoasă ce i-a devenit mai apoi soţie. Rând pe rând şi celelalte personaje din casa brutarului au prins viaţă.

Din acea zi brutarul nu a mai fost singur. Prietenii lui născuţi din pâine i-au fost mereu alături.

Daniel Nicolae Barabaş

Clasa a VI-a,
Şcoala Gimnazială Nr. 3,
Oţelu-Roşu

Pâinea, izvorul bucuriei

Pâinea, izvor de bucurie,
Alinare a sufletului,
Prieten de nădejde,
Însoţitor la drum,
Viaţă şi parfum.

Briana Maria Lida

Clasa a VI-a,
Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu

Când nu eşti la casa ta, pâinea este trudă grea

Este vineri. Elevii au intrat în vacanţă, iar Maria a început să-şi facă bagajele pentru a pleca în Ucraina la mama ei. Părinţii Mariei au divorţat şi fata a fost lăsată în grija mamei pe timpul vacanţelor şcolare.

Cum a luat vacanţa Maria, mama copilei, a venit după ea în ţară.

Ajunsă într-o ţară străină, fata a început să simtă singurătatea. Nu-i erau alături nici mama, nici tatăl vitreg. Chiar a doua zi după ce a ajuns în Ucraina, părinţii i-au luat telefonul, au îmbrăcat-o sărăcăcios, au murdărit-o şi au trimis-o la cerşit.

Fata nu a acceptat să se înjosească, iar părinţii au început să o maltrateze.

- De ce mă obligi să fac acest lucru? Eu nu cer nimic nimănui. Eşti mama mea ..., se plângea Maria.

- Nu este problema ta comportamentul meu. Tu trebuie să mă asculţi. Pleacă la cerşit! o certa mama.

- Dă-mi, te rog, telefonul, ca să vorbesc cu tata!

- Nu îl primeşti! Tu mergi unde te-am trimis pentru a primi o bucată de pâine.

În acea ţară străină Maria nu cunoştea pe nimeni, copiii vorbeau urât cu ea, râdeau de ea şi îşi băteau joc de biata fată, părinţii nu-i erau părinţi.

Trecuseră două luni şi fata trebuia să se reîntoarcă în ţară la tatăl ei natural pentru a studia. Întoarsă în ţară i-a povestit acestuia ce a păţit printre străini şi tatăl s-a întristat. A crezut că fiicei lui îi va fi mult mai bine în Ucraina.

„Fie pâinea cât de rea, tot mai bine-n ţara ta.“

Fără şcoală, fără pâine

Era miercuri. Mihai a plecat să-şi caute de lucru, pentru că avea douăzeci de ani şi trăia încă din venitul părinţilor săi. A mai căutat de lucru până în acea miercuri şi nu a găsit.

Mihai nu avea studii. El a făcut doar două clase, deoarece nu a iubit şcoala. Îi plăcea jocul şi să trăiască bine, întreţinut de alţii. A fost un copil leneş.

Din cauză că avea doar două clase nu îşi putea găsi loc de muncă. Avea nevoie de cel puţin opt clase, pentru ca să se angajeze.

Oamenii, de multe ori, îşi dau seama prea târziu cât de importantă este educaţia.

„Educaţia este pâinea sufletului!“ (Giuseppe Mazzini)

Klaudia Karin Bianca Bitay

Clasa a VI-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu

Cartea, pâinea vieţii

Eu iubesc să citesc, să merg la bibliotecă, să ating cărţile ce au ochii stinşi, pe urmă să le observ zâmbetul când îşi deschid ochii sub mângâierea mea.

Sufletul omului are nevoie de carte, după cum trupul lui are nevoie de pâine.

Mie îmi place să mă pierd în lumea cărţilor. E o lume magică. Cartea este pâinea vieţii mele.

Copilăria cu miros de pâine caldă

Copilăria, un cuvânt sfânt, un joc de fantezie şi culoare, o emoţie e cea mai frumoasă perioadă din viaţa unui om.

Făcând numai trăznăi şi totuşi neştiind ce sunt, eram în centrul atenţiei din fragedă pruncie.

Îmi amintec cu zâmbetul pe buze clipele dulci când furam mere sau când intram în bucătărie la bunica şi se simţea mirosul pâinii calde abia scoase din cuptor.

Fără copilărie viaţa nu ar avea un început, fără minunea cu miros de pîine caldă.

Lumina din pâine

Se zice că pâinea este trupul lui Dumnezeu, asta credem mulţi dintre noi, însă Mihai şi Andrei batjocureau acest dar sfânt. Eu tot le spuneam să nu mai arunce cu pâine pe jos, deoarece este un mare păcat, dar ei nu m-au ascultat.

Următoarea zi Mihai visase că Dumnezeu îl va pedepsi, iar eu l-am calmat spunându-i că Dumnezeu nu este rău şi visul a fost un îndemn spre îndreptare.

Atunci Mihai s-a rugat lui Dumnezeu să-l ierte, că a greşit.

Dumnezeu e lumina ascunsă din pâine.

Fabrica de pâine

Într-o zi m fost cu doamna profesoară de limba română şi colegii la Fabrica de pâine din localitate.

Atât eu, cât şi colegii mei, nu am mai vizitat nicio fabrică în care se face pâinea, nu am văzut până atunci un malaxor sau un cuptor uriaş. Nici doamna profesoară nu a mai fost la acea fabrică de treizeci de ani, când a vizitat-o cu doamna ei învăţătoare.

Vizita la Fabrica de pâine a însemnat pentru noi întâlnirea cu ceva nou şi util.

Dariana Lavinia Dunărinţu

Clasa a VI-a,
Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu-Roşu

FĂT-FRUMOS ŞI PÂINEA DE AUR

Într-o zi, un prinţ numit Făt-frumos, a pornit în ţinutul pâinii pentru a cere de soţie pe fiica Regelui Pâinii, pe nume Pâiniţa.

Când ajunse în ţinutul visat de toţi oamenii, Regele Pâinii îi spuse că pentru a pătrunde la inima fiicei sale trebuie să treacă o probă, proba constând în aducerea pâinii de aur răpită de un balaur cu trei capete de la masa regească.

Prinţul fiind curajos a acceptat provocarea şi a plecat.

După ce a mers nouă zile şi nouă nopţi a ajuns într-un loc plin de piatră, un loc în care nu se zărea firicel de verdeaţă. În acel loc balaurul şi-a făcut simţită prezenţa.

- Ce te aduce pe tărâmul unde nu creşte nicio plantă? a spus balaurul, prinţului.

- Pâinea de aur ce ai furat-o de la masa regală, i-a răspuns prinţul.

- Pe tărâmul meu nu creşte niciun spic de grâu, iar acea pâine este o recompensă pentru zgârcenia naturii.

- Pâinea de aur nu-ţi aparţine şi am venit după ea.

Zicând acest lucru, prinţul a început să se lupte cu balaurul. Primul cap al balaurului l-a tăiat, al doilea l-a spintecat, dar în al treilea cap a observat ceva ciudat în momentul desprinderii lui de pe trupul fiorosului balaur, o doamnă prea-frumoasă s-a ivit din odiosul chip ce a îmbrăţişat pământul.

Vărăjit de frumuseţea domniţei, prinţul a uitat de pâine şi s-a întors la palat. Acolo l-a întâmpinat Regele Pâinii ca s-a bucurat că pâinea cea de aur, fiica lui, a fost salvată.

Prinţul s-a căsătorit cu Pâinica, pâinea cea de aur şi a primit jumătate din ţinutul pâinii.

Glasul de copil şi pâinea

Peste dealuri şi câmpii
Se-aud glasuri de copii,
Care iar zburdă voios
Şi se distrează frumos.

Au pornit pe potecele
Să culeagă floricele,
Dăruindu-le cu drag
Mamei ce-i aşteaptă-n prag.

Şi prin glasul de copil
Totul pare-a fi abil,
Spicul grâului se face,
Pâinea-ncepe a se coace.

Pâinea e o primăvară

Iată câmpul a-nverzit,
Primăvara a sosit,
Prin câmpii şi pe răzoare
Totul este plin de floare.

Anotimpul cu verdeaţă
Ne redă totul la viaţă,
Ciripit de păsărele
Se aud prin rămurele.

Gâzele, insectele,
S-au gătit, cochetele,
Dau din aripioare,
Zburând din floare-n floare.

Spre amurg, în asfinţit,
Totul pare liniştit,
Doar natura-i încântată
De tot ce-i înconjurată.

Din cuptor miros de pâine,
A venit până la mine,
Pâine şi miros de floare,
O speranţă ce nu moare.

Şcoala şi pâinea

La şcolă merg cu drag,
Ştiu că m-aşteaptă-n prag,
A mea învăţătoare
Ce-o iubesc tare, tare!

Mi-a pus creionu-n mână,
E ca o zână bună,
Să scriu, să socotesc,
Să-nvăţ şi să citesc.

Întregul Univers
Mi l-a cântat prin vers
Şi mi-a mai spus aşa:
„Să ştii fetiţa mea,
Că orice vrei pe lume,
Să faci doar fapte bune,
Să ne mândrim cu tine,
Să ai zile senine!
Să înveţi bine,
Ca să îţi câştigi o pâine,
Căci şcoala te va învăţa
Cum să-ţi câştigi pâinea."

Pâinea domnească

Soarele a răsărit,
Primăvara a sosit,
Iarna, iar s-a domolit,
Grâul iarăşi a-ncolţit.

Sper să fie vară lungă,
Grâul nostru să ne-ajungă,
Să crească, să rodească,
Să facem pâine domnească.

În cuptor mare să crească,
Să se rumenească,
Masa s-o îmbogăţească,
Familia să o hrănească.

Maria Elena Bistrian
Clasa a VIII-a,
Şcoala Gimnazială
Nr. 3, Oţelu-Roşu

Pâinea dulce de acasă

Pâine dulce ca acasă
Niciunde nu găseşti în viaţă,
E crocantă şi cu spor,
Cea mai bună din popor.

Are alimente simple,
Cu un gust cât mai pe cinste,
Ea e cu susan şi mac,
Ingrediente ce-mi sunt pe plac.

E făcută de bunica,
Cu aluat pufos şi gros,
Cu mâinile ei sfinţite,
Cele mai scumpe de pe pământ.

Are cocoloaşe câteodată,
Dar merge bine printre dinţi,
E sănătoasă şi pufoasă
Pâinea moştenită de la părinţi.

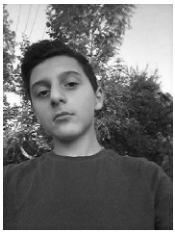

Narcis Iasmin Găină

Clasa a VIII-a,
Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu-Roşu

Bucata de pâine

Într-o zi, în timp ce mă jucam cu prietenii în locul nostru, printre castanii bătrâni, am zărit un om îmbrăcat sumar, tremurând de frig pe o bancă.

Omul părea nemâncat, aşa că i-am cumpărat o pâine de la un magazin din zonă şi i-am dăruit-o.

În timp ce-şi mânca pâinea, un câine comunitar s-a apropiat de el, dar a fost alungat. Noi am chemat câinele şi i-am cumpărat şi sărmanului animal o bucată de pâine.

Din acea zi câinele ne-a însoţit mereu, devenindu-ne prieten.

Pe omul sărac l-am mai întâlnit, dar acesta a uitat de noi şi de bucata de pâine.

Nixandra Loredana Iancu

Clasa a VIII-a,
Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu-Roşu

O călătorie pe planeta pâinii

Orizontul este nemărginit.

Aşa se face că una dintre galaxii cuprinde mai multe planete predestinate întunericului.

Printre acele planete se află o oază de lumină, o planetă făcută doar din pâine. Oamenii sunt foarte prietenoşi şi amabili. Ei îşi petrec timpul producând pâine, pâine care este distribuită în toate planetele galaxiei pentru a asigura hrana vietăţilor.

Pâinea lor este diferită, nu datorită utilizării ei, ci datorită modului de preparare. Pâinea lor este făcută cu dragoste, iar dragostea o face unică, durabilă.

Dacă pentru unii oameni pâinea a ajuns un lucru banal, pentru acei oameni pâinea înseamnă viaţa lor, înseamnă totul.

Am călătorit pe planeta pâinii şi am văzut cum pâinea este sinonimă cu viaţa.

Între vis şi realitate

Şi eu am ajuns pe orbită! Eram nerăbdătoare de ceva vreme să văd de

aproape şi să înţeleg ce-o fi oare linia aceea verde, fosforescentă care împărţea orizontul în jumătate.

Acum am înţeles! Era poarta prin care treceai în cealaltă galaxie. Parcă era o lună şi noi am staţionat exact în mijlocul unui grup de cercuri cocentrice în care erau dispuse simetric module viu colorate.

Am observat, privind mai atent că în fiecare modul se afla câte o nouă formă de civilizaţie, o combinaţie ciudată între om, plantă şi animal. Nici nu ştiu ce simţeam.

Deşi înspăimântată, parcă niciodată nu am fost atât de nerăbdătoare, să descopăr ceva nou. În jurul meu se reflecta o energie care cred că pe Pământ mi-ar fi fost de ajuns pentru trei vieţi. Tot ce îmi doream era să ating acele energii.

Am întins mâna, ceva mă atingea şi ca prin vis am auzit „Trezeşte-te, se va răci pâinea ce am copt-o special pentru tine!“

Pâinea ... de ieri şi până azi

Pâinea ... de ieri şi până azi, nevoia noastră cea de toate zilele ne-a bucurat sufletul şi trupul mereu.

Când spun pâine, mintea mea nu se opreşte niciodată la aluatul acela banal din care este făcută.

Pentru mulţi oameni pâinea înseamnă amintirile din copilărie când cu hăinuţele răsucite până la coate o ajutam pe bunica să facă pâinea pe care aşteptam cu nerăbdare mai apoi s-o împărţim.

Pâine înseamnă gustul bun de acasă, înseamnă mirosul îmbietor din preajma sărbătorilor.

Deşi cu arome noi aduse de noile reţete, pâinea ne leagă de trecutul nostru, de aceia care au apărat-o cu sângele lor.

Oamenii simpli, oamenii sofisticaţi, cu toţii muncesc să îşi câştige pâinea, pâinea alimentul care niciodată nu face diferenţa.

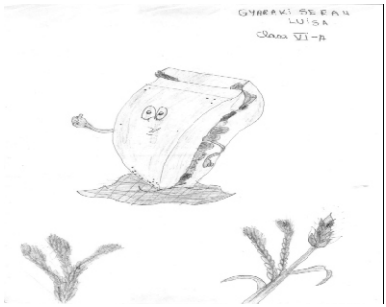

Naomi Gyaraki
Clasa a VIII-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu

Spicul de grâu

Într-o zi de vară, pe când secerătorii au venit să treiere grâul, un spic de grâu s-a pierdut de celelalte spice, spice pe care agricultorii le-au tăiat şi le-au legat într-un snop.

După ce agricultorii au plecat, spicul s-a aflat singur pe locul unde a fost lanul de grâu. Era bucuros că a scăpat cu viaţă.

Bucuria i-a fost scurtă, căci un copil ce a venit să se joace în acel loc, l-a rupt.

Un bob de grâu a căzut pe pământ şi peste un timp a încolţit, a răsărit, iar spicul a înţeles că nu a murit, s-a transformat şi a rodit.

Alexandru Dragomir

Clasa a VIII-a,
Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu-Roşu

Pâinea lui Ionuţ

Ionuţ a fost un băiat modest, deştept, hazliu, sociabil, dar avea o pasiune pentru pâine. Dorea să-i afle toate secretele. El se afla în căutarea pâinii perfecte.

A căutat-o câţiva ani la rând şi nu a găsit-o.

Într-o zi a ajuns la casa din pădure a unui fost brutar. Acolo a descoperit secretul pâinii perfecte.

Când a crescut mare, Ionuţ a devenit cel mai bun brutar din lume.

Oraşul Pâine

Într-un univers, pe o planetă numită Cuptor, se află oraşul Pâine.

Acest oraş este locuit doar de uriaşi cu un singur ochi şi un singur picior. Clădirile erau din pâine. Exteriorul clădirilor era din coajă de pâine, iar interiorul din miez pufos.

Soarele ce guverna oraşul avea forma unei pâini. Era o pâine caldă.

Uriaşii cultivau în oraşul lor mult grâu pentru a putea construi clădirile impunătoare ce îţi atrăgeau atenţia de cum făceai primul pas în acea lume stranie.

Acel oraş a fost descoperit de un brutar de pe Pământ care a furat reţeta magică.

Acum oraşul Pâine poate să fie vizitat doar în vis.

Andreea Ileana Lingurar

Clasa a VIII-a,
Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu-Roşu

Pâinea lui tanti Mioara

Lângă şcoala unde învăţ eu trăieşte tanti Mioara, dar noi îi spunem simplu, tanti.

Tanti Mioara e căsătorită cu Ion şi împreună au doi copii, pe Maria şi pe Alexandru.

Alexandru, fiul cel mare e şi el căsătorit iar tanti Mioara are un nepoţel, pe Marius.

Marius este un copil jucăuş şi foarte energic, pentru că bunica lui, tani Mioara îi face pâine de casă.

Adesea tanti Mioara îi povesteşte lui Marius povestea spicului de aur care stă răbdător în lanul de grâu până vine agricultorul să îl ia şi să-l transforme într-o pulbere albă şi fină din care să ia fiinţă magicul aliment, pâinea.

Duminica, când toată familia se adună la masă, tanti Mărioara e mulţumită că pâinea, rodul mâinilor ei harnice şi a spicului magic de aur, le aduce bucurie pe chip.

Alexandru Florin Popa

Clasa a VI-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu

Egoismul

Era o zi de iarnă friguroasă. Eu am găsit o plasă lângă un bloc de la marginea străzii. Am luat-o, dar fără a mă uita în ea. Mă gândisem să o verific acasă.

La un moment dat am introdus mâna în plasă şi am simţit ceva pufos. Am trecut pe stradă pe lângă mulţi nevoiaşi, dar am refuzat să mă uit în plasă să văd dacă nu e vreo bucată de pâine.

În timp ce mergeam spre casă, am simţit că mă urmăresc nişte oameni şi am intrat în scara unui bloc. Atunci am cercetat şi plasa. În plasă era o bucată mare de pâine. Am scos-o din plasă şi în momentul acela, în scara blocului au intrat oamenii sărmani ce m-au urmărit. Toate privirile lor s-au îndreptat spre bucata de pâine.

Unul dintre ei m-a rugat să le dau şi lor o bucăţică din pâinea mea, dar eu am strâns bucata cea mare în braţe şi am refuzat să le dau şi acelor oameni necăjiţi.

Când oamenii şi-au întors spatele să plece, mi-am dat seama că sunt egoist şi am alergat după ei, le-am dăruit pâinea găsită şi mi-am continuat drumul spre casă.

Eu aveam pâine acasă, ei nu, pentru ei acea pâine a fost o sărbătoare.

Geta Magdalena Grancea

Clasa a VI-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu

Pâinea mamei

De fiecare dată mama îşi alege ingredientele cu atenţie ca să facă pâine gustoasă, făină, drojdie, sare, apă.

Într-o zi m-am hotărât să o ajut, dar mi-a spus că se descurcă singură. Eu am urmărit-o cu privirea.

A frământat aluatul, l-a lăsat la dospit, pe urmă l-a pus în cuptor.

De fiecare dată când scoate pâinea din cuptor, un miros plăcut pătrunde în fiecare colţişor al casei.

Pâinea mamei are cel mai bun gust.

Alexandru Georgescu

Clasa a VI-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu

Joc

Găina a furat pâinea,
Vulpea a furat găina,
Căţelul oul a furat
Şi omul a rămas nemâncat.

Norbert Marco Obrejan

Clasa a VI-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu

Omul şi pâinea

Era odată, demult, o familie foarte săracă cu o căsuţă mică în care trăia mama, tata şi copilul. Singura mâncare pe care o aveau era o pâine pe zi pe care o câştiga tatăl copilului din munca lui.

În fiecare seară când omul venea cu pâinea de la lucru, copilul o lua, o mânca şi lăsa părinţilor un singur colţ.

La un moment dat tatăl i-a spus:

- Dragul meu, suntem o familie, ar trebui să împărţim totul în mod egal.

Copilul nu i-a răspuns, a luat şi în acel moment pâinea.

Ziua următoare omul a venit acasă fără pâine.

- Tată, unde e pâinea? a întrebat copilul.

- Am mâncat-o pe drum.

Copilul a înţeles în acel moment că a greşit. De atunci au împărţit în mod egal totul.

Alexandra Gabriela Podiuc

Clasa a VII-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu

O pâine pe masă

Era o zi însorită de toamnă. Andreea şi Mircea, munceau la un magazin de haine pentru nişte bani ca să aibă ce să pună pe masă.

Parinţii lor munceau şi ei într-o fabrică, tot pe bani puţini, dar nu aveau ce să facă.

Într-o zi Andreea aşeza hainele şi le punea pe umeraş în magazin, iar Mircea punea un poster mare pe geamul magazinului, iar pe lângă el trece un alt om care era cel mai bogat din oraş. Acel om nu ajuta niciodată oamenii sarmani.

Omul acela i-a spus lui Mircea:

-Nu te mai chinui, pentru că degeaba depui muncă multă, dacă nu o să ajungi ca şi mine.

Mircea i-a răspuns:

- Nimeni va ajunge ca dumneavoastră, pentru că noi, familia noastră am muncit cinstit pentru o pâine, nu am lucrat pe la spate ca dumneavoastră.

Omul nu a mai spus nimic şi a plecat.

Concluzia este că trebuie să munceşti şi să depui mult efort pentru a câştiga ceva, iar mulţi nu-şi dau seama că pentru alţii înseamnă mult să aibă şi ei o pâine pe masă.

Seara Luisa Gyaraki

Clasa a VI-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu

Pâinea luminează

Când bunica face pâine,
Cozonac şi plăcinte,
Eu alerg înainte.
Să mănânc totul fierbinte,
Până pâinea luminează
Oamenii o tot serbează.

Adelina Petria-Maria Pîrvu

Clasa a VIII-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu-Roşu

Maşina timpului şi pâinea

Era ora 21. Tocmai terminase băiatul de desenat planşa intitulată „Maşina timpului şi pâinea".

Deodată totul a prins viaţă în faţa lui.

Era în maşina timpului, lângă el se afla o pâine de pe planeta mamă. A încercat să pornească maşina, dar cineva l-a oprit.

- Cine eşti tu? l-a întrebat băiatul din spatele maşinii.
- Ce cauţi în maşina mea?
- Mă scuzaţi, domnule!
- Mă numesc Tomas.
- Ion.
- Cum ai ajuns în maşina mea?
- Nu ştiu. Am desenat.
- Poate doreşti să faci o vizită în viitor?
- De ce nu?

Au pornit maşina şi au ajuns într-un oraş unde pâinea era cinstită asemnea unei zeităţi.

Un clinchet, alarma de la ceasul băiatului, a întrerupt visul. Băiatul a adormit pe scaun cu desenul în mână.

Naomi Geanina Azzola

Clasa a VIII-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu

Iulia Bouroşu

Clasa a VI-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu

Firmituri şi păsărele

Eu cu sora mea,
Chiar de pâinea e puţină,
Dau păsărilor din grădină,
Firmituri ca să mănânce,
Să cânte cu sunet dulce.

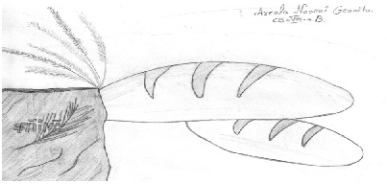

Pâinea împăratului

Într-o zi împăratul s-a săturat
De carne, fructe şi legume
Şi a cerut să i se facă
Din cereale o altă mâncare;
S-au adunat bucătarii
Şi s-au gândit,
Un aluat au plămădit
Şi pâine împăratului au dăruit.

Denis Robert Nicolescu

Clasa a VIII-a, Şcoala Gim. Nr. 3, Oţelu-Roşu

Ieri, azi, mâine, pâinea

Pâinea a fost ieri, este azi şi o să fie mâine hrana cea mai simplă, dar necesară omului.

Era o vreme când oamenii munceau din zori şi până-n seară să ducă o bucată de pâine familiei.

Pe bunica am cunoscut-o făcând pâine.

Aud adesea în jurul meu oamenii spunând că muncesc pentru o pâine. Nimeni nu spune că munceşte pentru ceva special, ci ca să câştige o pâine.

Pâinea stă la baza acţiunii fiecăruia. Am auzit spunându-se că ea nu e un simplu aliment, ci este echilibru.

Şi eu îmi doresc să-mi câştig pâinea prin muncă în viitor.

Oxana Iancu

Clasa a V-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu.

Cartea, pâinea noastră

A început anul şcolar,
Toţi copiii de bucurie sar.
La bancă ne aşezăm,
Rând pe rând aşteptăm.

Cartea pâinea noastră
Pe bancă o găseşti voioasă.
Ea va fi undeva mereu,
Acel loc este în sufletul tău.

Pâinea cea gustoasă

Rumenită la cuptor,
Mâncată repejor,
Neagră, albă, nesărată,
Îţi vine să o mănânci pe toată.

Bogdan Vârvoni

Clasa a VIII-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu

Pâinea înseamnă respect

Am citit de curând că pâinea reprezintă hrană pentru minte, trup şi suflet şi este adevărat, pentru că pâinea este un aliment de bază, fără de care nu putem trăi.

Pâinea înseamnă muncă. Agricultorul seamănă grâul îl treieră, îl macină şi pe urmă se face pâinea.

Pâinea înseamnă tradiţie. De sărbători simţim mirosul pâinii calde făcute cu dragoste de mama.

Pâinea nu face diferenţa dintre sărac şi bogat. De la mama am învăţat că, dacă ai o pâine la masă vei fi tot timpul respectat.

Alexandru Ioan Vieru

Clasa a VIII-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu-Roşu

Pâinea cu simplitatea ei

Pâinea cu simplitatea ei în gust şi totuşi destul de complexa fabricare, este unul dintre cele mai dorite alimente.

Deşi în ziua de azi sunt atâtea tipuri de gusturi datorită diverselor alimente gătite bine cu scopul să facă papilele gustative să cânte de fericire, satisfăcând gurmandul din interiorul nostru, apelăm la pâine.

Pâinea completează gustul celorlalte alimente bine gătite.

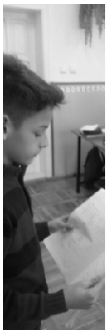

Darius Costache Silvestru

Clasa a VI-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu

Fără pâine mâncarea nu are gust

Am fost într-o zi la un azil. Acolo erau mulţi bătrâni care s-au bucurat că-i vizitează cineva.

Le-am dus alimente şi mi-au mulţumit. Am uitat să le duc şi pâine.

Un bătrân mi-a spus că mâncarea nu are gust fără pâine.

Dida Maria Stan

Clasa a VIII-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu-Roşu

Pâinea mică sau mare

Pâinea mică sau mare,
Albă sau neagră,
O mâncăm pentru savoare
Dintr-o traistă largă.

De la brutărie o iau,
Caldă, moale şi gutoasă,
Acolo de toate au,
Bune de pus pe masă.

Pâine mare sau mică,
În cuptor ea se ridică,
Bunicii o pregătesc
Ştiind că eu o să sosec.

Victoria Raluca Mîrza-Tămaş

clasa a VIII-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu-Roşu

O bucată de pâine

„Omul este o scânteie prinsă între doua umbre: umbra celui ce este si umbra celui care-a fost cândva." El nu se mulţumeşte doar cu prezentul ci se naşte cu dorinţa de dezvoltare şi cunoaştere.

Unul dintre primele lucruri pe care omul l-a întâlnit în drumul către evoluţie a fost pâinea.

Povestea ei începe în fiecare vară, dar nu se termină niciodată, omul fiind purtătorul acestei civilizaţii. An de an, pe câmpurile arse de soare o viaţă îşi găseşte speranţă prin firavul bob de grâu ce urmează să fie plantat. El se dezvoltă armonios şi frumos sub razele dogoritoare ale soarelui, apecandu-şi din când în când vârfurile spre pământul roditor, mulţumindu-i.

Urmează apoi vremea secerarii, intriga acestui drum spre o noua şansa care continuă cu momentul măcinarii unde bobul curat de grâu este transformat într-o pulbere albă.

Omul, bun ca pâinea caldă continuă drumul făinii, transformând-o printr-o magie în painea gustoasa şi savuroasă ce ajunge pe mesele fiecaruia dintre noi. Ea oferă astfel o nouă şansa fiinţei umane ce devine dependentă de principalul susţinător al unei vieţi ce urmează să atingă un nivel de dezvoltare ridicat.

Astfel povestea bobului de grâu ce paşeşte cu timiditate în lumea noastră reuşeşte să îndeplinească o misiune supremă, aceea de a ne oferi hrana necesară continuităţii pe pământ.

Omul nu va putea niciodată pune mâna pe pâine şi pe cuţit fără a fi îndrumat şi susţinut de pâine, considerată de multe ori o idee secundară a existenţei noastre.

O invazie a extratereştrilor pe Planeta Pâinii - Pământ

Era o zi întunecată de octombrie... Totul părea sraniu; soarele nu ne mai încânta cu privirea lui mângâietoare ca până acum câteva zile. Tot oraşul se cufundase într-o atmosfera negricioasă aşteptând parcă un semn divin.

Aceasta stare de amorţeală se dovedea a fi doar începutul... Dupa aproximativ jumatate de ora cerul devenise de-un gri orbitor. Lumini din toate părţile începeau să brazdeze bolta ca într-un joc îngeresc.

Locuitorii panicaţi ţipau pe strazile care păreau să se cufunde într-o mare de întuneric.

„Ce se întamplă?" Era întrebarea ce nu avea sa mai primească răspuns câteva ore mai târziu.

Când toată această stare părea sa se mai domoleasca un OZN străpunge spaţiul cosmic adunând cu el o armată de creaturi ciudate. Au aterizat pe pământ, Planeta Pâinii... *Ce se va întampla cu aceasta omenire? Unde vom disparea oare? Bobul de grâu îşi va mai urma drumul?* Aceste întrebari nu-mi dădeau pace aşternându-se

parcă ca un covor ameţitor în capul meu.

Invazia începuse... De la etajul 5 obsevăm cum oamenii care cereau îndurare erau capturaţi şi duşi în nava mamă unde urmau a fi transportaţi într-o altă galaxie cu scopul de a crea o lume nouă.

Stăteam ascunsă în spatele biroului unde acum câteva luni am început să fac cercetari despre aceşti extratereştrii, parcă anticipând dezastrul din acestă zi întunecată.

Timpul trecea; bătăile inimii se amplificau cu fiecare fracţiune de secundă scursă, iar eu nu mă mişcasem din acel loc salvator. Se făcuse ora unu noaptea, aceeaşi stare de frică sau mai bine zis de singurătate mă încolţea. M-am ridicat încet privind spre geam. Totul a dispărut... Îmi dădeam seama că eu eram ultimul exemplar uman care mai rămăsese pe Terra. Dar de ce tocmai eu să merit acest privilegiu? Nu găseam răspunsuri la multe întrebări care se adunau simţitor. M-am aşezat înapoi în locul unde creaturile extraterestre nu au avut curaj să mă caute. Poate că era un portal fermecat sau cine ştie? Poate că eram sortită unui altfel de destin.

Nu mi-a mai ramas decât aşteptarea, aşteptarea unei noi vieţi; o viaţă unde eu eram stăpână tuturor.

Daniel Ionuţ Mîrza

Clasa a VIII-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu-Roşu

Drumul pâinii

Salut! Eu sunt Bob, un bob de grâu şi eu împreună cu apa, drojdia şi sarea vrem să vă povestim cum am ajuns să ne aflăm pe masa voastră.

În cazul meu totul începe toamna când oamenii planteză seminţele şi le îngroapă sub un strat generos de pământ.

Pe timpul iernii, tata Pământ şi mama seminţă, sunt ajutaţi de stratul gros de zăpadă pentru a da vârf.

În timpul primăverii, când stratul de zăpadă se topeşte, eu cu fraţii mei răsărim şi pe tot parcursul primăverii creştem, creştem, creştem, cât putem de mult.

Vara, sub soarele torid, noi toţi ne coacem până prindem o culoare aurie. La sfârşitul verii, oamenii încep să ne culeagă cu combine, după care suntem transportaţi către hambare unde suntem stocaţi. O parte din fraţii mei sunt aleşi să ia locul mamei şi restul, printre care şi eu, suntem trimişi la fabricile de pâine.

La fabrica de pâine, unde am fost trimis, m-am întâlnit cu domnişoara apa, bătrâna sare şi neuitata drojdie şi ne-am pus de acord să facem cea mai bună pâine posibilă.

Iniţial au făcut cunoştinţă. Apa, domnişoara, a precizat că e un element fără de care viaţa nu ar exista, Sarina, bătrâna sare, le-a vorbit de salina de unde îşi trage rădăcinile, Droja, s-a lăudat că ea îi va ajuta la dospit, în timp ce Bob le

vorbea despre drumul lui spre făină şi acum spre pâine.

Jurnalul unui război pe Pământ, Planeta Pâinii

27 octombrie 2154

Planeta Biger a dat o lovitură grea Pământului, planeta unde grâul face concurenţă soarelui pâinea emană căldură diurnă.

Un sfert din flotele noastre sunt rănite şi scutul este pe jumătate avariat. Chiar dacă şi planeta Dugry ne este alăturată în acest război, nu vom rezista mult timp.

Eu sunt John Bard şi am avut ghinionul să mă nasc în al doilea război planetar al Pământului. Acest război persistă de mai bine de cincizeci de ani. Tatăl meu a murit în acest război. Eu am vrut să mă alătur pământului, să învingă pentru tata. Războiul a început fără motiv. Era o zi frumoasă de vară în ani 100, dar spre finalul zilei, Bigerii au declarat război. A fost o zi neagră pentru Pământ. Din fericire, cam la o lună de la începutul războiului, ni s-au alăturat Dugryenii şi aceştia fără motiv, dar noi am acceptat propunerea lor, fără a ne gândi.

Noaptea trecea foarte greu, ca de fiecare dată, cu frica în sân, că lupta va putea să înceapă.

La ora 12 aveam instructaj pe puntea principală, dar eu am rămas în vestiar, deoarece am primit o zi liberă, de ziua mea. Înspre băi am observat un afiş pe perete ce era suflat de vânt. Un lucru ciudat, deoarece camera era izolată. De curiozitate mă uit după afiş şi văd o gaură de un metru, dar care părea fără sfârşit. Fără frică am intrat în tunel şi am mers aproximativ 100 de metri pe jos. Când am ajuns jos am găsit un întreg labirint de tunele. Acolo am găsitun vagon cu ţiglă. Vagonul era a celor de pe Dugry. Se pare că ei au avut o întreagă firmă ascunsă. Repede am urcat la suprafaţă să dau de veste aliaţilor mei.

Când am ajuns sus trapa de la intrare era închisă. Situaţia era fără scăpare. Am stat o oră, două, trei, nu ştiam ce să mă fac. Apoi mi-am adus aminte că am văzut un târnăcop în tuneluri. A trebuit să mă târăsc până jos să iau târnăcopul. Fiecare pas devenea tot mai greu, deoarece aurul devenea tot mai puţin. Ajuns la trapă am crezut un moment că o să mor acolo, dar a renunţa la luptă nu era atuul meu. Cu ultimele forţe am lovit cu târnăcopul trapa şi am reuşit să o scot din balamale şi să evadez din tunel.

Pentru prima oară aerul mi s-a părut divin. Am stat două clipe să răsuflu aer şi am fugit spre partea principală. Acolo nu a fost nimeni, nici măcar omul de gardă. M-am uitat la cer şi am observat că toţi se luptau.

Deodată am rămas singur în tot sediul.

Privirea îmi este atrasă de o lumină puternică de pe puntea secundară. Gărăbit mă duc acolo şi observ că o navă plecase. Nava a fost roşie cu puncte negre. Cu siguranţă a fost nava Dugryenilor. Spre norocul meu a mai rămas nicio navă veche din primul război planetar.

Mă urc în ea şi totul pare ciudat, prea multe butone. În navele noi erau doar zece butoane şi un joystic. Din fericire tata m-a învăţat cândva cum să o conduc. Chiar dacă era veche nava mergea ca unsă.

Deşi nava mergea perfect Dugryenii aveau un avans. Nu am renunţat. Am decis să-i urmăresc cu price preţ. Ei au ajuns pe planeta Biger, lucru ce m-a uimit.

Aterizez într-o pădure situată în apropierea bazei lor. Tipitil mă îndrept spre bază să obţin informaţii referitoare la locaţie.

Observ că din nava Dugry se descărca fier, aur, bronz, diamant. Se pare că pentru aceste minereuri Dugry s-a alăturat războiului.

Uşa biroului era deschisă şi dugryeni serveau masă. Arunc o privire peste hârtiile de pe masă şi înţeleg că ei erau pregătiţi să dea lovitura finală săptămâna următoare Pământului şi să recolteze tot grâul ce era o bogăţie a planetei.

Repde plec spre navă, dar observ că acesta a dispărut.

Încerc să iau legătura cu ceilalţi prin radio, dar şi acesta lipsea. Singurul mod de a transmite un mesaj e codul morse.

Am reuşit.

Întors acasă oraşul s-a prgătit de apărare.

Dimineaţa a început. Totul curgea repede.

Am reuşit. Învingem pentru prima dată în acest război.

Pământul o să trăiască şi pe viitor o viaţă frumoasă şi prosperă sub semnul bobului de grâu.

Planeta pâinii

Nu credeam că o planetă să arate ca o casă a pâinii.

Fiecare casă de pe această planetă bizară era din pâine. Făina obţinută din grâu a fost principalul material de construcţie.

Casele erau zugrăvite cu firmituri de pâine şi acoperişul era alcătuit din cea mai tare coajă posibilă. Grădinile erau pavate cu piatră de grâu şi florile erau de susan.

În interiorul caselor vedeai doar pâine albă, pâine neagră, pâine cu susan şi alte specialităţi gastronomice.

Patul ce decora interiorul caselor era din secară ca să poţi să te odihneşti, dar să şi mănânci în cazul în care ţi-e foame.

Bucătăria? Nu exista bucătărie. Am aflat că locuitorii planetei îşi mâncau mobila ca să nu se strice şi pe urmă îşi făceau sau îşi cumpărau altă mobilă proaspătă.

Pe lângă pâinea ce pământenii o cunosc am descoperit pe acea planetă şi pâine de piatră, pâine de mâzgă, pâine de hârtie.

Când am plecat de pe acea planetă stranie, nu am plecat cu mâinile goale, ci cu o mare rezervă de pâine, hrana de bază a oricărui pământean.

Claudia Georgiana Costache

Clasa a VIII-a, Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu

Modelul meu în viaţă

Fiecare are nevoie de un model în viaţă. Un model în viaţă, după părerea mea, poate să fie reprezentat de una sau mai multe persoane. Acel model în viaţă este „ghidul tău turistic“ care te îndrumă spre o nouă lume, o lume din viitor.

Unii aleg ca model persoana care le dă speranţă în ceea ce fac. Aceasta poate fi văzută în societate ca o persoană bună sau mai puţin bună. Un criteriu după care alegem acea persoană este gândirea.

Alegerea unui model în viaţă este o misiune grea, dar, pe care, când o faci, trebuie să o faci cu încrederea că este o cale spre un viitor mai bun.

Modelul meu este bunica. Bunica este cea mai bună persoană de pe pământ. Ea este o a doua mamă pentru mine. Cu mâinile ei trudite face şi acum pâine de casă, obicei păstrat de la părinţii ei şi pe care mi l-a lăsat moştenire şi mie. În urmă cu trei zile mi-a împărtăşit secretele pâinii şi am frământat împreună aluatul. M-a învăţat să fac totul cu dragoste şi răbdare, aşa cum a fost şi ea îndrumată de cei mai vârstnici.

Şi totuşi, nu îmi pot lăuda doar bunica, pentru că ar fi nedrept să nu o laud pe cea care mi-a dat o viaţă frumoasă, pe mama mea.

De obicei modelele copiilor sunt părinţii.

Modelul meu în viaţă m-a îndrumat spre un viitor mai bun, m-a trezit la realitate, să modelez pâinea propriei mele fiinţe cu răbdare şi perseverenţă.

Ioan Romeo Roşiianu

POSTFAŢĂ

Despre cuvânt şi pâinea cea de toate zilele

Să întocmeşti o antologie cu o astfel de temă la limita sacrului e un demers mai mult decât temerar.

Dar să mai faci o astfel de lucrare şi aprope în totalitate cu texte ale unor elevi devine un proiect măreţ chiar din secunda următoare.

Ei bine, am ridicat mănuşa aruncată de Ana Cristina Popescu şi iată-mă, împreună cu voi căutând sensuri şi rosturi într-o lume din ce în ce mai improprie visului şi poeziei.

Ei bine, paradoxal, tocmai într-o astfel de vreme câinească pentru suflet, în care materialul câştigă dezarmant de uşor în faţa emoţiei, (re)întoarcerea la origini, la ancestral chiar la care suntem provocaţi prin lucrarea de faţă devine un gest firesc.

„Să nu dai firimituri pe jos!" suna vorba bunicii în urechea sufletului copilăriei mele.

În timp vroiam să aflu că nu era un act de zgârcenie, ci unul de respect dus la limita veneraţiei pentru pâinea pusă pe masă, o pâine sacrală, pomenită până şi-n Rugăciunea Domnească, Tatăl Nostru, fapt ce subliniază unicitatea în sine a produsului, dar şi importanta ei semnificţie pentru esenţa vieţuirii nostre.

O văd ca acum pe bunica framântând prin negura amintirilor pâinea-ntr-o copaie, apoi, când s-o lase la dospit, facând semnul crucii în coca cleioasă.

A fost pentru prima dată când gestul mi-a arătat profunzimea respectului pentru ceva ce se obţinea cu atâta trudă altădată.

„Luaţi şi mâncaţi, Acesta este Trupul meu!" le zice Mântuitorul apostolilor când le întinde pâine.

Iată, aşadar cele mai elocvente exemple de subliniere a importanţei pâinii pe care mulţi o batjocoresc azi, unii chiar aruncând-o pe jos, repet, într-o lume din ce în ce mai improprie visului şi poeziei.

Tocmai de aceea, într-un astfel de context să scoţi o carte cu o astfel de generoasă temă devine un act de curaj intelectual, o mişcare de

rezistenţă chiar, o patrulare la frontiera cuvântului.

Dar să o mai şi faci laolaltă cu mlădiţele, copiii ce încă nu s-au dedat la viaţă e cât o îngenunchere în tina uliţii, un gest de invocare a forţelor benefice ale lumii, o reîntoarcere la rădăcina esenţei.

Antologia „Gustul pâinii" adună vlăstare de suflet între coperţile ei şi devine vatră literară în care Ana Cristina Popescu pune la dospit cuvinte pentru literatura de mai târziu.

Antologia „Gustul pâinii" este un demers cu atât mai temerar cu cât pe lângă largheţea provocării, ea nu se limitează la a pune laolaltă texte, ci merge până la a le forţa cumva limitele acestor fragezi condeieri.

Aşa se face că avem texte de proză, poezie şi teatru, încercări de eseu, toate unite prin provocatorul miros al pâinii cuvântului, una fără de care făptura spirituală nu poate fiinţa.

Ana Cristina Popescu trage un semnal subtil de alarmă cu acest demers, în sensul că pune în valoare tocmai vorbirea, cuvântul, calitate ce ne diferenţiază radical de animale.

Astfel, pâinea nu mai este de fapt cea necesară trupului, ci una nevoită spiritului, un demers de închinare şi mulţumire pentru cele hărăzite.

O trecere subtilă de la material înspre spiritual, ca-n Sfânta Scriptură, unde stă scris: „omul nu trăieşte numai cu pâine".

Antologia „Gustul pâinii" trage acest semnal de alarmă cu această ocazie şi generează prilej de meditaţie profundă, fiind o trecere subtilă, o inventariere chiar dacă vreţi de la sublinierea pâinii atât de necesare trupului nostru la pâinea necesară minţii noastre, până la cea necesară sufletului nostru.

Un demers născut să prindă rădăcini, pentru că aceşti tineri care au pus acum la dospit cuvântul au facut un simbolic semn al crucii în aluatul slovei.

Cred în demersul acesta şi aştept ca toţi cei ce au pus umărul la coacerea lui să se îndestuleze şi să îi îndemne şi pe cei din jur să facă aceasta.

Ioan Romeo Roşiianu

Cuprins:

Prefaţă - Ana Zlibuţ ..... pag. 4
Argument ..... pag. 6
Ana Cristina Popescu (Activitate literar-artistică. Creaţii literare.) .pag. 8
Din creaţiile colaboratorilor ..... pag. 20
Adrian Crânganu (**Cuvânt înainte**) ..... pag. 21
Pr. Ion Turnea (**Câteva cuvinte de început**. Creaţii literare)..... pag. 22
Doina Drăgan ..... pag. 28
Romeo Ioan Roşiianu ..... pag. 29
Alexa Gavril Bâle ..... pag. 31
Valentin Busuioc ..... pag. 33
Pr. Romulus Frîncu ..... pag. 35
Gabriela Dagmar Preda ..... pag. 37
Adrian Popescu ..... pag. 43
Simona Petronela Mîţu ..... pag. 47
Maria Ieva ..... pag. 48
Andruşa R. Vătuiu ..... pag. 51
Ionel Cionchin ..... pag. 53
Ioan Vasile Indricău ..... pag. 57
Lucia Elena Popa ..... pag. 58
Ana Ghiaur ..... pag. 58
Florica Bruţiu ..... pag. 61
Din creaţiile elevilor ..... pag. 63
Mărturisire ..... pag. 64
Valentina Cramer ..... pag. 65
Samira Cserny ..... pag. 69
Ana-Maria Zvedeanu ..... pag. 70
Eunice Boboescu ..... pag. 70
Elena Narcisa Goanţă ..... pag. 70
Karnel Mario Cristian ..... pag. 71
Ana-Maria Barim ..... pag. 71
Timeea Mihuţ ..... pag. 71
Eduard Abel Tuştian ..... pag. 74
Alexandru Răzvan Procoian Dănescu ..... pag. 75
Claudia Iasmina Lazăr ..... pag. 76
Viorel Gabriel Pichler ..... pag. 79
Magdalena Lenci Drângă ..... pag. 80
Simescu Giulia ..... pag. 82
Roxana Trofin ..... pag. 82
Andreea Bartic ..... pag. 83
Cosmina Ţerovan ..... pag. 83

Denisa Maria Birău ..... pag. 83
Marco Duţă ..... pag. 84
Daniel Nicolae Barabaş ..... pag. 84
Lida Briana Maria ..... pag. 85
Bianca Bitay ..... pag. 86
Dariana Lavinia Dunărinţiu ..... pag. 87
Mari Bistrian ..... pag. 88
Narcis Găină ..... pag. 89
Nixandra Iancu ..... pag. 89
Alexandru Dragomir ..... pag. 91
Andreea Lingurar ..... pag. 91
Geta Magdalena Grancea ..... pag. 92
Alexandru Georgescu ..... pag. 92
Norbert Marco Obrejan ..... pag. 93
Sera Luisa Gyaraki ..... pag. 93
Alexandra Gabriela Poduc ..... pag. 93
Adelina Pîrvu ..... pag. 94
Iulia Bouroşu ..... pag. 94
Naomi Geanina Azzola ..... pag. 94
Denis Nicolescu ..... pag. 95
Oxana Iancu ..... pag. 95
Bogdan Vârvoni ..... pag. 95
Alexandru Vieru ..... pag. 96
Darius Costache Silvestru ..... pag. 96
Stan Dida Maria ..... pag. 96
Victoria Mîrza ..... pag. 97
Daniel Mîrza ..... pag. 98
Claudia Costache ..... pag. 100
Postfaţă - Romeo Ioan Roşiianu ..... pag. 101